

Nacionālo bruņoto spēku pārtikas iepirkuma plānošana un īstenošana

Starpziņojums

Latvijas Republikas
Valsts kontrole

Rīga 2023

Revīzijas starpziņojums

Datums skatāms dokumenta paraksta laika zīmogā un dokumenta numurs teksta failā.

“Nacionālo bruņoto spēku pārtikas iepirkuma plānošana un īstenošana”

Finanšu revīzija “Par Aizsardzības ministrijas 2023. gada pārskata sagatavošanas pareizību”

Starpziņojums sagatavots, pamatojoties uz Valsts kontroles Otrā revīzijas departamenta 17.04.2023. revīzijas grafiku Nr. 2.4.1-11/2023 un pamatojoties uz Valsts kontroles likuma 3. panta trešā punkta c) apakšpunktu.

Revīzijas starpziņojums stājas spēkā Valsts kontroles Otrā revīzijas departamenta lēmuma par revīzijas starpziņojuma apstiprināšanu spēkā stāšanās brīdī.

Vāka noformējuma foto: Gatis Dieziņš, Aizsardzības ministrija.

Saturs

Kāpēc tika sagatavots šis starpziņojums?	4
Kopsavilkums	4
Jaunā pārtikas iepirkuma modeļa plānošana	11
Darba grupa apkopo informāciju par nepilnībām pārtikas iegādes sistēmā	12
Darba grupai dots uzdevums izstrādāt detalizētas jaunā pārtikas iepirkuma modeļa prasības	16
Darba grupas ziņojums kā vadlīnijas jaunā pārtikas iepirkuma organizēšanā	18
Pārtikas iepirkuma īstenošana	22
Iepirkuma priekšmets neatbilst darījuma būtībai	27
Iepirkumu komisija lemj par digitāla pārtikas pasūtījumu rīka izveidi un neparedz prasības attiecībā uz industriālo kapacitāti pārtikas piegādes realizēšanai	28
Nav pamatojuma konkursa dialoga izmantošanai	33
Iepirkums nav paredzēts aizsardzības resora Centralizētajā iepirkumu plānā	35
Kandidātiem izvirzītās prasības nesniedz pārliecību par līguma izpildes iespējām atbilstoši pasūtītāja vajadzībām un uzvarējušais pretendents neatbilst izvirzītajām prasībām	36
Iepirkuma rezultātā noslēgtais līgums	42
Iepirkumā nav vērtēts pārtikas saimnieciskais izdevīgums un pakalpojuma sniedzējam deleģēti ar publisko iepirkumu veikšanu saistīti valsts pārvaldes uzdevumi	45
Līguma summa noteikta, neievērojot noteikto kārtību	48
Iepirkuma veikšanas un līguma slēgšanas laikā nav noteiktas prasības attiecībā uz pārtikas piegādi krīzes laikā	50
Sarakstā iekļauti krīzes apstākļiem nepiemēroti pārtikas produkti	52
E-platformu uztur un administrē pakalpojuma sniedzējs sadarbībā ar citu komersantu	53
Nacionālo bruņoto spēku uzskaitē nav pieejama informācija par faktiskajiem piegādātājiem	54
Aizsardzības resorā izveidotā iepirkumu plānošanas, organizēšanas un izpildes kontroles kārtība	56
Revīzijas raksturojums un metodes	63
1. pielikums. Aizsardzības resora veiktās darbības pārtikas iepirkuma organizēšanai	66
2. pielikums. Konkursa dialoga kandidātu atlases prasības	70
3. pielikums. Aizsardzības resorā no 2017. gada līdz 2019. gadam veiktie pārtikas iepirkumi	71
Atsauces	74

Kāpēc tika sagatavots šis starpziņojums?

Veicot finanšu revīziju par Aizsardzības ministrijas 2022. gada pārskata sagatavošanas pareizību, revidenti konstatēja, ka 2022. gadā noslēgts līgums “Loģistikas pakalpojums par pārtikas piegādi Nacionālo bruņoto spēku vajadzībām”¹, kura izpilde uzsākta 2023. gadā un kas aizsardzības nozarei ir nozīmīgs notikums, kas noticis laikposmā starp bilances datumu un datumu, kad konsolidēto gada pārskatu apstiprina publiskošanai².

Līgums noslēgts, lai nodrošinātu Nacionālos bruņotos spēkus ar pārtikas produktiem kā stratēģiski svarīgu elementu Nacionālo bruņoto spēku funkciju izpildei, izveidotu vienotu, Latvijas Republikā visaptverošu pārtikas produktu piegādes sistēmu, kas spētu pielāgoties Nacionālo bruņoto spēku strukturālajam izmaiņām, nodrošinātu Nacionālajiem bruņotajiem spēkiem nepieciešamo pārtikas produktu piegāžu nepārtrauktību izsludināta ārkārtas, izņēmuma un/vai mobilizācijas stāvokļa gadījumā, palielinātu Latvijā ražotas pārtikas produktu patēriņu Nacionālajos bruņotajos spēkos, iesaistot pēc iespējas vairāk vietējos pārtikas produktu ražotājus, veidojot un stiprinot to loģistikas ķēdes³.

Ņemot vērā noslēgtā līguma stratēģisko nozīmību, revidenti finanšu revīzijā par Aizsardzības ministrijas 2023. gada pārskata sagatavošanas pareizību izvērtēja jaunā pārtikas iegādes modeļa plānošanas, iepirkuma īstenošanas⁴ un noslēgtā līguma atbilstību normatīvo aktu prasībām.

Kopsavilkums

Revīzijā secināms, ka iepirkums par loģistikas pakalpojumu par pārtikas piegādi Nacionālo bruņoto spēku vajadzībām ir organizēts, pārkāpjot aizsardzības resorā noteikto kārtību iepirkumu plānošanai un organizēšanai. Iepirkumu plānošana ar aizsardzības ministra pavēlēm veidotās darba grupās nav ierasta aizsardzības resora prakse, tāpat kā ierasta prakse nav aizsardzības resorā paredzēto daudzpakāpju iepirkuma plānošanas un organizēšanas procedūru neievērošana.

Iepirkuma rezultātā iegādātais pakalpojums nebalstās Nacionālo bruņoto spēku vajadzībās un nav atbilstošs aizsardzības resora un nacionālās drošības interesēm. Lai arī iepirkums veikts un līgums slēgts par loģistikas pakalpojumu visaptverošai pārtikas piegādei Nacionālo bruņoto spēku vajadzībām miera un krīzes laikā un atsevišķu pārtikas produktu grupu rezervju uzglabāšanu, iepirkumā un līgumā nav noteiktas prasības par pārtikas piegādi un rezervju glabāšanu krīzes laikā.

Pamatojoties uz noslēgto līgumu⁵, pārtikas preču piegāde Nacionālajiem bruņotajiem spēkiem tiek veikta, pārkāpjot Publisko iepirkumu likumu un Publiskas personas finanšu līdzekļu un mantas

izšķērdēšanas novēršanas likumu⁶, jo iepirkumā saimnieciski izdevīgākā piedāvājuma kritērijs netika attiecināts uz pārtikas precēm un pasūtījuma izpildes tiesības tiek piešķirtas komersantiem, kuri nav piedalījušies iepirkumā un kuri nav līguma puses. Lai gan SIA “Zītari LZ” neatbilst konkursa nolikumā noteiktajām prasībām par pieredzi loģistikas pakalpojumu sniegšanā, iepirkuma komisija komersantu atzinusi par konkursa uzvarētāju un tam piešķirusi līguma slēgšanas tiesības.

Tā kā uz loģistikas pakalpojumu attiecināmās iepirkuma priekšmeta izmaksas neveido finansiāli lielāko līguma daļu un ir ievērojami mazākas nekā līgumā paredzētās pārtikas piegādes izmaksas, iepirkuma līguma galvenais priekšmets⁷ ir pārtikas preču piegāde, nevis loģistikas pakalpojums. Nosakot darījuma būtībai neatbilstošu iepirkuma priekšmetu, iepirkums veikts par loģistikas pakalpojumu, lai gan iepirkuma rezultātā tiek pirktā pārtika. Pārtikas saimnieciskais izdevīgums konkrētajā iepirkumā nav vērtēts. Tāpat arī iepirkumā nav vērtēti pārtikas piegādes loģistikas pakalpojuma sniedzēja līguma izpildes gaitā atlasītie piegādātāji.

Ar noslēgto līgumu⁸ pārtikas piegādes loģistikas pakalpojuma sniedzējam piešķirtas tiesības veikt cenu aptaujas, lai noteiktu pārtikas ražotājus un piegādātājus, kuri nodrošina Nacionālo bruņoto spēku pārtikas vajadzības. Tādējādi pakalpojuma sniedzējam ar līgumu pēc būtības deleģēti valsts amatpersonām raksturīgi un ar iepirkumu veikšanu saistīti valsts pārvaldes uzdevumi, pārkāpjot likumā⁹ noteikto, ka privātpersonai administratīvo aktu izdošanu var deleģēt tikai tad, ja tas paredzēts ārējā normatīvajā aktā, un neņemot vērā, ka komersants neatbilst pasūtītāja definīcijai Publisko iepirkumu likuma¹⁰ izpratnē.

Lai arī līgumā paredzēts, ka pakalpojuma sniedzējs meklē pēc iespējas vairāk pārtikas produktu ražotājus, audzētājus un piegādātājus, nodrošinot pēc iespējas lielāku konkurenci produkta zemākās cenas iegūšanai¹¹, tomēr atlīdzība par līguma izpildi ir tieši atkarīga no piegādātās pārtikas produktu vērtības, ko nosaka pakalpojuma sniedzējs¹². Saskaņā ar iepirkuma rezultātā noslēgto līgumu SIA “Zītari LZ” no Nacionālajiem bruņotajiem spēkiem saņem 3% administrēšanas maksu no Nacionālajiem bruņotajiem spēkiem piegādātās pārtikas preču vērtības un vienu eiro par vienu tonnu uzglabājamās pārtikas krīzes vajadzībām.

Tā rezultātā ir radīta situācija, kurā Nacionālie bruņotie spēki nevar nodrošināt Publisko iepirkumu likuma¹³ mērķu īstenošanu – pārtikas iepirkumu atklātumu, piegādātāju brīvu konkurenci, vienlīdzīgu un taisnīgu attieksmi pret tiem un pasūtītāju līdzekļu efektīvu izmantošanu, maksimāli samazinot tā risku. Tāpat arī Nacionālie bruņotie spēki nevar nodrošināt Publiskas personas finanšu līdzekļu un mantas izšķērdēšanas novēršanas likumā noteiktā pienākuma rīkoties ar finanšu līdzekļiem tā, lai mērķi sasniegtu ar mazāko finanšu līdzekļu izlietojumu, izpildi¹⁴.

Valsts kontroles ieskatā, ieviestais jaunais pārtikas iegādes modelis Nacionālajiem bruņotajiem spēkiem nenodrošina caurskatāmību par piegādātāju atlasi, sortimentu un cenām, kā arī iespēju saņemt saimnieciski izdevīgāko piedāvājumu. Nododot piegādātāju atlasi komersanta pārziņā, tiek radīti sadārdzinājuma un korupcijas riski.

Revīzijā secināms, ka iepirkuma veikšanas laikā un noslēdzot līgumu, nav bijis skaidri nodefinēts komersanta sniedzamā pakalpojuma saturs attiecībā uz Nacionālo bruņoto spēku apgādi ar pārtiku krīzes laikā un pārtikas rezervju veidošanu. Līgumā nav paredzēti speciāli noteikumi par rīcību attiecībā uz pārtikas piegādi krīzes situācijā. Nacionālajos bruņotajos spēkos (aizsardzības resorā)

nav noteikti principi un kritēriji, kā būtu veidojama sadarbība ar piegādātājiem krīzes situācijā, lai tās rezultātā tiktu nodrošināta pārtikas piegāde Nacionālajiem bruņotajiem spēkiem, un risinājumus paredzēts meklēt sadarbībā ar komersantu līguma izpildes gaitā, slēdzot papildus vienošanos.

Pretendentiem izvirzītās minimālās prasības nesniedz pārliecību par līguma izpildes iespējām atbilstoši pasūtītāja vajadzībām

Iepirkuma rezultātā bija paredzēts slēgt vienu visaptverošu līgumu par loģistikas pakalpojumu par pārtikas iegādi Nacionālo bruņoto spēku vajadzībām, kas sastāv no ikdienas pārtikas piegādes un pārtikas piegādes Nacionālo bruņoto spēku vajadzībām krīzes un/vai ārkārtas un izņēmuma stāvokļa gadījumā, kā arī atsevišķu pārtikas produktu grupu rezervju uzglabāšanas noliktavā. Lai arī pasūtītāja galvenā interese ir iepirkuma priekšmetam un iepirkuma līguma noteikumiem atbilstoša un pēc iespējas kvalitatīva izpildījuma saņemšana, pretendentiem izvirzītās prasības nesniedz pārliecību par līguma izpildes iespējām atbilstoši pasūtītāja vajadzībām.

Iepirkuma komisija nebija paredzējusi prasības pretendentiem attiecībā uz industriālo kapacitāti pārtikas piegādes realizēšanai (telpu, aprīkojuma, transporta, personāla u.c. resursu pieejamība), kas demonstrētu spēju nodrošināt iepirkumā paredzēto apjomīgo loģistikas pakalpojumu. Pārtikas iepirkuma Nacionālo bruņoto spēku vajadzībām apjoms ir vērienīgs un tas sastāv vismaz no 450 nosaukumiem (pārtikas pozīcijām), kas sadalītas 12 grupās¹⁵ un kuru plānotais kopējais apjoms gadā ir vismaz 5,37 milj. kilogramu¹⁶, neskaitot uzglabājamās pārtikas rezerves.

Lai kvalificētos konkursa dialogam, kandidātiem bija jāiesniedz brīvas formas apliecinājumi par esošu vai iespējamu sadarbību ar noteiktu pārtikas produktu ražotājiem, apliecinājumi, ka līguma izpildē tiks nodrošināta visu tehniskajā specifikācijā paredzēto pārtikas produktu piegāde, pārtikas rezervju uzglabāšana valsts teritorijā un aprīte atbilstoši to derīguma un realizācijas termiņiem. Pretendentiem bija jābūt trīs gadu pieredzei loģistikas pakalpojumu sniegšanā pārtikas piegādei vai ēdināšanas pakalpojumu nodrošināšanai un kvalificēties varēja ar jebkāda apjoma pieredzi loģistikas pakalpojumu sniegšanā noteiktajā laika periodā.

Tā kā iepirkuma īstenošanas gaitā nebija noteiktas prasības pārtikas apgādei krīzes laikā un pārtikas rezervju veidošanai, iepirkumā netika izvirzītas prasības, lai gūtu pārliecību par pretendentu faktiskajām spējām krīzes situācijā nodrošināt pārtikas piegādes, izveidot un uzglabāt pārtikas rezerves. Netika arī izvērtēta pretendenta atbilstība nacionālās drošības interesēm.

Iepazīstoties ar iepirkuma dokumentāciju, revīzijā secināms, ka iepirkuma komisija nepamatoti par konkursa uzvarētāju atzinusi un līguma slēgšanas tiesības piešķīrusi SIA "Zītari LZ". Tā kā SIA "Zītari LZ" sniegtais apliecinājums bija par pieredzi ēdināšanas pakalpojumu nodrošināšanā, nevis loģistikas pakalpojumu sniegšanā, kā to paredzēja konkursa nolikums, pretendents atbilstoši Publisko iepirkumu likumam¹⁷ bija izslēdzams no turpmākas dalības iepirkumā jau konkursa dialoga pirmajā kārtā. Tāpat arī konkursa dialoga noslēdzošajā kārtā iepirkuma komisija nepamatoti¹⁸ nav vērtējusi, vai SIA "Zītari LZ" iesniegtais piedāvājums nav nepamatoti lēts un līdz ar to noraidāms, lai gan SIA "Zītari LZ" piedāvātās administrēšanas un rezervju uzglabāšanas maksas bija aptuveni 40 reizes zemākas nekā otra pretendenta piedāvātās.

Nēmot vērā to, ka pārtikas piegādes drošības prasības ir tieši saistītas ar nacionālās drošības interesēm, šādu iepirkumu un līgumu slēgšanai nepieciešams noteikt īpašus nosacījumus. Aizsardzības ministrijas sagatavotā un Ministru kabineta 08.04.2021. sēdē izskatītā informatīvajā ziņojumā par priekšlikumiem loģistikas risinājumiem preču rezervju veidošanai un izplatīšanai krīzes

un kara situācijās¹⁹ bija uzsvērtā nepieciešamība veidot stratēģiskās partnerības modeli un izvērtēt Aizsardzības un drošības jomas iepirkumu likuma izņēmuma piemērošanu, saņemot Ministru kabineta atļauju.

Novērtējot Nacionālo bruņoto spēku vajadzībām veikto iepirkumu un noslēgto līgumu par pārtikas piegādi, revīzijā secināms, ka iepirkuma rezultātā uzvarējušam pretendentam ir uzticēta stratēģiskā piegādātāja loma, taču komersanta atlases procesā netika piemērots neviens no stratēģiskās partnerības principiem²⁰. Stratēģiskā piegādātāja izvēle ir notikusi, piemērojot Publisko iepirkumu likumu, Nacionālajiem bruņotajiem spēkiem nepieciešamo preču piegādē un pakalpojumu sniegšanā nav maksimāli samazinātas trešo pušu iejaukšanās iespējas, atlases procesā nav vērtētas komersanta spējas nodrošināt preču piegādes vai pakalpojumu sniegšanas nepārtrauktību valsts apdraudējuma apstākļos, nav arī vērtēta komersanta (tai skaitā – komersanta veikspējai būtisku darbinieku) tehniskā kompetence un profesionālā kvalifikācija.

Par e-platformu kā digitālu risinājumu bruņoto spēku apgādei ar pārtiku miera un kara laikā un par paredzamo līgumcenu lemj iepirkuma komisijā

Iepirkuma izpratnē loģistikas pakalpojums ir digitāla risinājuma - e-platforma izveide, uzturēšana un administrēšana, lai veiktu piegādātāju atlasīšanu un pasūtījumu administrēšanu. Saskaņā ar noslēgto līgumu pārtikas piegādes loģistikas pakalpojuma sniedzējs e-platformā vai alternatīvā veidā līdz e-platformas izveidei izziņo piegādātāju atlasīšanu, uzaicina komersantus iesniegt cenu un tehniskos piedāvājumus, izvērtē piedāvājumus un par neatbilstošiem atzītus piegādātājus izslēdz no dalības cenu aptaujā, savukārt Nacionālie bruņotie spēki kā loģistikas pakalpojuma saņēmējs pasūtījumus veic saskaņā ar e-platformā pieejamo informāciju vai saskaņā ar SIA “Zītari LZ” alternatīvā veidā sniegto informāciju līdz e-platformas izveidei²¹.

E-platformas izstrāde kā daļa no loģistikas pakalpojuma par pārtikas piegādi Nacionālo bruņoto spēku vajadzībām iepirkuma definēta iepirkuma komisijā. Šāda digitāla rīka izstrāde pārtikas piegādei Nacionālo bruņoto spēku vajadzībām nav bijusi paredzēta nevienā aizsardzības resora un Nacionālo bruņoto spēku attīstības plānošanas dokumentā, un nav vērtēta bruņoto spēku nodrošinājuma un apgādes sistēmas kontekstā. Nav arī vērtētas alternatīvas šādu digitālu rīku veidot un uzturēt aizsardzības resora ietvaros, kā arī nav vērtēti riski un ieguvumi saistībā ar šāda digitāla rīka izveidi un uzturēšanu komersanta pārziņā.

Lai arī iepirkuma un līguma izpratnē sekmīga e-platformas darbība ir būtisks priekšnoteikums loģistikas pakalpojuma par pārtikas piegādi sniegšanai, SIA “Zītari LZ” piesaistītais komersants e-platformas izstrādei iepirkumā nav vērtēts kā apakšuzņēmējs un nav izmantotas Publisko iepirkumu likumā paredzētās tiesības iepirkuma līgumā noteikt tiesiskās attiecības ar e-platformas izstrādātāju, tādā veidā nodrošinoties, ka bez Nacionālo bruņoto spēku saskaņojuma nav iespējama apakšuzņēmēja nomaiņa²².

Plānotā līguma summa līdz 220 milj. eiro ar tiesībām līgumā noteiktajos gadījumos to palielināt par 50 % līdz 110 milj. eiro, kopējo maksimālo līguma summu paredzot līdz 330 milj. eiro 60 līguma darbības mēnešos, pirmo reizi norādīta, iepirkuma komisijai lemjot par līguma slēgšanu ar iepirkuma procedūras uzvarētāju SIA “Zītari LZ”. Līguma summa noteikta, balstoties iepirkuma komisijas amatpersonas pieņēmumos²³ un nerēķinoties ar Centralizētajā iepirkumu plānā paredzēto finansējumu pārtikas piegādēm 8,02 milj. eiro apmērā.

Saskaņā ar grāmatvedības uzskaites datiem laika posmā no 01.01.2023. līdz 30.04.2023. Nacionālie bruņotie spēki no SIA “Zītari LZ” ir saņēmuši pārtikas preces 992 tūkst. eiro apmērā. Par norādīto laika posmu Nacionālie bruņotie spēki ir saņēmuši SIA “Zītari LZ” rēķinu par sniegtā pakalpojuma administrēšanu 30 tūkst. eiro.

Iepirkuma rezultāts ir likumsakarīgs iznākums aizsardzības resorā noteiktās daudzpakāpju iepirkuma plānošanas un īstenošanas regulējuma neievērošanai

Valsts kontroles ieskatā, aizsardzības resorā izveidotā daudzpakāpju iepirkumu plānošanas un īstenošanas sistēma varēja nodrošināt aizsardzības resora interesēm un likumam atbilstošu iepirkuma īstenošanu un līguma slēgšanu, ja būtu ievērots aizsardzības resorā noteiktais iepirkumu plānošanas, organizēšanas un izpildes kontroles normatīvais regulējums, un atbildīgās amatpersonas būtu pienācīgi veikušas tām noteiktos pienākumus. Tādēļ ir svarīgi izvērtēt iepirkuma plānošanā, īstenošanā un līguma slēgšanā iesaistīto amatpersonu atbildību, lai nepieļautu līdzīgu gadījumu atkārtosanos.

Jaunā pārtikas iepirkuma modeļa plānošana norisinājās ar aizsardzības ministra 09.09.2020. un 24.02.2021. pavēlēm²⁴ izveidotās aizsardzības resora darba grupās, kuru uzdevums cita starpā bija sagatavot detalizētas jaunā pārtikas iepirkuma modeļa gala prasības un iesniegt tās Valsts aizsardzības un loģistikas iepirkumu centram iepirkuma procedūras uzsākšanai. Lai arī tobrīd aizsardzības resorā spēkā esošais regulējums²⁵ paredzēja aizsardzības ministram tiesības noteikt citu materiāltechnisko līdzekļu vai pakalpojumu iepirkumu organizēšanas kārtību, tomēr, izceļot iepirkumu no vispārējā aizsardzības resorā noteiktā regulējuma iepirkumu plānošanai un organizēšanai, netika noteiktas prasības konkrētā iepirkuma īstenošanai.

Darba grupas²⁶ izstrādātie iepirkumu pamatojošie dokumenti neatbilda aizsardzības resorā noteikto iepirkumu plānošanas un organizēšanas kārtībai²⁷ un iepirkuma prasības nebija izstrādātas tādā veidā, ka būtu skaidri nodefinētas pasūtītāja vajadzības. Darba grupas 13.07.2021. ziņojums²⁸, kas Aizsardzības ministrijā tiek uzskatīts par vadlīnijām jaunā pārtikas iegādes modeļa iepirkuma organizēšanā, bija nododams tālākam darbam Nacionālajiem bruņotajiem spēkiem iepirkuma vajadzības un prasību definēšanai, turpmākai tirgus izpētei, iepirkumu pamatojošās dokumentācijas izstrādei un tikai pēc nepieciešamo priekšdarbu paveikšanas varēja uzsākt jaunā pārtikas iegādes modeļa iepirkumu. Tomēr tas netika darīts un, balstoties uz nepilnīgi izstrādātajiem dokumentiem, 18.10.2021. tika uzsākts iepirkums²⁹.

Lai arī iepirkuma komisijas izstrādātajos iepirkuma dokumentos paredzētais iepirkuma un līguma priekšmets sakrita ar aizsardzības ministra izveidotās darba grupas³⁰ definēto iepirkuma priekšmetu, iepirkumu komisija atteicās no prasībām, kas demonstrētu pretendentu spēju nodrošināt iepirkumā paredzēto apjomīgo loģistikas pakalpojumu, un kā loģistikas pakalpojuma centrālo elementu noteica digitāla risinājuma e-platformas izstrādi pārtikas piegādātāju atlasei. Atbilstoši aizsardzības resorā noteiktajai iepirkumu plānošanas un organizēšanas kārtībai³¹ šādas izmaiņas iniciē pasūtītājs un tās var veikt tikai ar pasūtītāja piekrišanu, šādu jautājumu izlemšana nav iepirkuma komisijas kompetencē.

Revīzijā nav rasts pamatojums, kāpēc loģistikas pakalpojums par pārtikas piegādi Nacionālo bruņoto spēku vajadzībām tika iepirkts, piemērojot konkursa dialoga procedūru. Konkursa dialoga ietvaros netika iegūti kādi inovatīvi risinājumi un specifiskas konkursa dialoga dalībnieku zināšanas, kas palīdzētu izstrādāt pasūtītāja vajadzībām atbilstošu risinājumu, tā ietvaros arī netika risināti sarežģīti,

ar iepirkuma juridisko vai finansiālo struktūru saistīti jautājumi, kas ir priekšnoteikums konkursa dialoga procedūras piemērošanai³². Tieši pretēji – iepirkuma dokumentācija liecina, ka iepirkuma prasības bija nedefinētas pirms konkursa dialoga un konkursa dialogs galvenokārt nozīmēja iepirkuma prasību izskaidrošanu konkursa dialoga dalībniekiem, kā arī atteikšanos no prasībām, kas demonstrētu pretendentu spēju nodrošināt iepirkumā paredzēto apjomīgo loģistikas pakalpojumu.

Lai gan iepirkums bija stratēģiski nozīmīgs un Aizsardzības ministrijas iniciēts, revīzijā nav gūti pierādījumi, ka Aizsardzības ministrijas atbildīgās amatpersonas būtu sekojušas līdzi iepirkuma īstenošanas gaitai un savlaicīgi veikušas koriģējošas darbības, lai nepieļautu likumam un nacionālās drošības interesēm neatbilstoša līguma noslēgšanu. Tāpat arī Nacionālo bruņoto spēku Apvienotajam štābam kā Nacionālo bruņoto spēku komandiera izpildinstitūcijai nebija šķēršļu, lai iepirkuma gaitā un līdz līguma noslēgšanai gādātu par normatīvajiem aktiem atbilstošu Nacionālo bruņoto spēku pārtikas vajadzību nodrošināšanu, taču tas netika darīts.

Valsts kontroles vērtējumā ir maza varbūtība ka Aizsardzības ministrijas un Nacionālo bruņoto spēku vadošām amatpersonām nebija informācijas par iepirkumā un līgumā paredzēto loģistikas risinājumu pārtikas piegādei Nacionālo bruņoto spēku vajadzībām un par paredzēto līguma summu. Iepirkuma plānošana Aizsardzības ministrijā norisinājās, sākot no 09.09.2020., iepirkums tika veikts laika posmā no 18.10.2021. līdz 22.11.2022., līgumu Nacionālo bruņoto spēku Nodrošinājuma pavēlniecība kā pasūtītājs parakstījusi 20.12.2022.

Iepirkuma plānošanai ar aizsardzības ministra pavēlēm izveidotās darba grupas vadīja Aizsardzības ministrijas Nodrošinājuma un aizsardzības investīciju politikas departamenta Iepirkumu plānošanas, metodoloģijas un atbalsta nodaļas vadītājs un Aizsardzības ministrijas valsts sekretāra vietnieks nodrošinājuma jautājumos. Aizsardzības ministrijas valsts sekretārs parakstījis iepirkuma plānošanas posmā veiktās tirgus izpēti kopsavilkumu. Iepirkuma komisijā darbojās Valsts aizsardzības loģistikas un iepirkuma centra, Nacionālo bruņoto spēku Nodrošinājuma pavēlniecības štāba, Nacionālo bruņoto spēku Apvienotā štāba un Aizsardzības ministrijas amatpersonas. E-platformas shēmas projektu izstrādāja Aizsardzības ministrijas amatpersonas sadarbībā ar Nacionālo bruņoto spēku amatpersonām un Aizsardzības ministrijas amatpersonas piedalījās e-platformas piedāvājumu vērtēšanā konkursa dialoga noslēdzošajā kārtā. Nacionālo bruņoto spēku Apvienotā štāba amatpersonas saskaņoja iepirkuma komisijas izstrādāto tehnisko specifikāciju pirms uzaicinājuma iesniegt galīgos piedāvājumus konkursa dialogā.

Saskaņā ar Aizsardzības ministrijas publiski sniegto informāciju³³ ar iepirkumu un noslēgto līgumu saistītie dokumenti ir iesniegti tiesībaizsardzības iestādēm izvērtēšanai, Korupcijas novēršanas un apkarošanas birojs ir uzsācis kriminālprocesu³⁴. Saistībā ar Nacionālo bruņoto spēku pārtikas iepirkumu Aizsardzības ministrijā veiktas dienesta pārbaudes³⁵. Pārbaužu ietvaros sagatavoti vairāki ziņojumi³⁶ un turpinās amatpersonu atbildības izvērtēšana.

Ieteikumi

Revīzijā sniegti četri ieteikumi, kas vērsti uz iekšējās kontroles vides uzlabošanu iepirkumu plānošanā un īstenošanā un iepirkumu regulējošo normatīvo aktu ievērošanu, veicot pārtikas iegādes Nacionālo bruņoto spēku vajadzībām.

Starpziņojuma struktūra

Revīzijas konstatējumi un secinājumi starpziņojumā izklāstīti šādā secībā:

- jaunā pārtikas iepirkuma modeļa plānošana;
- pārtikas iepirkuma īstenošana;
- iepirkuma rezultātā noslēgtais līgums;
- aizsardzības resorā izveidotā iepirkumu plānošanas, organizēšanas un izpildes kontroles kārtība.

Jaunā pārtikas iepirkuma modeļa plānošana

Lai arī darbs pie jaunā pārtikas iepirkuma modeļa izstrādes Aizsardzības ministrijā norisinās kopš 2020. gada, nevienā Nacionālo bruņoto spēku attīstības plānošanas dokumentā nav paredzēta pārtikas iegādes modeļa maiņa. Aizsardzības ministrijas sagatavotā un Ministru kabineta 08.04.2021. sēdē izskatītā informatīvā ziņojumā ministrijai dots uzdevums uzsākt praksē īstenot Nacionālajiem bruņotajiem spēkiem paredzētu pārtikas piegādes un loģistikas risinājuma (t.sk. nepieciešamo rezervju veidošanas un uzturēšanas sistēmu) iepirkumu krīzes un kara laikam, ņemot vērā nepieciešamību uzsākt darbu pie stratēģiskās partnerības izveides pārtikas apgādes jomā un jau miera laikā pārbaudīt krīzes situācijai atbilstošu piegādes sistēmu³⁷.

Lai arī Nacionālo bruņoto spēku komandieris atbilstoši Nacionālo bruņoto spēku likumam³⁸ nodrošina Nacionālo bruņoto spēku gatavību noteikto uzdevumu izpildei un atbild par uzdevumu izpildei piešķirto resursu lietderīgu izlietošanu, Nacionālo bruņoto spēku miera un krīzes laika pārtikas vajadzību definēšanu un jaunā pārtikas iegādes modeļa iepirkuma plānošanu bija uzņēmusies Aizsardzības ministrija.

Jaunā pārtikas iepirkuma modeļa plānošana norisinājusies ar aizsardzības ministra 09.09.2020. un 24.02.2021. pavēlēm³⁹ izveidotās aizsardzības resora darba grupās. Ar aizsardzības ministra 24.02.2021. pavēli izveidotās darba grupas uzdevums bija definēt pamatprasības jaunā pārtikas iepirkuma modeļa nolikuma izstrādei, uzsākt visaptverošu tirgus izpēti un dialogu ar industriju par konkrētiem iespējamiem risinājumiem pārtikas piegādēm un loģistikai, kā arī sagatavot detalizētas jaunā iepirkuma modeļa gala prasības un iesniegt tās Valsts aizsardzības un loģistikas iepirkumu centram iepirkuma procedūras uzsākšanai.

Iepazīstoties ar darba grupas⁴⁰ izstrādāto dokumentu kopumu, secināms, ka iepirkumu pamatojošie dokumenti neatbilst aizsardzības resorā noteikto iepirkumu plānošanas un organizēšanas kārtībai⁴¹ un iepirkuma prasības nav izstrādātas tādā veidā, ka būtu skaidri nodefinētas pasūtītāja vajadzības. Attiecīgi darba grupas ziņojums⁴², kas Aizsardzības ministrijā tiek uzskatīts par vadlīnijām jaunā pārtikas iegādes modeļa iepirkuma organizēšanā, bija nododams tālākam darbam Nacionālajiem bruņotajiem spēkiem iepirkuma vajadzības un prasību definēšanai, turpmākai tirgus izpētei, iepirkumu pamatojošās dokumentācijas izstrādei un tikai pēc nepieciešamo priekšdarbu paveikšanas varēja uzsākt jaunā pārtikas iegādes modeļa iepirkumu.

Revīzijā secināms, ka vairāku iepirkumam būtisku jautājumu izlemšana atstāta iepirkuma komisijas izlemšanai, neskatoties uz iepirkuma stratēģisko nozīmīgumu un to, ka iepirkuma komisijas kompetencē nav definēt pasūtītāja vajadzības situācijā, kad centralizēto iepirkumu institūcijas – Valsts aizsardzības un loģistikas iepirkumu centra – izveidota iepirkuma komisija veic iepirkumu pasūtītāja – Nacionālo bruņoto spēku vajadzībām. Aizsardzības ministrijā arī netika noteikts speciāls

regulējums konkrētā iepirkuma plānošanai un īstenošanai, nedefinējot darba grupas izstrādāto dokumentu juridisko statusu un raksturu kopsakarā ar iepirkuma komisijas darbu un pasūtītāja vajadzībām.

Lai arī darba grupas aizsardzības ministram adresētajā ziņojumā⁴³ iekļauts priekšlikums, ka iepirkuma komisija iesniedz darba grupai izskatīšanai un apstiprināšanai plānotā iepirkuma nolikumu un piemērojamo metodi, iepirkuma komisija to nav darījusi. Savukārt darba grupas locekļi, tostarp Aizsardzības ministrijas valsts sekretāra vietnieks nodrošinājuma jautājumos un Nodrošinājuma un aizsardzības investīciju politikas departamenta vadošas amatpersonas, kā arī četri darba grupas⁴⁴ locekļi, tostarp aizsardzības ministra padomnieks juridiskajos jautājumos, kuri vēlāk turpināja darbu iepirkuma komisijā⁴⁵, nav sekojušas līdzī darba grupas ziņojumā ietvertu priekšlikumu īstenošanas gaitai jaunā pārtikas iegādes modeļa iepirkumā.

Iepirkuma plānošana, vajadzību apzināšana, tirgus izpēte un iepirkuma prasību izstrāde ir pamats visiem nākamajiem iepirkuma posmiem. Jo tālāk iepirkuma process virzās, jo sarežģītāk ir izlabot iepirkuma plānošanas un sagatavošanas posmā pieļautās kļūdas. Tāpēc iepirkuma plānošanas un sagatavošanas posms ir ļoti būtisks iepirkuma mērķa sasniegšanai⁴⁶.

Nacionālo bruņoto spēku pārtikas iepirkuma (identifikācijas Nr. VALIC 2021/135/EN-P-KD) pirmsākums ir 2020. gadā (skatīt 1. attēlā). Ar aizsardzības ministra pavēli⁴⁷ 09.09.2020. tika izveidota aizsardzības resora ekspertu darba grupa⁴⁸, kuras uzdevums bija identificēt un apkopot esošās problēmas un nepilnības pārtikas iepirkumu organizēšanā un zaļo publisko iepirkumu⁴⁹ principu piemērošanā pārtikas iepirkumos un izstrādāt konkrētas vadlīnijas turpmākajai zaļo publisko iepirkumu principu piemērošanai aizsardzības nozares pārtikas iepirkumos, kā arī sniegt priekšlikumus zaļo publisko iepirkumu līgumu izpildes kontroles mehānisma izveidē.

Darba grupa apkopo informāciju par nepilnībām pārtikas iegādes sistēmā

Ekspertu darba grupa 16.02.2021. sagatavoja ziņojumu⁵⁰. Tajā norādīts, ka aizsardzības resorā tobrīd spēkā bija aptuveni 130 vispārīgās vienošanās un līgumi par pārtikas piegādi Nacionālo bruņoto spēku un Zemessardzes vajadzībām, kuros atbilstoši Ministru kabineta noteikumiem⁵¹ piemēroti zaļā publiskā iepirkuma principi un katrai pārtikas grupai raksturīgās prasības un kritēriji. Ekspertu darba grupas ziņojumā norādīts, ka pārtikas iepirkumi ir sadalīti daļās atbilstoši Nacionālo bruņoto spēku vienību ģeogrāfiskajam izvietojumam, kā arī atbilstoši pārtikas produktu dalījumam 12 pozīcijās jeb lotēs pēc pārtikas grupām, tādējādi nodrošinot iespēju pieteikties iepirkuma procedūrā iespējami vairāk piegādātājiem. Kā problemātisks uzsvērts jautājums par to, ka, neskatoties uz centieniem pēc iespējas veicināt Latvijas pārtikas ražotāju dalību iepirkumos, lielākoties piedāvājumus iesniedz un līgumi tiek slēgti ar vairumtirgotājiem, kas saistās ar lielāku risku saņemt zemākas kvalitātes produktus.

1.attēls. Nacionālo bruņoto spēku jaunā pārtikas modeļa un iepirkuma plānošana.

Ekspertu darba grupa konstatēja sekojošas nepilnības pārtikas iegādes sistēmā:

- problemātika līguma izpildē gan attiecībā uz zaļā iepirkuma kritērijiem, gan citiem līguma noteikumiem (tiek piegādāta līgumu nosacījumiem neatbilstoša prece, piegādātās preces apjomi neatbilst pasūtījumiem, netiek ievērots noteiktais piegādes termiņš);
- līgumsodu nepiemērošana. Lai izvērtētu pamatotību piemērot piegādātājam līgumsodu, katrs gadījums būtu jānodod izskatīšanai juristiem, kas attiecīgi aizkavētu nepieciešamo produktu saņemšanu un ēdienkartes plānošanu. Nacionālajiem bruņotajiem spēkiem trūkst kapacitātes juridiski risināt katras nekvalitatīvās piegādes jautājumu;
- nav vienota pārtikas uzskaites kārtība. Nacionālajos bruņotajos spēkos nav noteikta vienota kārtība, kā tiek uzskaitīti pārtikas produkti, kas atbilst zaļā iepirkuma kritērijiem;
- elastīguma trūkums noslēgtajos pārtikas līgumos. Līgumos nav paredzēts elastīgs mehānisms attiecībā uz iespējām pieņemt alternatīvas preces gadījumos, kad tiek piegādāti citi produkti nekā līgumā noteikts.

Ekspertu darba grupas darba ietvaros 17.12.2020. sadarbībā ar Zemkopības ministriju un Latvijas Lauksaimniecības universitāti tika rīkots virtuālais pārtikas hakatons, kurā bija aicināti piedalīties pārtikas ražotāji, loģistikas kompānijas, pārtikas vairumtirgotāji un zinātnieki. Hakatona mērķis bija izstrādāt reālistisku modeli noturīgai pārtikas piegāžu ķēdei, lai nodrošinātu Nacionālo bruņoto spēku pārtikas apgādi krīzes situācijā. Hakatona rezultātā sniegti vairāki secinājumi, atsevišķi izdalot miera laika un krīzes situācijas pārtikas iepirkumu organizēšanu.

Ekspertu darba grupas ziņojumā⁵² apkopoti secinājumi par Aizsardzības ministrijas 17.12.2020. rīkoto virtuālo pārtikas hakatonu, norādot, ka nepieciešams izveidot krīzes situācijai atbilstošu pārtikas apgādes sistēmu, kā arī Nacionālo bruņoto spēku ikdienas pārtikas vajadzības iepirkumu nepieciešams uzsākt nekavējoties, lai pārietu uz vienotu pārtikas produktu apgādes modeli. Hakatonā kā viens no iespējamajiem risinājumiem tika nodefinēta iepirkuma procedūra – konkursa dialogs un pārtikas iegādes modelis, kas vēlāk precīzi tiek īstenots iepirkumā: *iespējams, ka nākotnes risinājums varētu būt, ka tiek organizēts iepirkums (piemēram, konkursa dialogs), kurā tiek veikts dialogs ar tirgu par vienota loģistikas risinājuma iegādi, kur uzvarētājam būtu pienākums veikt visu administratīvo darbu un koordinēt piegādes Nacionālajiem bruņotajiem spēkiem pa tiešo no piegādātājiem*⁵³.

Ekspertu darba grupa ziņojumā⁵⁴ nav norādījusi apsvērumus un likumā⁵⁵ noteiktos nosacījumus, kādēļ Nacionālo bruņoto spēku pārtikas iepirkumam būtu piemērojama iepirkuma procedūra – konkursa dialogs. Ekspertu darba grupa vien norādījusi to, ka iepirkuma procedūras – konkursa dialoga – ietvaros rezultātā tiktu noslēgts līgums ar vienu vai vairākiem pārtikas ražotājiem/ piegādātājiem par Nacionālajiem bruņotajiem spēkiem nepieciešamās pārtikas produktu grupas ražošanu un uzglabāšanu, aptverot gan miera laika, gan krīzes laikam nepieciešamās pārtikas vajadzību.

Darba grupas 16.02.2021. ziņojumā⁵⁶ tika atzīmēts, ka Ministru kabinetam tiek virzīts informatīvais ziņojums par vispārīgajiem rezervju veidošanas politikas risinājumiem. Minētais informatīvais ziņojums⁵⁷ izskatīts Ministru kabineta 08.04.2021. sēdē, kurā uzdots Aizsardzības ministrijai praksē īstenot Nacionālajiem bruņotajiem spēkiem paredzētu pārtikas piegādes un loģistikas risinājuma (t.sk. nepieciešamo rezervju veidošanas un uzturēšanas sistēmu) iepirkumu krīzes un kara laikam.

Darba grupai dots uzdevums izstrādāt detalizētas jaunā pārtikas iepirkuma modeļa prasības

Ar aizsardzības ministra pavēli⁵⁸ 24.02.2021. izveidota jauna darba grupa⁵⁹ ar uzdevumu definēt pamatprasības jaunā pārtikas iepirkuma modeļa nolikuma izstrādei, uzsākt visaptverošu tirgus izpēti un dialogu ar industriju par konkrētiem iespējamiem risinājumiem pārtikas piegādēm un loģistikai, kā arī sagatavot detalizētas iepirkuma gala prasības jaunā iepirkuma modelim un iesniegt tās Valsts aizsardzības loģistikas un iepirkuma centram iepirkuma procedūras uzsākšanai.

Iepazīstoties ar darba grupas sēžu protokolliem⁶⁰, secināms, ka Aizsardzības ministrijas pārstāvis uzsvēris nepieciešamību noslēgt vienotu centralizētu līgumu ar vietējo Latvijas komersantu/ vairumtirgotāju/ loģistikas uzņēmumu, kas ietvertu gan miera, gan krīzes vajadzības, kļūtu par ilgtermiņa primāro sadarbības partneri, attiecīgi administrētu Nacionālajiem bruņotajiem spēkiem nepieciešamos pārtikas līgumus ar mazumtirgotājiem/ ražotājiem un nodrošinātu pārtikas rezervju glabāšanu un nepieciešamo apgrozību tirgū. Savukārt Valsts aizsardzības loģistikas un iepirkuma centra pārstāvis darba grupas ietvaros uzsvēris, ka trūkst ietvara un konkrētu kritēriju, pēc kā izveidot jaunā tipa iepirkuma modeli, lai tā rezultātā noslēgtu vienu līgumu ar vienu piegādātāju, kas nodrošinātu pārtikas piegādi Nacionālajiem bruņotajiem spēkiem un pārtikas produktu rezervju veidošanu noteiktam periodam.

Darba grupas uzdevumā Nacionālie bruņotie spēki sagatavoja krīzes situācijas pārtikas groza tehniskās specifikācijas sākotnējo projektu, vienlaikus uzsverot vajadzību tehnisko specifikāciju precizēt un papildināt pēc neskaidro jautājumu atrisināšanas. Darba grupas ietvaros Nacionālo bruņoto spēku priekšlikumi pārtikas nodrošinājumam miera laikā balstījās uz esošo pārtikas nodrošinājumu saskaņā ar noslēgtajiem līgumiem, savukārt krīzes laikam un rezerves veidošanai tika piedāvātas vairākas alternatīvas, tostarp līdzīgas esošiem pārtikas iegādes līgumiem. Nacionālo bruņoto spēku priekšlikumi neparedzēja viena, visaptveroša pārtikas iegādes līguma slēgšanu.

Rezultātā 15.04.2021. darba grupas sanāksmē Aizsardzības ministrija pārņēma procesu attiecībā uz tirgus izpēti organizēšanu, skaidrojot, ka iepirkuma rezultātā varētu tikt noslēgta vienošanās ar vienu sadarbības partneri (loģistikas uzņēmumu)⁶¹. Revīzijas laikā Nacionālie bruņotie spēki apliecināja, ka tie neveica atsevišķu bruņoto spēku vajadzību tirgus izpēti.

Veicot tirgus izpēti, Aizsardzības ministrija 26.05.2021. organizēja tiešsaistes pasākumu – tirgus izpēti dialogu ar ieinteresētajiem pārtikas ražotājiem, loģistikas kompānijām, vairumtirgotājiem un citiem ar pārtikas nozari saistītiem uzņēmumiem. Tirgus izpēti pasākuma mērķis bija apzināt esošā tirgus iespējas īstenot plānoto modeli, saņemt atbildes uz jautājumiem un identificēt iespējamās sadarbības partnerus, ar kuriem varētu tikt veidots dialogs kā jau ar potenciālajiem piegādātājiem. Kopumā dalībai pasākumā bija reģistrējušies 37 intereseanti no dažādiem ar pārtikas nozari saistītiem uzņēmumiem un organizācijām. Dalībnieku vidū bija arī SIA “Rēzeknes gaļas kombināts” un SIA “Zītari LZ”, kuras vēlāk piedalījās konkursa dialogā.

Tiešsaistes tirgus izpēti pasākumā tika sniegta prezentācija par pārtikas iegādi Nacionālo bruņoto spēku vajadzībām miera laikam un krīzes situācijām, norādot, ka iepirkuma mērķis ir noslēgt visaptverošu pakalpojumu līgumu, kas nodrošinātu: pārtikas iegādi un piegādi Nacionālo bruņoto spēku vajadzībām miera un krīzes laikā, apakšlīgumu par pārtikas iegādi administrēšanu, pārtikas rezervju nodrošināšanu piegādātāja noliktavā, uzglabāto rezervju produktu apgrozību tirgū. Kā iepirkuma pamatojums norādīts tas, ka: līdzšinējais iepirkuma modelis nav sasniegjis rezultātu attiecībā uz vietējās izcelsmes produktiem, līdzšinējais iepirkuma modelis neparedz piegādi krīzes situācijā, nepieciešama pārtikas apgādes līgumu nepārtrauktība (pakāpeniska pāreja no ikdienas

nodrošinājuma uz krīzes nodrošinājumu), nepieciešams veicināt piegādes ķēdes drošību, nepieciešams palielināt pārtikas produktu rezerves kapacitāti, nepieciešams paredzēt pasūtītāja iespēju auditēt līguma izpildi, nepieciešams stiprināt Latvijas tautsaimniecību.

Tirgus izpētes dialoga pasākuma dalībniekiem tika prezentētas šādas sākotnējās iepirkuma prasības:

- kvalitātes un obligātajām nekaitīguma prasībām atbilstoša pārtikas piegāde;
- savlaicīga pārtikas piegāde gan miera, gan krīzes laikā visā Latvijā;
- maksimāli Latvijā ražotu pārtikas produktu piegāde, ar ilgāku realizācijas termiņu un kas pēc iespējas gatavi tūlītējai lietošanai;
- nepārtrauktu nolīgta pārtikas rezervju produktu uzglabāšanu īpašumā vai rīcībā esošā noliktavā;
- pasūtītāja piekļuve pārtikas rezervju glabātuvei.

Par tirgus izpētes dialoga norisi sagatavots ziņojums⁶², tajā atzīmējot, ka jautājumu uzdošana no dalībnieku puses nebija aktīva un diskusijas ietvaros netika izteikti konkrēti priekšlikumi iespējamai sadarbībai pārtikas piegādēm Nacionālo bruņoto spēku vajadzībām miera un krīzes laikā no pasākuma dalībnieku puses. Minētajā ziņojumā apkopoti dalībnieku izteiktie apsvērumi un jautājumi par cenu veidošanas, pārskatīšanas un kontroles modeli, Latvijā ražoto produktu iegādi un zaļā iepirkuma principu ievērošanu, piegādātāju sadarbības modeli ar ražotājiem, pārtikas produktu rezervju veidošanu un līguma nepārtrauktību un ar iepirkuma procedūru saistītie citi jautājumi. Piemēram, ziņojumā ietverti apsvērumi par to, ka reaģējot uz izejvielu cenu svārstībām, jābūt iespējai pamatot un pārskatīt piegādes cenu, nepieciešams izstrādāt mehānismu, kas uzliktu par pienākumu piegādātājiem izpirkt vietējo ražotāju produktus, paredzēt iespēju, ka piegādes ir ne tikai no loģistikas centra, bet arī no ražotāja, paredzēt, kas notiek līguma ar vienu piegādātāju laušanas gadījumā, uzdoti jautājumi par to, kā ražotāji uzzinās par iespēju pieteikties iepirkumā, kas izsludinās iepirkumu pa produktu grupām u.c. Tādējādi tirgus izpētes pasākuma rezultātā Aizsardzības ministrija ieguva informāciju par jautājumiem, kuriem nepieciešams pievērst uzmanību un rast atbildes pirms iepirkuma dokumentu izstrādes, nevis guva ieskatu tirgus iespējās īstenot plānoto modeli.

Tirgus izpētes dialoga pasākuma dalībnieku apsvērumi un jautājumi ietverti arī tirgus izpētes kopsavilkumā⁶³. Lai arī Aizsardzības ministrijas valsts sekretāra parakstītais tirgus izpētes kopsavilkums pārtikas iepirkumam bruņoto spēku vajadzībām miera un krīzes laika situācijām ir informatīvs un satur atsevišķas norādes par tirgus dalībnieku iespējām nodrošināt visaptverošu pakalpojumu pārtikas iegādēm, piegādēm, rezervju nodrošināšanai un apgrozībai, minētais dokuments neatspoguļo būtiskus tirgus izpētes elementus, kas dotu ieskatu tirgū pieejamos risinājumos izvirzīto prasību izpildei un apkopotu vismaz minimālu informāciju, kas ļautu plānot nepieciešamo finansējumu un izvēlēties piemērotāko iepirkuma veidu.

Saskaņā ar Aizsardzības ministrijas iekšējo normatīvo aktu⁶⁴ tirgus izpēte ir iepirkumu plānošanas neatņemama procedūra. Tirgus izpētē apzina iespēju izpirkt pakalpojumu (nosakot tirgus cenu, iepirkuma nosacījumus, līguma izpildes termiņu u.c.), lai plānotu nepieciešamo finansējumu un savlaicīgu iepirkuma organizēšanu. Tirgus izpētē, balstoties uz jau iepriekš veikto tirgus analīzi (ja tāda ir veikta) un noteiktajām funkcionālajām prasībām vai izstrādāto tehniskās specifikācijas projektu, tiek noteikta pakalpojuma vai piegādes paredzamā līgumcena, tās ietvaros tiek apzinātas iespējas iegādāties konkrēto preci vai pakalpojumu, kādā kvalitātē, tirgus cenu, iepirkuma nosacījumus, līguma izpildes termiņu, piegādes iespējas un garantiju. Aizsardzības ministrijas

iekšējos normatīvajos aktos par iepirkumu plānošanu un iepirkumu organizēšanas kārtību⁶⁵ tirgus izpētes kopsavilkuma dokumentam ir noteiktas konkrētas formas un satura prasības nolūkā nodrošināt pieņemto lēmumu pamatotību, izsekojamību un caurskatāmību, kas šajā gadījumā nav ievērotas.

Atbilstoši iekšējiem normatīvajiem aktiem aizsardzības resorā tirgus izpēti veic un tirgus izpētes kopsavilkumu izstrādā iestādes vadītāja vai Nacionālo bruņoto spēku komandiera noteiktajā kārtībā norīkota amatpersona, izveidota darba grupa (komisija) vai pasūtītāja norādīta amatpersona⁶⁶. Tā kā Nacionālo bruņoto spēku komandieris atbilstoši Nacionālo bruņoto spēku likumam⁶⁷ nodrošina Nacionālo bruņoto spēku gatavību noteikto uzdevumu izpildei un atbild par uzdevumu izpildei piešķirto resursu lietderīgu izlietošanu, pārtikas iepirkuma vajadzības miera un krīzes laikam definēšana, tirgus izpētes veikšana, tirgus izpētes kopsavilkuma sagatavošana un citu nepieciešamo iepirkumu pamatojošo dokumentu sagatavošana ir Nacionālo bruņoto spēku kompetencē.

Darba grupas ziņojums kā vadlīnijas jaunā pārtikas iepirkuma organizēšanā

Darba grupa savu darbību noslēdza ar 13.07.2021. ziņojumu⁶⁸, kuru sagatavoja Aizsardzības ministrijas Nodrošinājuma un aizsardzības investīciju politikas departaments un kurā informēja aizsardzības ministru par jaunā pārtikas piegādes Nacionālo bruņoto spēku vajadzībām miera laikam un militārā apdraudējuma gadījumā iepirkuma statusu un sniedza priekšlikumu par iepirkuma realizācijas iespējamo risinājumu.

Darba grupas 13.07.2021. ziņojumā⁶⁹ ir norādīts, ka viens no būtiskākajiem soļiem, kas veikts, lai jaunais pārtikas piegādes Nacionālo bruņoto spēku vajadzībām miera laikam un militārā apdraudējuma gadījumā iepirkums tiktu realizēts, ir 08.04.2021. Ministru kabineta lēmums Aizsardzības ministrijai uzdot īstenot Nacionālajiem bruņotajiem spēkiem paredzētu pārtikas piegādes un loģistikas risinājuma iepirkumu. Šāds lēmums Ministru kabineta 08.04.2021. sēdē pieņemts, izskatot sēdes slēgtajā daļā⁷⁰ informatīvo ziņojumu “Priekšlikumi loģistikas risinājumiem, lai nodrošinātu Latvijā ražotās pārtikas un rūpniecības, kā arī pirmās nepieciešamības importa preču rezervju veidošanu krīzes un kara situācijās, kā arī to izplatīšanu”, ņemot vērā nepieciešamību uzsākt darbu pie stratēģiskās partnerības izveides pārtikas apgādes jomā un jau miera laikā pārbaudīt krīzes situācijai atbilstošu piegādes sistēmu.

Darba grupas 13.07.2021. ziņojumā⁷¹ ietverta informācija par iespējamām plānotā iepirkuma realizācijas iespējām – informācija par iepirkuma objektu, iespējamo iepirkuma metodi, pieejamo finansējumu un informācija iepirkuma nolikuma/ tehniskās specifikācijas izstrādei.

Attiecībā uz jaunā pārtikas piegādes modeļa iepirkuma objektu darba grupas 13.07.2021. ziņojumā paredzēts, ka iepirkuma objekts ir loģistikas pakalpojums par pārtikas piegādi Nacionālo bruņoto spēku vajadzībām miera laikā un militārā apdraudējuma gadījumā, ietverot atsevišķu pārtikas produktu grupu rezervju uzglabāšanu. Attiecībā uz iepirkuma sākotnējo prasību izstrādi norādīts, ka piegādātājiem nepieciešams iesniegt piedāvājumu, sniedzot priekšlikumus par:

- loģistikas modeli pārtikas piegādei saskaņā ar tehnisko specifikāciju miera laikā un militārā apdraudējuma gadījumā;
- pārtikas rezervju nodrošinājuma modeli (noliktavu kapacitāte, rezervju apgrozība u.c.);
- piegādes ķēdes drošību (apakšuzņēmēju iesaiste piedāvātajā loģistikas modelī);

- cenu veidošanas modeli (sniedzot izmaksu atšifrējumu vismaz pa pozīcijām – līgumu administrēšanas izmaksas, rezervju uzglabāšanas izmaksas u.c.).

Darba grupas izstrādātais priekšlikums ietvēra pretendentiem nosakāmās atbilstības prasībās dalībai iepirkumā, tajā skaitā:

- sertifikāti un licences pārtikas uzglabāšanai un transportēšanai;
- spēj demonstrēt atbilstošu industriālo kapacitāti pārtikas piegādes realizēšanai – ir noslēgti nepieciešamie apakšlīgumi; pieejamas nepieciešamās telpas, aprīkojums, transports, personāls u. tml.;
- iepriekšējā pieredze;
- apgrozījums.

Darba grupas izstrādātais priekšlikums ietvēra arī nolikumā iekļaujamos kritērijus piedāvājumu vērtēšanai:

- izmaksas;
- piedāvātā pārtikas piegādes modeļa atbilstība noteiktajam iepirkuma mērķim un sasniedzamajam rezultātam;
- piegādes ķēdes drošības nodrošinājuma kapacitāte (līgumu skaits, kas noslēgts ar vietējiem audzētājiem/ražotājiem, kuru prece tiks piedāvātā piegādei).

Darba grupa sadarbībā ar Nacionālajiem bruņotajiem spēkiem veica iepirkumam nepieciešamā finansējuma aprēķinu – 26 milj. eiro gadā, tai skaitā rezervju pārtikas produktu vērtību aptuvenā summa, administrēšanas un noliktavas provizoriskās izmaksas un ikdienas pārtikas produktu grupu piegāžu izmaksas. Darba grupas 13.07.2021. ziņojumā⁷² arī norādīts, ka Nacionālajiem bruņotajiem spēkiem atbilstoši iekšējam iepirkumu plānošanas normatīvajam aktam tuvākajā laikā jāiesniedz Centralizēto iepirkumu plānošanas komisijai priekšlikums par Centralizētā iepirkumu plāna papildināšanu ar iepirkuma realizācijai nepieciešamo finansējumu.

Centralizētais iepirkumu plāns ir aizsardzības resora iepirkumu plānošanas dokuments, kurā apvienotas iestāžu iepirkumu vajadzības vismaz turpmākajiem trim gadiem, nosakot iepirkuma priekšmetu, apjomu, līgumcenu iepirkuma veikšanai⁷³. Centralizētā iepirkumu plāna sagatavošanai, grozījumu veikšanai un iepirkumu procesa pārraudzībai Aizsardzības ministrijā ir izveidota Centralizēto iepirkumu plānošanas komisija, kura, izskatot Centralizēto iepirkumu plānu, cita starpā apstiprina iepirkumu veikšanas procedūras (iepirkums, pamatojoties uz Publisko iepirkumu likuma vai Aizsardzības un drošības jomas iepirkuma likuma normām), nosaka iepirkumu rīkotājus un veic citas darbības attiecībā uz iepirkumu plānošanu un to norisi⁷⁴.

Darba grupas 13.07.2021. ziņojuma sagatavošanas laikā Centralizētajā iepirkumu plānā nav paredzēts loģistikas pakalpojuma iepirkums par pārtikas piegādi Nacionālo bruņoto spēku vajadzībām.

Darba grupa identificēja⁷⁵ trīs iespējamās iepirkuma metodes plānotajam iepirkumam:

- konkursa procedūra ar sarunām vai konkursa dialogs (pamatojoties uz Publiskā iepirkuma likuma 8. panta sestās daļas 3. punktu, norādot, ka šīs procedūras ir lietderīgas gadījumos, kad pasūtītājs nespēj noteikt, kā nodrošināt savu vajadzību apmierināšanu vai kā izvērtēt, kādus tehniskos, finansiālos vai juridiskos risinājumus tirgus var piedāvāt);

- Aizsardzības un drošības jomas likuma 3. panta ceturtajā daļā paredzētais likuma piemērošanas izņēmums, norādot, ka pakalpojums būs saistīts ar aizsargājamu informāciju (apjomi, piegādes vietas), un ka piemērojot Aizsardzības un drošības jomas iepirkumu likumu, būtisks ieguvums būtu piegādes drošība, kam militārā apdraudējuma gadījumā ir izšķiroša nozīme, kad uzticama, droša un laicīga preču piegāde ir būtiska valsts aizsardzībai.

Darba grupas ziņojumā⁷⁶ norādīts, ka pirms plānotā iepirkuma nolikuma izstrādes nevar tikt noteikts gala lēmums, kura no iepriekš minētajām trim metodēm būtu piemērotāka, lai arī saskaņā ar iekšējiem normatīvajiem aktiem⁷⁷, veicot tirgus izpēti, pasūtītājam jāizvērtē un tirgus izpētes kopsavilkumā jānorāda informācija, vai iepirkuma procedūrā piemērojams Aizsardzības un drošības jomas iepirkumu likums.

Attiecībā uz piemērojamo iepirkuma metodi un likumu darba grupa informācijā nolikumam/tehniskajai specifikācijai norāda, ka iepirkumu procedūru/ metodes izvēle ir atkarīga no pasūtītāja izvirzītajām prasībām. Attiecīgi darba grupas ziņojumā iekļauts priekšlikums, ka Valsts aizsardzības loģistikas un iepirkumu centra iepirkuma komisijas darba ietvaros tiek izdiskutēts par piemērotāko iepirkuma metodi, ņemot vērā iepirkuma nolikumā paredzētos gala nosacījumus, un ka iepirkuma komisija sagatavotos iepirkuma dokumentus iesniedz izskatīšanai un apstiprināšanai aizsardzības ministra izveidotajai darba grupai.

Revīzijā konstatēts, ka Valsts aizsardzības loģistikas un iepirkumu centra izveidotā iepirkuma komisija sagatavotos iepirkuma dokumentus neiesniedza izskatīšanai un apstiprināšanai aizsardzības ministra izveidotajai darba grupai. Savukārt darba grupas locekļi, tostarp Aizsardzības ministrijas valsts sekretāra vietnieks nodrošinājuma jautājumos un Nodrošinājuma un aizsardzības investīciju politikas departamenta vadošās amatpersonas, nesevoja līdz darba grupas ziņojumā ietvertu priekšlikumu īstenošanas gaitai jaunā pārtikas iegādes modeļa iepirkuma norisē. Tāpat arī aizsardzības ministra padomnieka juridiskajos jautājumos dalība gan darba grupā⁷⁸, gan iepirkuma komisijā⁷⁹ nesekmēja darba grupā formulēto priekšlikumu īstenošanu loģistikas pakalpojuma par pārtikas piegādi Nacionālo bruņoto spēku vajadzībām iepirkumā.

Darba grupas uzdevums⁸⁰ bija sagatavot detalizētas iepirkuma gala prasības jaunā iepirkuma modelim un iesniegt tās Valsts aizsardzības loģistikas un iepirkuma centram iepirkuma procedūras uzsākšanai. Tomēr iepirkuma prasības netika izstrādātas tādā veidā, ka būtu precīzi nodefinētas pasūtītāja vajadzības, kas attiecīgi varētu būt pamats iepirkuma procedūras uzsākšanai. Aizsardzības ministra pavēlē⁸¹ darba grupai dots uzdevums pēc būtības paredz, ka jaunā pārtikas iepirkuma modeļa izstrādē darba grupai ir pasūtītāja loma, taču atbilstoši Aizsardzības ministrijas iekšējiem normatīvajiem aktiem⁸² iepirkumu jomā pasūtītāja loma Nacionālo bruņoto spēku vajadzību īstenošanai ir Nacionālajiem bruņotajiem spēkiem. Attiecīgi darba grupas ziņojums⁸³, kas Aizsardzības ministrijā tiek uzskatīts par vadlīnijām jaunā pārtikas iegādes modeļa iepirkuma organizēšanā, nevarēja būt pamats iepirkuma uzsākšanai, bet bija nododams tālākam darbam Nacionālajiem bruņotajiem spēkiem iepirkuma vajadzības un prasību definēšanai, turpmākai tirgus izpētei un iepirkumu pamatojošās dokumentācijas izstrādei. Konkrētajā gadījumā, kad Valsts aizsardzības loģistikas un iepirkumu centra izveidota iepirkuma komisija veic iepirkumu pasūtītāja – Nacionālo bruņoto spēku vajadzībām, iepirkuma komisijas kompetencē nebija definēt pasūtītāja vajadzības un prasības iepirkuma īstenošanai.

Iepazīstoties ar iepirkuma plānošanas dokumentiem, secināms, ka iepirkuma plānošanā nav ievērotas Aizsardzības ministrijas iekšējo normatīvo aktu prasības⁸⁴ attiecībā uz to, kādi pasākumi ir veicami

un kādi dokumenti ir sagatavojami līdz iepirkuma procedūras uzsākšanai. Darba grupas darbības un ziņojuma⁸⁵ sagatavošanas laikā iekšējais normatīvais akts noteica, ka iepirkuma plānošanas procesā sagatavo noteiktas formas tirgus izpētes kopsavilkumu un tehnisko specifikāciju, ko iesniedz ministrijas Nodrošinājuma un aizsardzības investīciju politikas departamentam izvērtēšanai. Ja sagatavotajos dokumentos tiek konstatētas neatbilstības Publisko iepirkumu likuma vai Aizsardzības un drošības jomas iepirkumu likuma mērķiem vai ministrijas iekšējo normatīvo aktu prasībām, Nodrošinājuma un aizsardzības investīciju politikas departaments sagatavo attiecīgu atzinumu, prasot dokumentus precizēt. Tikai pēc attiecīgā saskaņojuma sniegšanas Nodrošinājuma un aizsardzības investīciju politikas departaments iepirkuma rīkotājam iesniedz iepirkuma uzsākšanai nepieciešamos dokumentus.

Attiecībā uz jauno pārtikas iepirkuma modeli Aizsardzības ministrijas un darba grupas ziņojumi⁸⁶, neietver norādes par to, ka konkrētais pārtikas iepirkums ir izņēmums, kura īstenošanā nav jāpiemēro ministrijas iekšēji noteikumi⁸⁷, kas ir pamatā visu resorā veicamo iegāžu plānošanai un iepirkumu norisei. Attiecībā uz konkrēto iepirkumu Aizsardzības ministrijā arī netika noteikts speciāls regulējums tā īstenošanai, tostarp nedefinējot darba grupas⁸⁸ izstrādāto dokumentu juridisko statusu un raksturu kopsakarā ar iepirkuma komisijas darbu un vēlāk iepirkuma dokumentācijā noteikto pasūtītāju – Nacionālo bruņoto spēku Nodrošinājuma pavēlniecību⁸⁹.

Revīzijā konstatēts, ka jaunā pārtikas iepirkuma modeļa tirgus izpētes kopsavilkums nav sagatavots atbilstoši iekšējo normatīvo aktu prasībām⁹⁰ un iepirkuma plānošanas gaitā nav tikusi sagatavota tehniskā specifikācija. Lai arī darba grupas ziņojums⁹¹ ietver informāciju par iespējamām plānotā iepirkuma realizācijas iespējām (informāciju par iepirkuma objektu, iespējamo iepirkuma metodi, pieejamo finansējumu un informāciju iepirkuma nolikuma/ tehniskās specifikācijas izstrādei), tajā ietvertie priekšlikumi pietiekami skaidri nedefinē pasūtītāja vajadzības, lai uz to pamata varētu uzsākt iepirkuma procedūru.

Jāatzīmē, ka iepirkuma mērķa sasniegšanai iepirkuma plānošanas un sagatavošanas posms ir ļoti būtisks. Iepirkuma plānošana, vajadzību apzināšana, tirgus izpēte un iepirkuma prasību izstrāde ir pamats visiem nākamajiem iepirkuma posmiem. Jo tālāk iepirkuma process virzās, jo sarežģītāk ir izlabot iepirkuma plānošanas un sagatavošanas posmā pieļautās kļūdas⁹².

Četri no darba grupas dalībniekiem⁹³ vēlāk turpināja darbu pārtikas iepirkuma komisijas sastāvā, līdz ar to vairākiem iepirkuma komisijas locekļiem bija zināmi darba grupā par jaunā pārtikas modeļa izstrādi diskutētie jautājumi un bija zināms, kādu līdzšinējo problēmu Nacionālo bruņoto spēku apgādē ar pārtiku risināšanai tiek izstrādāts jaunais pārtikas iepirkuma modelis un kādiem jautājumiem iepirkumā būtu nepieciešams pievērst īpašu uzmanību.

Pārtikas iepirkuma īstenošana

Iepirkuma komisijas apstiprinātajā konkursa nolikumā paredzētais iepirkuma priekšmets sakrīt ar aizsardzības ministra izveidotās darba grupas⁹⁴ definēto iepirkuma priekšmetu – paredzēts slēgt vienu visaptverošu līgumu par loģistikas pakalpojumu par pārtikas iegādi Nacionālo bruņoto spēku vajadzībām, kas sastāv no ikdienas pārtikas piegādes un pārtikas piegādes Nacionālo bruņoto spēku vajadzībām krīzes un/vai ārkārtas un izņēmuma stāvokļa gadījumā, kā arī atsevišķu pārtikas produktu grupu rezervju uzglabāšanas noliktavā. Tomēr iepirkuma komisija nebija paredzējusi prasības pretendentiem attiecībā uz industriālo kapacitāti pārtikas piegādes realizēšanai (telpu, aprīkojuma, transporta, personāla u.c. resursu pieejamība), kas demonstrētu spēju nodrošināt iepirkumā paredzēto apjomīgo loģistikas pakalpojumu.

Lai arī pasūtītāja galvenā interese ir iepirkuma priekšmetam un iepirkuma līguma noteikumiem atbilstoša un pēc iespējas kvalitatīva izpildījuma saņemšana, konkursa dialoga kandidātiem izvirzītās prasības nesniedz pārliecību par līguma izpildes iespējām atbilstoši pasūtītāja vajadzībām. Lai kvalificētos konkursa dialogam, kandidātiem bija jāiesniedz brīvas formas apliecinājumi par esošu vai iespējamu sadarbību ar noteiktu pārtikas produktu ražotājiem, apliecinājumi, ka līguma izpildē tiks nodrošināta visu tehniskajā specifikācijā paredzēto pārtikas produktu piegāde, pārtikas rezervju uzglabāšana valsts teritorijā un aprīte atbilstoši to derīguma un realizācijas termiņiem. Pretendentiem bija jābūt trīs gadu pieredzei loģistikas pakalpojumu sniegšanā pārtikas piegādei vai ēdināšanas pakalpojumu nodrošināšanai, taču konkursa nolikumā nebija noteiktas prasības attiecībā uz minimālo gada finanšu apgrozījumu iepirkuma līguma priekšmeta jomā, līdz ar to kvalificēties varēja ar jebkāda apjoma pieredzi loģistikas pakalpojumu sniegšanā noteiktajā laika periodā.

Iepazīstoties ar konkursa dialogā iesniegtajiem dokumentiem, revīzijā secināms, ka konkursā uzvarējušais pretendents SIA “Zītari LZ” bija izslēdzams no turpmākas dalības iepirkumā jau konkursa dialoga pirmajā kārtā, jo komersanta sniegtais apliecinājums bija par pieredzi ēdināšanas pakalpojumu nodrošināšanā, nevis loģistikas pakalpojumu sniegšanā, kā to paredzēja konkursa nolikums. Pārskatot Publisko iepirkuma likumā⁹⁵ noteikto, iepirkuma komisija novērtēja SIA “Zītari LZ” pieredzi kā atbilstošu iepirkuma prasībām un pieļāva tālāku dalību konkursa dialogā. Konkursa dialoga otrās kārtas otrajā posmā iepirkuma komisija SIA “Zītari LZ” iesniegto piedāvājumu novērtēja ar maksimāli iespējamiem 100 punktiem un atzina par atbilstošu visām konkursā izvirzītajām prasībām, neskatoties uz to, ka SIA “Zītari LZ” piedāvātā ikdienas pārtikas piegādes administrēšanas mēneša maksa un pārtikas rezervju uzglabāšanas maksa bija aptuveni 40 reizes zemāka nekā otra konkursa dialogā piedalījušās pretendenta piedāvātā, un līdz ar to bija jāvērtē⁹⁶, vai piedāvājums nav noraidāms kā nepamatoti lēts.

Revīzijā secināms, ka iepirkuma izpratnē loģistikas pakalpojums ir digitāla risinājuma – e-platforma izveide, kuru uztur komersants un kuras ietvaros komersants pasūtītāja vietā veic cenu aptaujas, lai noteiktu pārtikas ražotājus un piegādātājus, kuri nodrošina Nacionālo bruņoto spēku pārtikas

vajadzības. Iepazīstoties ar iepirkuma dokumentāciju⁹⁷, secināms, ka e-platformas izstrādes un uzturēšanas ietvaros komersantam pēc būtības paredzēts nodot pasūtītāja tiesības iepirkuma veikšanā, lai gan konkursa dialoga dalībnieki neatbilst pasūtītāja definīcijai Publisko iepirkumu likuma⁹⁸ izpratnē.

E-platformas izstrāde kā daļa no loģistikas pakalpojuma par pārtikas iegādi Nacionālo bruņoto spēku vajadzībām iepirkuma definēta iepirkuma komisijā. Šāda digitāla rīka izstrāde pārtikas iegādei Nacionālo bruņoto spēku vajadzībām nav bijusi paredzēta ar aizsardzības ministra pavēlēm⁹⁹ izveidoto darba grupu ziņojumos, kuros tika definēta jaunā pārtikas iepirkuma modeļa vajadzība, un tā nav paredzēta nevienā aizsardzības resora un Nacionālo bruņoto spēku attīstības plānošanas dokumentā.

Revīzijā nav gūti pierādījumi, ka komersanta izveidotas un administrētas e-platformas izveide Nacionālo bruņoto spēku apgādei ar pārtiku būtu rosināta saskaņā ar Nacionālo bruņoto spēkos radušos un definētu vajadzību un ka tā būtu vērtēta visas bruņoto spēku nodrošinājuma un apgādes sistēmas kontekstā, tostarp izvērtējot izvēlētais pieejas riskus, ieguvumus un iespējas šādu digitālu risinājumu veidot, iepirkt un uzturēt aizsardzības resora ietvaros, tādējādi nodrošinot kontroli pār pārtikas iepirkumu veikšanu un saglabājot šo kompetenci resora ietvaros. Vienlaikus revīzijā konstatēts, ka pirms uzaicinājuma kandidātiem iesniegt galīgos piedāvājumus konkursa dialogā iepirkuma komisija ir saskaņojusi iepirkuma tehnisko specifikāciju, tostarp prasības e-platformai, ar Nacionālo bruņoto spēku Apvienotā štāba Nodrošinājuma departamentu.

Lai arī iepirkuma un līguma izpratnē sekmīga e-platformas darbība ir būtisks priekšnoteikums loģistikas pakalpojuma par pārtikas piegādi sniegšanai, revīzijā konstatēts, ka SIA “Zītari LZ” piesaistītais komersants e-platformas izstrādei iepirkumā nav vērtēts kā apakšuzņēmējs. Nav izmantotas arī Publisko iepirkumu likumā paredzētās tiesības iepirkuma līgumā noteikt tiesiskās attiecības ar e-platformas izstrādātāju, tādā veidā nodrošinoties, ka bez Nacionālo bruņoto spēku saskaņojuma nav iespējama apakšuzņēmēja nomaiņa¹⁰⁰.

Pretēji Centralizētajā iepirkumu plānā noteiktajam, iepirkuma komisija iepirkumu organizēja atbilstoši Publisko iepirkumu likumam, nevis saskaņā ar Aizsardzības un drošības jomas iepirkumu likumu, kas paredz pasūtītāja pienākumu saņemt valsts drošības iestādes atzinumu par to, vai iepirkuma līguma noslēgšana ar pretendentu nevar radīt draudus nacionālajai drošībai¹⁰¹. Līdz ar to iepirkuma ietvaros netika vērtēta pretendenta atbilstība nacionālās drošības interesēm.

Revīzijā secināms, ka iepirkuma priekšmets neatbilst noslēgtā darījuma būtībai. Tā kā uz loģistikas pakalpojumu attiecināmās iepirkuma priekšmeta izmaksas neveido finansiāli lielāko līguma daļu un ir ievērojami mazākas nekā līgumā paredzētās pārtikas piegādes izmaksas, iepirkuma līguma galvenais priekšmets ir pārtikas preču piegāde, nevis loģistikas pakalpojums. Saskaņā ar iepirkuma rezultātā noslēgto līgumu SIA “Zītari LZ” no Nacionālajiem bruņotajiem spēkiem saņem 3% administrēšanas maksu no Nacionālajiem bruņotajiem spēkiem piegādātās pārtikas preču vērtības un vienu eiro par vienu tonnu uzglabājamās pārtikas krīzes vajadzībām. Attiecīgi nepareizi noteiktais līguma priekšmets un veids, un darījuma būtībai neatbilstoši noteiktais iepirkuma nosaukums varēja

maldināt iespējamos iepirkuma kandidātus par iepirkuma būtību, varēja ietekmēt piegādātāju izvēli piedalīties iepirkumā un iesniegt piedāvājumus, kā arī tas varēja ietekmēt konkursa dialoga iznākumu.

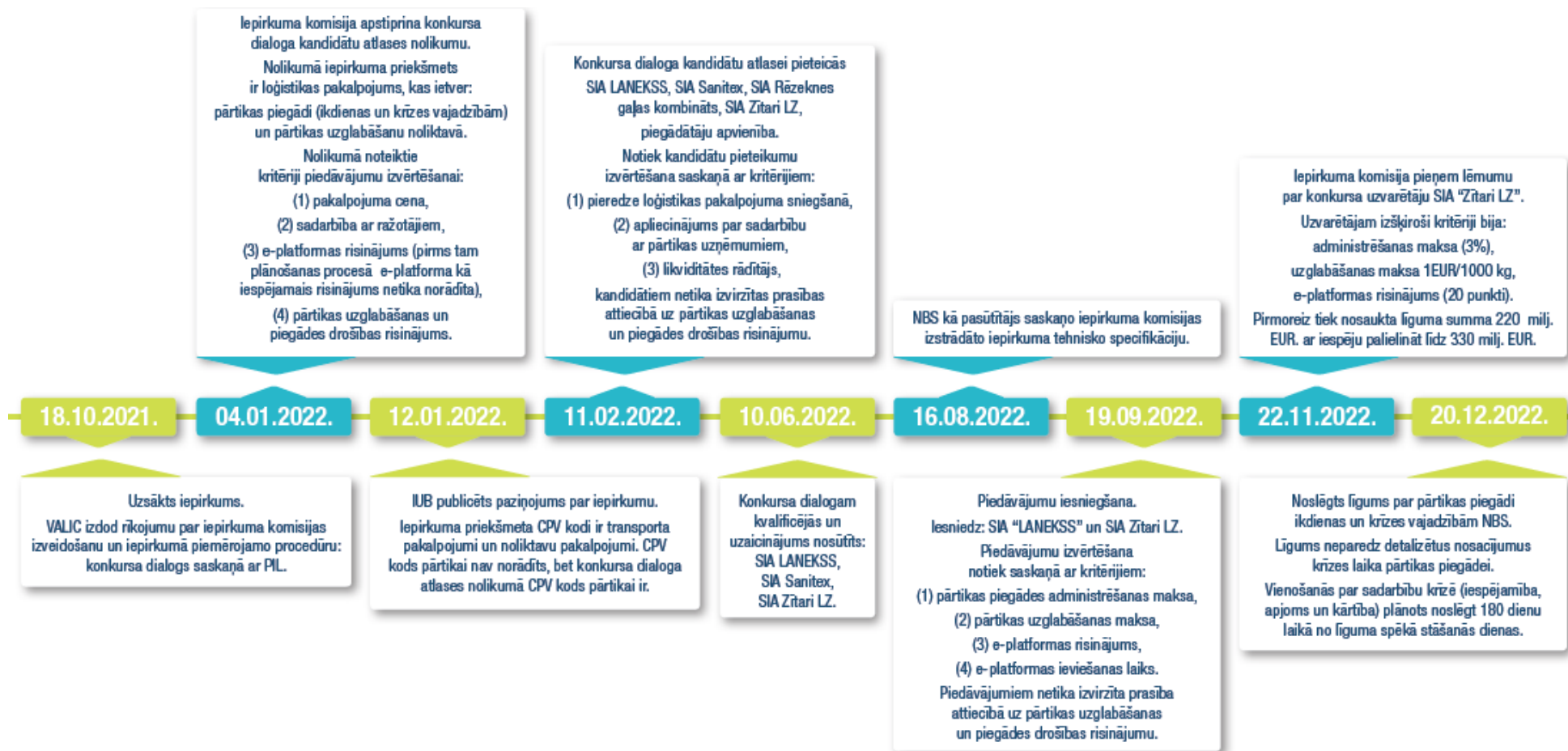
Iepirkuma veikšanas laikā Centralizētajā iepirkumu plānā nebija paredzēts veikt iepirkumu ar nosaukumu “Loģistikas pakalpojums par pārtikas piegādi Nacionālo bruņoto spēku vajadzībām” un iepirkuma dokumentācijā paredzētie iepirkumu priekšmeti un CPV kodi nesakrīt ar Centralizētajā iepirkumu plānā paredzētajiem. Centralizētajā iepirkumu plānā, pretēji ierastajai kārtībai aizsardzības resorā, attiecībā uz pārtikas piegādes iepirkumiem nebija norādīta piemērojamā iepirkuma procedūra.

Revīzijā nav rasts pamatojums, kāpēc loģistikas pakalpojums par pārtikas piegādi Nacionālo bruņoto spēku vajadzībām tika iepirkts, piemērojot konkursa dialoga procedūru. Konkrētā iepirkuma gadījumā konkursa dialoga norise norāda uz to, ka tā ietvaros netika iegūti kādi inovatīvi risinājumi un specifiskas konkursa dialoga dalībnieku zināšanas, kas palīdzētu izstrādāt pasūtītāja vajadzībām atbilstošu risinājumu, tā ietvaros arī netika risināti sarežģīti, ar iepirkuma juridisko vai finansiālo struktūru saistīti jautājumi, kas ir priekšnoteikums konkursa dialoga procedūras piemērošanai¹⁰². Tieši pretēji – iepirkuma dokumentācija liecina, ka iepirkuma prasības bija nedefinētas pirms konkursa dialoga un konkursa dialogs galvenokārt nozīmēja iepirkuma prasību izskaidrošanu konkursa dialoga dalībniekiem.

Zīmīgi, ka iecere par konkursa dialogu kā iespējamu risinājumu pārtikas piegādēm Nacionālo bruņoto spēku vajadzībām pirmoreiz dokumentēta 2020. gada decembrī, apkopojot Aizsardzības ministrijas organizētā virtuālā pārtikas ražotāju un tirgotāju hakatona secinājumus¹⁰³, kuros kā viens no iespējamajiem risinājumiem precīzi tika norādīta ne tikai iepirkuma procedūra, bet arī nedefinēts iespējamaais pārtikas iegādes modelis: konkursa dialoga rezultātā varētu nonākt pie loģistikas risinājuma, kurā konkursa uzvarētājs veiktu administratīvo darbu un koordinētu piegādes Nacionālajiem bruņotajiem spēkiem no piegādātājiem.

Iepirkuma komisija izveidota ar Valsts aizsardzības loģistikas un iepirkumu centra 18.10.2021. rīkojumu¹⁰⁴. Iepirkuma komisijas sastāvā bija deviņi aizsardzības resorā nodarbinātie no Valsts aizsardzības loģistikas un iepirkumu centra, Nacionālo bruņoto spēku Nodrošinājuma pavēlniecības štāba, Nacionālo bruņoto spēku Apvienotā štāba, Aizsardzības ministrijas Nodrošinājuma un aizsardzības investīciju politikas departamenta. Ar 08.11.2021. rīkojumu¹⁰⁵ komisijas sastāvā tika iekļauts aizsardzības ministra padomnieks juridiskos jautājumos. Ar minēto rīkojumu kā pārstāvji bez balss tiesībām komisijas darbā pēc nepieciešamības var tikt piesaistīti pārstāvji no Nacionālo bruņoto spēku Nodrošinājuma pavēlniecības 1., 2. un 3. reģionālā nodrošinājuma centra, Štāba bataljona, Mācību vadības pavēlniecības štāba, Kājnieku skolas, Instruktoru skolas un Zemessardzes štāba.

Valsts aizsardzības loģistikas un iepirkumu centra 18.10.2021. rīkojumā¹⁰⁶ par iepirkuma komisijas izveidošanu ir uzdots veikt iepirkumu saskaņā ar Publisko iepirkumu likumu, piemērojot konkursa dialoga procedūru. Iepirkuma īstenošanas norisi skatīt 2. attēlā.

2. attēls. Pārtikas iepirkuma īstenošana.

Iepirkuma komisijas 04.01.2022. sēdē apstiprinātais konkursa dialoga kandidātu atlases nolikums (turpmāk – konkursa nolikums) paredz, ka iepirkums ir par loģistikas pakalpojumu par pārtikas iegādi Nacionālo bruņoto spēku vajadzībām un iepirkuma priekšmets ietver:

- ikdienas pārtikas piegādi Nacionālo bruņoto spēku vajadzībām;
- pārtikas piegādi Nacionālo bruņoto spēku vajadzībām krīzes un/vai ārkārtas un izņēmuma stāvokļa gadījumā;
- atsevišķu pārtikas produktu grupu rezervju uzglabāšanu noliktavā.

Iepirkuma priekšmets neatbilst darījuma būtībai

Konkursa nolikumā kā iepirkuma priekšmeta CPV kodi (iepirkuma nomenklatūra) norādīti 60000000-8 “Transporta pakalpojumi (izņemot atkritumu transportu)”; 63122000-0 “Noliktavu pakalpojumi”; 15000000-8 “Pārtikas produkti, dzērieni” un noteikts, ka kandidāts var iesniegt tikai vienu pieteikuma variantu par pilnu iepirkuma priekšmeta apjomu.

Saskaņā ar Iepirkumu uzraudzības biroja tīmekļvietnē 12.01.2022. publicēto paziņojumu par iepirkumu¹⁰⁷ iepirkuma priekšmets ir loģistikas pakalpojums par pārtikas piegādi un tajā ir iekļautas konkursa nolikumā paredzētās iepirkuma priekšmeta sastāvdaļas, tomēr paziņojumā par iepirkumu norādīts CPV kods 60000000-8 “Transporta pakalpojumi (izņemot atkritumu transportu)” un 63122000-0 “Noliktavu pakalpojumi”, bet nav norādīts CPV kods 15000000-8 “Pārtikas produkti, dzērieni”. Arī iepirkumam noslēdzoties, paziņojumā¹⁰⁸ par iepirkuma rezultātiem (publicēts 23.12.2022.) CPV kods 15000000-8 “Pārtikas produkti, dzērieni” nav norādīts.

Pasūtītājam, organizējot iepirkumu, jāizvērtē, kurš no CPV kodiem precīzāk raksturo iepirkuma priekšmetu un tas jāpiemēro. Būtiski ir atrast CPV kodu, kurš cik vien iespējams precīzi atbilst paredzamajam iepirkuma priekšmetam. Lai gan dažos gadījumos varētu izvēlēties vairākus CPV kodus, ir svarīgi, lai tiktu norādīts galvenais CPV kods¹⁰⁹.

Tiesības noslēgt iepirkuma līgumu, kura priekšmets ir divi vai vairāki iepirkuma veidi (pakalpojumi vai piegādes), piešķir saskaņā ar noteikumiem, kas piemērojami tam iepirkuma veidam, kurš raksturo attiecīgā iepirkuma līguma galveno priekšmetu. Iepirkuma līgumiem, kuru priekšmets daļēji ietver pakalpojumus un daļēji piegādes, galveno priekšmetu un piemērojamo iepirkuma procedūru nosaka pēc tā, kuru pakalpojumu vai piegāžu paredzamā līgumcena ir visaugstākā¹¹⁰.

Valsts aizsardzības loģistikas un iepirkumu centra īstenotais iepirkums “Loģistikas pakalpojums par pārtikas piegādi Nacionālo bruņoto spēku vajadzībām” ir organizēts kā pakalpojuma iepirkums par loģistikas risinājumu. Tomēr, iepazīstoties ar iepirkuma dokumentāciju un noslēgto līgumu secināms, ka uz loģistikas pakalpojumu attiecināmās iepirkuma priekšmeta izmaksas neveido finansiāli lielāko līguma daļu un ir ievērojami mazākas nekā līgumā paredzētās pārtikas piegādes izmaksas. Saskaņā ar iepirkuma rezultātā noslēgto līgumu SIA “Zītari LZ” no Nacionālajiem bruņotajiem spēkiem saņem 3% administrēšanas maksu no Nacionālajiem bruņotajiem spēkiem piegādātās pārtikas preču vērtības un vienu eiro par vienu tonnu uzglabājamās pārtikas krīzes vajadzībām. Tādējādi iepirkuma līguma galvenais priekšmets ir pārtikas preču piegāde, nevis loģistikas pakalpojums.

Revīzijā konstatēts, ka iepirkuma rezultātā bija paredzēts noslēgt darījumu par pārtikas preču iegādi, norādot to kā loģistikas pakalpojumu. Iepirkuma tehniskajā specifikācijā bija norādīts Nacionālajiem

bruņotajiem spēkiem plānotais pārtikas produktu apjoms 12 mēnešu periodam un kandidātiem pieteikumā bija noteikta prasība iesniegt apliecinājumu par sadarbību ar pārtikas ražotājiem. Tādējādi iepirkumā svarīga bija kandidāta spēja apzināt pārtikas produktu ražotājus, tirgotājus, tos uzrunājot un vienojoties par sadarbību preču piegādei, nevis kandidāta spēja sniegt pārtikas pārvaldījuma un uzglabāšanas pakalpojumu.

Saskaņā ar likumā sniegto skaidrojumu publiskais pakalpojuma līgums ir iepirkuma līgums, kura priekšmets ir tādu pakalpojumu sniegšana, kas nav minēti Publisko iepirkumu likuma 1. pielikumā “Būvdarbu līgumu nomenklatūra”¹¹¹. Savukārt preču piegāde ir darījums, kas izpaužas kā īpašuma tiesību uz lietu nodošana citai personai, lai tā varētu rīkoties ar lietu, un publiskais piegādes līgums ir iepirkuma līgums, kura priekšmets cita starpā ir preces pirkums¹¹². Analizējot iepirkuma dokumentāciju, noslēgtā līguma noteikumus un gūstot informāciju par pārtikas piegādes kārtību un praktisko izpildi, revīzijā secināms, ka ar SIA “Zītari LZ” pamatā ir noslēgts līgums, kura galvenais priekšmets ir pārtikas preču piegāde, nevis loģistikas pakalpojums.

Saskaņā ar iepirkuma dokumentācijā paredzēto un noslēgto līgumu ar Nacionālajiem bruņotajiem spēkiem SIA “Zītari LZ” nodrošina pārtikas piegādi, veicot starpnieka funkciju – organizējot (administrējot) pārtikas pasūtīšanu un piegādi Nacionālajiem bruņotajiem spēkiem no dažādiem piegādātājiem. Pārtikas preces uz Nacionālajiem bruņotajiem spēkiem nogādā tie ražotāji un tirgotāji, ar kuriem SIA “Zītari LZ” ir noslēguši līgumus par sadarbību. Nacionālie bruņotie spēki par pārtikas precēm norēķinās ar SIA “Zītari LZ”.

Attiecīgi nepareizi noteiktais līguma galvenais priekšmets un līguma veids, darījuma būtībai neatbilstoši noteiktais iepirkuma nosaukums un Iepirkumu uzraudzības biroja tīmekļvietnē 12.01.2022. paziņojumā¹¹³ minētie CPV kodi, nenorādot ar pārtiku saistītu CPV kodu, varēja maldināt iespējamās iepirkuma kandidātus par iepirkuma būtību, varēja ietekmēt piegādātāju izvēli piedalīties iepirkumā un iesniegt pieteikumus, un varēja ietekmēt konkursa dialoga iznākumu.

Iepirkumu komisija lemj par digitāla pārtikas pasūtījumu rīka izveidi un neparedz prasības attiecībā uz industriālo kapacitāti pārtikas piegādes realizēšanai

Revīzijā konstatēts, ka konkursa nolikumā, iepirkuma tehniskajā specifikācijā, kandidātu atlases prasībās un vērtēšanas kritērijos, pretendentiem nav bijušas izvirzītas prasības attiecībā uz loģistikas sistēmas darbību vai aprakstu, prasības attiecībā uz piegādes vai uzglabāšanas funkciju nodrošināšanu, kas demonstrētu nepieciešamo telpu, aprīkojuma, transporta, personāla u. tml. resursu pieejamību un liecinātu par reālu priekšnoteikumu esamību loģistikas pakalpojumu nodrošināšanai un pasūtītāja vajadzību saņemt loģistikas pakalpojumus.

Loģistika vispārējā nozīmē ir izejvielu, materiālu, ražošanas, gatavās produkcijas, pakalpojumu un informācijas plānošanas, izpildes un kontroles process no tās radīšanas vietas līdz patērētājam, ar mērķi samazināt izmaksas un pilnīgi apmierināt patērētāja vajadzības. Loģistika ietver:

- transportēšanu, kas ir loģistikas darbības veids ar mērķi nodrošināt materiālo resursu un gatavās produkcijas pārvadāšanu ar noteiktu transporta veidu;
- pasūtījuma apstrādi un izpildi, kas ir informācijas un finanšu plūsmas apkopošanas, glabāšanas un nodošanas process uzņēmumā no pasūtījuma izdarīšanas brīža līdz šī pasūtījuma realizēšanai;

- krājumu vadīšanu, kas ir krājumu veidošanas minimizēšana, vienlaicīgi nodrošinot ražošanas un pārdošanas procesa nepārtrauktību;
- noliktavu saimniecību, kas ir materiālās plūsmas posms starp pārdevēju un pircēju, kurā preces vai materiāli noteiktu laiku tiek uzglabāti tā, lai to forma un fiziskās īpašības paliktu nemainīgas¹¹⁴.

Uzsākot konkursa dialogu, konkursa nolikumā¹¹⁵ kā iespējamās prasības piedāvājumam cita starpā norādītas prasības attiecībā uz risinājumiem, kas varētu liecināt par loģistikas pakalpojumu (autotransporta nodrošinājums, noliktavas, pasūtījumu apstrāde un administrēšana, e-platformas izstrāde, risinājums piegādēm krīzes situācijās un piegāžu ķēdes nodrošinājums). Taču uzaicinājumos uzsākt dialogu un iesniegt galīgo piedāvājumu¹¹⁶ paredzētas prasības tikai attiecībā uz pasūtījumu apstrādes un administrēšanas komponenti, proti – pretendentam jāizstrādā e-platformas (digitāla rīka) risinājums, kurā ražotājiem un piegādātājiem būtu ērtāk iepazīties ar pasūtītājam nepieciešamo produktu tehniskajām prasībām, produktu grupām, sortimentu un pasūtītājs varētu uzraudzīt procesu par piešķirtajam pasūtījumu izpildes tiesībām, ražotāju un piegādātāju produktu cenām, zaļā publiskā iepirkuma prasību ievērošanu¹¹⁷, skatīt 1. un 2.tabulu. Tādējādi e-platforma izveide, kuru uztur komersants un kuras ietvaros komersants pasūtītāja vietā veic cenu aptaujas, lai noteiktu pārtikas ražotājus un piegādātājus, kuri nodrošina Nacionālo bruņoto spēku pārtikas vajadzības, šī iepirkuma izpratnē ir loģistikas pakalpojums.

Konkursa nolikumā cita starpā ietver informāciju par iepirkuma priekšmetu tādā apjomā, lai ieinteresētie piegādātāji varētu izlemt par dalību iepirkuma procedūrā, kā arī atbilstošāko CPV kodu vai kodus¹¹⁸. Tādas būtiskas izmaiņas iepirkuma priekšmetā, kas var mainīt ieinteresēto piegādātāju lēmumu par dalību iepirkumā, turpmākā konkursa dialoga gaitā nav pieļaujamas, jo uzaicinājumi uzsākt dialogu un iesniegt galīgo piedāvājumu tiek nosūtīti tikai konkursa dialogā atlasītajiem kandidātiem. Revīzijā secināms, ka iespējamo prasību attiecībā uz autotransporta nodrošinājumu, noliktavām, risinājumiem piegādēm krīzes situācijās un piegāžu ķēdes nodrošinājumam izvirzīšana konkursa nolikumā un neizvirzīšana turpmākajos konkursa dialoga posmos varēja ietekmēt piegādātāju lēmumu par dalību iepirkumā.

Revīzijā konstatēts, ka e-platformas izstrāde kā daļa no loģistikas pakalpojuma par pārtikas iegādi Nacionālo bruņoto spēku vajadzībām iepirkuma definēta iepirkuma komisijā. Šāda digitāla rīka izstrāde pārtikas iegādei Nacionālo bruņoto spēku vajadzībām ne tikai nav bijusi paredzēta ar aizsardzības ministra pavēli izveidotās darba grupas¹¹⁹ ziņojumos, kuros tika definēta jaunā pārtikas iepirkuma modeļa vajadzība, bet šāda digitāla rīka izstrāde nav paredzēta nevienā aizsardzības resora un Nacionālo bruņoto spēku attīstības plānošanas dokumentā.

Ja iepirkuma norisē būtu ievērotas aizsardzības resora iekšējo normatīvo aktu prasības¹²⁰, konstatējot, ka ir nepieciešami grozījumi tehniskajā specifikācijā, par iepirkumu atbildīgā amatpersona sadarbībā ar tehniskās specifikācija sagatavotāju/ pasūtītāju izvērtē, kādi grozījumi būtu pieļaujami atbilstoši Publisko iepirkumu likuma prasībām vai Aizsardzības un drošības jomas iepirkumu likuma prasībām, un nepieciešamības gadījumā iesniedz iepirkuma rīkotājam precizētu pasūtītāja apstiprinātu tehnisko specifikāciju. Būtisku izmaiņu gadījumā vērtē atkārtotas tirgus izpētes veikšanas vajadzību. Lai arī konkrētā iepirkuma gadījumā nebija izstrādāta tehniskā specifikācija, iepirkuma komisijas kompetencē nav definēt iepērkamās preces vai pakalpojuma saturu un noteikt to atšķirīgi pasūtītāja definētajai iepirkuma vajadzībai. Darba grupas un iepirkuma komisijas definētās prasības un kritērijus skatīt 1. un 2. tabulā.

1. tabula

Darba grupas un iepirkuma komisijas definētās prasības pretendentiem

Darba grupas definētās prasības ¹²¹	Iepirkuma dokumentos ¹²² izvirzītās prasības pretendentiem
Gada apgrozījums.	Likviditātes koeficients.
Spēja demonstrēt atbilstošu industriālo kapacitāti pārtikas piegādes realizēšanai – ir noslēgti nepieciešamie apakšlīgumi; pieejamas nepieciešamās telpas, aprīkojums, transports, personāls u. tml., iepriekšēja pieredze.	Iepriekšējo trīs gadu pieredze loģistikas pakalpojumu sniegšanā pārtikas piegādei vai ēdināšanas pakalpojumu nodrošināšanai (par atbilstošu tiek uzskatīts jebkurš apjoms, jo nav noteikts minimālais apgrozījuma sliekšnis iepirkuma līguma priekšmeta jomā¹²³). <u>Apliecinājums</u> par esošu vai iespējamu sadarbību ar noteiktu pārtikas produktu ražotājiem. Kandidāts iesniedz attiecīgo produktu ražotāju apliecinājumu (brīvā formā) par sadarbību vai sadarbības uzsākšanu. <u>Apliecinājums</u>, ka līguma izpildē tiks nodrošināti visu tehniskajā specifikācijā noteikto pārtikas grupu produkti un to piegāde. <u>Apliecinājums</u>, ka līguma izpildē tiks nodrošināta pārtikas produktu rezervju uzglabāšana Latvijas Republikas teritorijā, produktu aprīte atbilstoši to realizācijas un derīguma termiņiem.
Sertifikāti un licences pārtikas uzglabāšanai un transportēšanai.	Netika izvirzīts.
Pretendentam jāiesniedz piedāvājums, sniedzot priekšlikumus par loģistikas modeli pārtikas piegādei saskaņā ar tehnisko specifikāciju miera laikā un militārā apdraudējuma gadījumā.	Pretendentam jāiesniedz apraksts (brīvā formā) par e-platformas izstrādei izmantoto tehnisko risinājumu, galvenajām komponentēm, izstrādātāju, kā arī jāapraksta katru e-platformas izstrādes posmu (mēnešos), norādot veiktos risinājumus. Pretendentam jā sagatavo tehniskā piedāvājuma (e-platformas) prezentācija.
Pretendentam jāiesniedz piedāvājums, sniedzot priekšlikumus par pārtikas rezervju nodrošinājuma modeli (noliktavu kapacitāte, rezervju apgrozība u.c.).	Netika izvirzīts.
Pretendentam jāiesniedz piedāvājums, sniedzot priekšlikumus par piegādes ķēdes drošību (apakšuzņēmēju iesaiste piedāvātajā loģistikas modelī).	Netika izvirzīts.
Pretendentam jāiesniedz piedāvājums, sniedzot priekšlikumus par cenu veidošanas modeli (sniedzot izmaksu atšifrējumu vismaz pa pozīcijām – līgumu administrēšanas izmaksas, rezervju uzglabāšanas izmaksas u.c.).	Pretendentiem jāiesniedz piedāvājums pārtikas piegādes administrēšanas mēneša maksai un pārtikas rezervju uzglabāšanas maksai mēnesī.

2. tabula

Piedāvājumu vērtēšanā izmantotie kritēriji, salīdzinot ar darba grupas un konkursa nolikumā sākotnēji definētajiem iespējamiem piedāvājumu vērtēšanas kritērijiem

Darba grupas priekšlikumi ¹²⁴	Konkursa nolikumā sākotnēji definētie kritēriji ¹²⁵	Piedāvājumu vērtēšanā izmantotie kritēriji ¹²⁶
Izmaksas.	Pakalpojuma cena.	Pārtikas piegādes administrēšanas mēneša maksa %. Pārtikas rezervju uzglabāšanas maksa mēnesī.
Piedāvātā pārtikas piegādes modeļa atbilstība noteiktajam iepirkuma mērķim un sasniegtajam rezultātam.	Netika noteikts kritērijs pretendenta piedāvātā modeļa atbilstības izvērtēšanai, jo pārtikas piegādes modelis jau tika noteikts tehniskajā specifikācijā.	Netika noteikts kritērijs.
Piegādes ķēdes drošības nodrošinājuma kapacitāte (līgumu skaits, kas noslēgts ar vietējiem ražotājiem).	Sadarbības līgumu/ apliecinājumu skaits ar pārtikas produktu ražotājiem. Jo vairāk katrā novadā sadarbības partneru, jo vairāk punkti.	Netika noteikts kā piedāvājuma vērtēšanas kritērijs. Sadarbības apliecinājumi kandidātiem bija jāiesniedz, lai kvalificētos konkursa otrajai kārtai.
	Pārtikas produktu rezervju uzglabāšanas risinājums un piegāžu drošības risinājums.	Ne kandidāta vērtēšanai, ne piedāvājuma vērtēšanai netika noteikti kritēriji saistībā ar rezervju uzglabāšanu un piegāžu drošību.
Darba grupa neizstrādāja priekšlikumu ieviest e-platformu.	E-platformas (digitālā rīka) funkcionalitāte, lietošanas ērtums, pasūtījuma izpildes tiesību piešķiršanas ātrums, piegādātāju atlases kārtība un informācijas pieejamība pasūtītājam, informācijas piekļuves līmeņi.	E-platformas (digitālā rīka) risinājums. E-platformas ieviešanas un realizēšanas laika periods.

Revīzijā nav gūti pierādījumi, ka komersanta izveidotas un administrētas e-platformas izveide Nacionālo bruņoto spēku apgādei ar pārtiku būtu rosināta saskaņā ar Nacionālo bruņoto spēkos radušos un definētu vajadzību. Tāpat nav gūti pierādījumi, ka pārtikas pasūtījumu e-platformas izveides nepieciešamība ir vērtēta visas bruņoto spēku nodrošinājuma un apgādes sistēmas kontekstā un ka tik būtiskas izmaiņas būtu vērtētas kādā no Aizsardzības ministrijas konsultatīvajām padomēm (piemēram, Militāri tehniskās attīstības padomē, Informācijas un komunikācijas tehnoloģiju attīstības padomē u.c.) vai aizsardzības resora digitalizācijas procesu ietvaros¹²⁷.

Militāri tehniskās attīstības padome ir aizsardzības ministra izveidota konsultatīva institūcija, kuras mērķis ir apkopot noteiktas jomas vadošo speciālistu un aizsardzības resora amatpersonu viedokļus un sniegt priekšlikumus par konkrēta jautājuma risināšanas iespējām. Militāri tehniskās attīstības padomes sastāvā ir aizsardzības ministrs, aizsardzības ministra biroja pārstāvis, Aizsardzības

ministrijas valsts sekretārs un valsts sekretāra vietnieki finanšu jautājumos, nodrošinājuma jautājumos un politikas jautājumos, Aizsardzības ministrijas Juridiskā departamenta direktors, Nacionālo bruņoto spēku komandieris, Apvienotā štāba priekšnieks, Valsts aizsardzības loģistikas un iepirkumu centra vadītājs, Aizsardzības spēju projektu vadības departamenta direktors. Uz Militāri tehniskās attīstības padomes sēdēm tās locekļi var pieaicināt ekspertus un padomniekus (konsultantus) un tās darbu nodrošina sekretariāts, kuru vada Aizsardzības ministrijas Nodrošinājuma un aizsardzības investīciju politikas departamenta direktors.

Militāri tehniskās attīstības padomē tiek skatīti jautājumi par Nacionālajiem bruņotajiem spēku nodrošinājumam būtiskiem iepirkumiem. Atbilstoši Aizsardzības ministrijas noteikumiem¹²⁸ Militāri tehniskās attīstības padomei noteikti jālemj par tādiem iepirkumiem, kas iepriekš nav veikti un ir paredzēti jaunu uzdevumu veikšanai vai jaunu spēju ieviešanai (t.i., jauniegāde). Nacionālo bruņoto spēku attīstības jautājumus Militāri tehniskās attīstības padomē iesniedz rakstiski ar Nacionālo bruņoto spēku komandiera saskaņojumu. Nacionālo bruņoto spēku Apvienotais štāba priekšnieks nodrošina pamatojuma vēstules vai ziņojuma sagatavošanu un iesniegšanu Aizsardzības ministrijā, norādot detalizētu aprakstu, nepieciešamības iemeslu, piegādes vai pakalpojuma sniegšanas termiņu, nepieciešamo finansējumu, atbildīgās amatpersonas un citu informāciju. Vēstulē jānorāda informācija, saskaņā ar kādiem plānošanas dokumentiem jauniegāde ir veicama, kā arī, vai plānotā jauniegāde ir iekļauta Nacionālo bruņoto spēku ilgtermiņa nodrošinājuma plānā. Ja jauniegāde nav iekļauta nevienā no dokumentiem, Nacionālie bruņotie spēki norāda jauniegādes iekļaušanai dokumentos atbildīgo amatpersonu vai struktūrvienību.

Revīzijā arī nav gūti pierādījumi, ka ir vērtēti izvēlētais pieejas risks, ieguvumi un izmaksas, kā arī alternatīvas un iespējas šādu digitālu risinājumu veidot, iepirkt un uzturēt aizsardzības resora ietvaros, tādējādi nodrošinot kontroli pār pārtikas iepirkumu veikšanu un saglabājot šo kompetencei resora ietvaros.

Tādējādi secināms, ka par komersanta izstrādātu un uzturētu digitālu risinājumu kā Nacionālo bruņoto spēku pārtikas apgādes daļu ir lemts iepirkuma komisijas līmenī. Revīzijā noskaidrots, ka e-platformas shēmas projektu izstrādāja Nacionālo bruņoto spēku pārstāvis iepirkuma komisijā sadarbībā ar Aizsardzības ministrijas Aizsardzības resora pārmaiņu vadības un digitalizācijas nodaļas vadītāju un Informācijas un komunikācijas tehnoloģiju uzturēšanas nodaļas vadītāju.

Revīzijā konstatēts, ka iepirkuma komisijas līmenī tika lemts ne tikai par e-platformas risinājumu, bet arī par informācijas nodošanu trešajai personai digitālā rīka izstrādāšanai. Pēc 10.06.2022. uzaicinājuma uzsākt dialogu¹²⁹ SIA “Zītari LZ” lūdza iepirkuma komisijai sniegt piekrišanu informācijas sniegšanai SIA “FF IT” kā faktiskajai digitālā rīka risinājuma izstrādātājam. Konstatējot, ka SIA “Zītari LZ” darbības veids nav saistīts ar informācijas tehnoloģiju izstrādi un datorprogrammēšanu, iepirkuma komisija atzina par pamatotu cita komersanta piesaisti digitālā rīka risinājuma izstrādei¹³⁰. Revīzijā nav gūti pierādījumi, ka iepirkuma komisija šī jautājuma izvērtēšanā no drošības, apgādes sistēmas un digitalizācijas procesu viedokļa būtu iesaistījusi Aizsardzības ministriju un Nacionālos bruņotos spēkus.

Revīzijā arī konstatēts, ka par SIA “FF IT” iesaisti līguma izpildē nav iesniegta konkursa nolikumā¹³¹ paredzētā informācija par apakšuzņēmēja iesaisti un tam nododamo pakalpojuma daļu, kā arī nav izmantotas Publisko iepirkumu likumā paredzētās tiesības iepirkuma līgumā noteikt tiesiskās attiecības ar apakšuzņēmēju, tādā veidā nodrošinoties, ka bez Nacionālo bruņoto spēku saskaņojuma nav iespējama apakšuzņēmēja nomaiņa¹³². Tā kā līguma izpratnē sekmīga

e-platformas darbība ir būtiska loģistikas pakalpojuma par pārtikas piegādi sniegšanai un SIA “Zītari LZ” darbība nav saistīta ar informācijas tehnoloģiju programmatūras izstrādi un uzturēšanu, tiesisko attiecību noregulēšana ar e-platformas izstrādātāju kā apakšuzņēmēju būtu atbilstoša Publisko iepirkumu likumam¹³³ un Nacionālo bruņoto spēku interesēm.

Revīzijā konstatēts, ka saskaņā ar iepirkuma komisijas 26.07.2022. sēdē lemto Valsts aizsardzības loģistikas un iepirkumu centrs 08.08.2022. nosūtīja precizētu iepirkuma tehnisko specifikāciju Nacionālo bruņoto spēku Apvienotā štāba Nodrošinājuma departamentam un Nodrošinājuma pavēlniecībai. Tehniskā specifikācija ietvēra vispārējās prasības, funkcionālās prasības e-platformai, prasības pārtikas produktu pasūtījumu veikšanas un piegādes kārtībai, prasības ražotāju un piegādātāju atlases kārtībai, prasības krīzes laika nodrošinājumam. Tehniskās specifikācijas pielikumā bija pievienoti četri pielikumi: prasību apkopojums ikdienas pārtikas produktu nodrošināšanai; pārtikas produktu saraksts rezervju veidošanai; e-platformas darbības apraksts; pārtikas piegādes un rezervju apjomi. Nacionālo bruņoto spēku Apvienotā štāba Nodrošinājuma departaments 16.08.2022. saskaņoja¹³⁴ tehnisko specifikāciju.

Iepazīstoties ar konkursa nolikumu¹³⁵, uzaicinājumiem uzsākt dialogu un iesniegt galīgo piedāvājumu¹³⁶, secināms, ka e-platformas izstrādes un uzturēšanas ietvaros komersantam pēc būtības paredzēts nodot pasūtītāja tiesības iepirkuma veikšanā. Saskaņā ar uzaicinājumiem uzsākt dialogu un iesniegt galīgo piedāvājumu¹³⁷ pievienotajiem līguma projektiem komersants cita starpā veic ikdienas pārtikas produktu iegādes cenu aptaujas e-platformā, nodrošina iespēju pārtikas produktu ražotājiem (audzētājiem) iesniegt cenu un tehniskos piedāvājumus un izvērtē tos, savukārt Nacionālie bruņotie spēki veic pārtikas pasūtījumus no e-platformas, kurā ir izvietoti komersanta izvērtējuma rezultātā pieejamie un piedāvātie pārtikas produkti. Tomēr konkursa dialoga dalībnieki neatbilst pasūtītāja definīcijai Publisko iepirkumu likuma¹³⁸ izpratnē.

Nav pamatojuma konkursa dialoga izmantošanai

Tā kā aizsardzības ministra izveidotā darba grupa¹³⁹ savu darbu nenoslēdza ar detalizētu iepirkuma gala prasību definēšanu jaunajam pārtikas iepirkuma modelim, tad jautājums par piemērotākās iepirkuma metodes izvēli bija atstāts iepirkuma komisijas ziņā. Noslēdzot darbu, darba grupa bija identificējusi trīs iespējamās iepirkuma metodes¹⁴⁰ – konkursa procedūra ar sarunām vai konkursa dialogs, pamatojoties uz Publiskā iepirkuma likuma 8. panta sestās daļas 3. punktu, vai Aizsardzības un drošības jomas likuma 3. panta ceturtajā daļā paredzētais likuma piemērošanas izņēmums, norādot, ka jautājums par piemērotāko iepirkuma metodi būtu izdiskutējams iepirkumu komisijas darba ietvaros.

Revīzijā konstatēts, ka nevienā iepirkuma komisijas un Valsts aizsardzības loģistikas un iepirkumu centra dokumentā nav norādes par to, ka būtu vērtēti apsvērumi konkursa dialoga piemērošanai un izdarīti secinājumi par šīs iepirkuma metodes piemērotību Nacionālo bruņoto spēku vajadzību pārtikas piegādes nodrošināšanai.

Revīzijas ietvaros Valsts aizsardzības loģistikas un iepirkumu centrs¹⁴¹ skaidroja, ka konkursa dialoga piemērošana iepirkumā ir pamatota ar šādiem likumā¹⁴² noteiktajiem apsvērumiem:

- iepirkuma līguma slēgšanas tiesības nevar piešķirt bez iepriekšējām sarunām īpašu apstākļu dēļ, kas attiecas uz iepirkuma raksturu, sarežģītību vai juridisko un finansiālo struktūru, vai ar tiem saistīto risku dēļ;

- pasūtītājs nevar pietiekami precīzi sagatavot tehniskās specifikācijas, atsaucoties uz standartiem, Eiropas tehnisko novērtējumu, kopējām tehniskajām specifikācijām vai tehniskajām atsaucēm.

Konkursa dialogu pasūtītājs ir tiesīgs piemērot¹⁴³, ja pasūtītāja vajadzības nevar apmierināt, nepielāgojot jau tirgū pieejamus risinājumus, iepirkuma līgums ietver inovatīvus risinājumus, iepirkuma līguma slēgšanas tiesības nevar piešķirt bez iepriekšējām sarunām īpašu apstākļu dēļ, kas attiecas uz iepirkuma raksturu, sarežģītību, juridisko un finansiālo struktūru vai ar to saistītu risku dēļ, pasūtītājs nevar pietiekami precīzi sagatavot tehniskās specifikācijas, kā arī esot citiem Publisko iepirkumu likumā paredzētajiem priekšnoteikumiem, kuru dēļ konkursa dialogs var būt piemērotākā metode, lai panāktu pasūtītāja interesēm un vajadzībām atbilstošu piedāvājumu un līgumu noslēgšanu.

Revīzijā konstatēts, ka iecere par konkursa dialogu kā iespējamu risinājumu pārtikas piegādēm Nacionālo bruņoto spēku vajadzībām pirmoreiz dokumentēta 2020. gada decembrī, kad tika apkopoti secinājumi Aizsardzības ministrijas organizētajā virtuālajā pārtikas ražotāju un tirgotāju hakatonā, kur kā viens no iespējamajiem risinājumiem precīzi tika norādīta ne tikai iepirkuma procedūra, bet arī nodefinēts iespējamais pārtikas iegādes modelis: konkursa dialoga rezultātā varētu nonākt pie loģistikas risinājuma, kurā konkursa uzvarētājs veiktu administratīvo darbu un koordinētu piegādes Nacionālajiem bruņotajiem spēkiem no piegādātājiem¹⁴⁴.

Aizsardzības ministra izveidotās darba grupas ziņojumā¹⁴⁵ netika atsevišķi vērtēti apsvērumi konkursa dialoga piemērošanai, taču ziņojumā bija uzsvērts tas, ka šāda tipa iepirkums līdz šim aizsardzības resorā nav ticis īstenots un ka pēc būtības tas ir pilotprojekts, kura rezultātā iecerēts veidot tādu pārtikas piegādes (t.sk. rezervju veidošanas un uzturēšanas) un loģistikas risinājumu, kas atbilstu gan ikdienas, gan krīzes vajadzībām un kas nodrošinātu pārtikas iegādes līguma izpildes nepārtrauktību krīzes situācijā, nodrošinot visaptverošu loģistikas pakalpojumu par pārtikas piegādi Nacionālo bruņoto spēku vajadzībām.

Darba grupu ziņojumos¹⁴⁶ nav norādes par problēmām iegūt informāciju par tirgus dalībniekiem, sortimentu, cenām, iepirkuma nosacījumiem, līguma izpildes termiņu, piegādes iespējām, garantijām, nepieciešamo finansējumu u. tml. Tāpat nav norādes, ka Nacionālie bruņotie spēki, kuri ierastajā kārtībā būtu tie, kuri definē iepirkuma vajadzību, būtu konstatējuši, ka nav iespējams noteikt, kā nodrošināt pārtikas iegādi vai kā izvērtēt, kādus tehniskos, finansiālos vai juridiskos risinājumus tirgus var piedāvāt.

Pārtikas iegādes Nacionālie bruņotie spēki ir organizējuši regulāri – pārtika ir neatņemama Nacionālo bruņoto spēku ikdienas darbības nodrošināšanas sastāvdaļa, un Nacionālajiem bruņotajiem spēkiem (aizsardzības resoram) ir ilggadīga pieredze pārtikas iepirkumu plānošanā un organizēšanā, tajā skaitā tehnisko specifikāciju sagatavošanā. Iepriekš pārtikas iepirkumi tika organizēti galvenokārt atklātā konkursa procedūrā saskaņā ar Publisko iepirkumu likumu (atsevišķos gadījumos bija sarunu procedūra), skatīt 3. pielikumu.

Neapšaubāmi, ka līdz šim Nacionālajos bruņotajos spēkos pārtikas apgāde nav organizēta viena visaptveroša līguma ietvaros, līdz ar to šāda pieeja prasa risinājumus, kas nav līdzšinējā pārtikas piegādes modelī. Taču, iepazīstoties ar iepirkuma dokumentāciju, ir redzams, ka iepirkuma komisija, jau pašā iepirkuma sākumā, konkursa nolikumā¹⁴⁷ paredzot kandidātu atlases prasības, skaidri norāda uz pārtikas iegādes loģistikas risinājumu – e-platformas izveidi, lai e-platformā piegādātājiem būtu ērtāk iepazīties ar pasūtītājam nepieciešamo produktu tehniskajām prasībām,

produktu grupām, sortimentu un pasūtītājs varētu uzraudzīt procesu par piešķirtām pasūtījumu izpildes tiesībām, piegādātāju produktu cenām, zaļā publiskā iepirkuma prasību ievērošanu. Līdz ar to iepirkuma komisija jau sākotnēji bija skaidri definējusi pārtikas pasūtīšanas un iegādes veidu.

Konkursa dialoga laikā netika iegūti kādi inovatīvi risinājumi un specifiskas konkursa dialoga dalībnieku zināšanas, kas palīdzētu izstrādāt pasūtītāja vajadzībām atbilstošu risinājumu. Revīzijā nav gūti pierādījumi, ka dialoga ietvaros ar pretendentiem būtu meklēti un risināti jautājumi, kas norādītu uz iepirkuma sarežģīto raksturu, juridisko un finansiālo struktūru, vai ar to saistītiem riskiem.

Iepirkums nav paredzēts aizsardzības resora Centralizētajā iepirkumu plānā

Iepirkuma uzsākšanas laikā 18.10.2021. un Iepirkumu uzraudzības biroja tīmekļvietnē 12.01.2022. publicējot paziņojumu par iepirkumu, aizsardzības resora Centralizētajā iepirkumu plānā¹⁴⁸, kurā ietverti visi plānotie iepirkumi, bija norādīti trīs iepirkumu priekšmeti:

- Pārtikas produkti ar ilglaicīgu uzglabāšanas termiņu (CPV kods 15890000-3 “Dažādi pārtikas produkti un žāvēti produkti”);
- Administrēšanas un noliktavu pakalpojumi (CPV kods 63120000-6 “Administrēšanas un noliktavu pakalpojumi”);
- Pārtikas produktu piegāde NBS vajadzībām (CPV kods 15800000-6 “Dažādi pārtikas produkti”).

Centralizētajā iepirkumu plānā norādītie iepirkuma priekšmeti un CPV kodi atšķiras no konkursa nolikumā noteiktajiem un no Iepirkumu uzraudzības biroja paziņojumā norādītās informācijas. Centralizētajā iepirkumu plānā arī nebija norādīts iepirkums ar nosaukumu “Loģistikas pakalpojums par pārtikas piegādi Nacionālo bruņoto spēku vajadzībām”.

Revīzijā konstatēts, ka Centralizētais iepirkumu plāns ar iepriekšminētajiem iepirkuma priekšmetiem tika papildināts 22.07.2021., pamatojoties uz Nacionālo bruņoto spēku dokumentiem, kad bija noslēdzies aizsardzības ministra izveidotās darba grupas darbs ar ziņojumu 13.07.2021¹⁴⁹.

Centralizētajā iepirkumu plānā arī norādīts, ka iepirkumi veicami saskaņā ar Aizsardzības un drošības jomas iepirkumu likumu par kopējo summu 8,02 milj. eiro, nenorādot piemērojamo iepirkuma procedūru.

Centralizētajā iepirkumu plānā ietvertā informācija par pozīcijām attiecībā uz pārtika iegādēm ir necaurskatāma. Centralizētajā iepirkumu plānā uz pārtikas iegādi attiecināmo summu revīzijā bija iespējams identificēt tikai pēc vairākiem informācijas pieprasījumiem.

Pārkāpjot Centralizētajā iepirkumu plānā noteikto par iepirkuma veikšanu saskaņā ar Aizsardzības un drošības jomas iepirkumu likumu, iepirkuma komisija piemēroja Publisko iepirkumu likumu.

Aizsardzības un drošības jomas iepirkuma likums paredz pasūtītāja pienākumu saņemt valsts drošības iestādes atzinumu par to, vai iepirkuma līguma noslēgšana ar pretendentu nevar radīt draudus nacionālajai drošībai, tai skaitā kandidāta vai pretendenta darbība nav vērsta pret Latvijas Republikas drošību, kandidāts vai pretendents nav saistīts ar organizēto noziedzību vai kriminālsodāmām darbībām, nav ziņu, kas apliecina kandidāta vai pretendenta piederību

aizliegtiem militarizētiem vai bruņotiem grupējumiem, sabiedriskajām organizācijām (partijām) vai to apvienībām vai reliģiskajām organizācijām¹⁵⁰.

Drošības iestādes atzinums ir neatņemama aizsardzības un drošības jomas iepirkumu sastāvdaļa. Ja pasūtītājs ir Aizsardzības ministrija, tās padotības iestāde vai Nacionālie bruņotie spēki, tad atzinumu par pretendentu atbilstību noteiktajām prasībām sniedz drošības iestāde.¹⁵¹ Tā kā Publisko iepirkumu likums neparedz prasību saņemt šādu atzinumu, tad šajā iepirkumā netika vērtēta pretendenta atbilstība nacionālās drošības interesēm un atzinums par līguma slēgšanas tiesības saņemšanā pretendenta atbilstību nacionālās drošības interesēm netika pieprasīts un netika saņemts.

Ņemot vērā, ka iepirkuma rezultātā paredzēts noslēgt līgumu par pārtikas preču uzglabāšanu un piegādi Nacionālajiem bruņotajiem spēkiem krīzes situācijā, drošības iestādes atzinums bija nepieciešamība. Revīzijā nav gūti pierādījumi un rasts skaidrojums, kādēļ Valsts aizsardzības loģistikas un iepirkumu centrs izdeva rīkojumu par iepirkuma veikšanu saskaņā ar Publisko iepirkumu likumu.

Kandidātiem izvirzītās prasības nesniedz pārliecību par līguma izpildes iespējām atbilstoši pasūtītāja vajadzībām un uzvarējušais pretendents neatbilst izvirzītajām prasībām

Pasūtītāja galvenā interese ir iepirkuma priekšmetam un iepirkuma līguma noteikumiem atbilstoša un pēc iespējas kvalitatīva izpildījuma saņemšana¹⁵². Tāpēc pasūtītājs ir tiesīgs izvirzīt tādas prasības, kas ir tieši saistītas ar pasūtītājam nepieciešamā pakalpojuma vai preču piegādes izpildi. Lai arī iepirkumam aizsardzības resorā tika piešķirta stratēģiska nozīme, ņemot vērā gan laika posmā no 2020. gada veiktos pasākumus iepirkuma plānošanai (hakatons, tirgus izpētes dialogs¹⁵³, darba grupas¹⁵⁴, Ministru kabinetā iesniegtais informatīvais ziņojums¹⁵⁵), gan to, ka iepirkumā tika plānots noslēgt līgumu par atsevišķu pārtikas produktu grupu rezervju uzglabāšanu un Nacionālo bruņoto spēku pārtikas piegāžu nepārtrauktības nodrošināšanu krīzes situācijā, tomēr konkursa nolikumā kandidātiem izvirzītās prasības nesniedz pārliecību, ka atbilstība tām nodrošinās pasūtītāja vajadzībām atbilstošu līguma izpildi (skatīt 1. un 2. tabulu ziņojuma 30. un 31. lpp.).

Attiecībā uz saimnieciskajām spējām kandidātiem tika noteikta prasība par trīs gadu pieredzi loģistikas pakalpojumu sniegšanā pārtikas piegādei vai ēdināšanas pakalpojumu nodrošināšanai¹⁵⁶.

Konkursa nolikumā netika konkrētizēts nepieciešamais pieredzes apjoms, piemēram, norādīts minimālais sliekšnis finansiālā apmērā attiecībā uz līdzšinējo pieredzi loģistikas pakalpojumu sniegšanā vai tml. Līdz ar to stratēģiski tik nozīmīgajam iepirkumam kvalificēties bija iespējams ar jebkura apjoma pieredzi loģistikas pakalpojuma sniegšanā.

Revīzijā, iepazīstoties ar kandidātu iesniegtajiem dokumentiem, konstatēts, ka SIA "Zītari LZ" iesniedza apliecinājumu par pieredzi ēdināšanas pakalpojumu nodrošināšanā, nevis loģistikas pakalpojumu sniegšanā. Ņemot vērā šo neatbilstību, SIA "Zītari LZ" nevarēja kvalificēties konkursa dialoga otrajai kārtai. Lai gan SIA "Zītari LZ" pieredzes apliecinājums nebija atbilstošs konkursa nolikumā izvirzītajai prasībai un komersants bija jāizslēdz no turpmākas dalības iepirkumā, iepirkuma komisija novērtēja SIA "Zītari LZ" pieredzi kā atbilstošu un pieļāva tālāku dalību konkursā, pārkāpjot Publisko iepirkumu likuma¹⁵⁷ noteikto.

Lai gan finanšu apgrozījums kā viens no atlases kritērijiem bija norādīts darba grupas ziņojumā¹⁵⁸ un to arī kā iespējamu prasību piegādātāja saimniecisko un finansiālo spēju novērtēšanai paredz

Publisko iepirkumu likums¹⁵⁹, prasība attiecībā uz finanšu apgrozījumu konkursa nolikumā netika izvirzīta.

Revīzijā konstatēts, ka no visiem kandidātiem, kuru pieteikumi tika izskatīti pirmajā kārtā, SIA “Zītari LZ” gada apgrozījums bija vismazākais, skatīt 3. tabulā.

3. tabula

Pirmajā kārtā pieteikušos kandidātu iepriekšējo periodu neto apgrozījumi
laika periodā no 2018. līdz 2020. gadam, eiro

Gads	SIA “Lanekss”	SIA “Rēzeknes gaļas kombināts”	SIA “Latvijas tirgotāju savienība”*	SIA “Sanitex”	SIA “Zītari LZ”
2020	3 449 253	50 462 574	10 449 252	398 554 928	797 051
2019	3 341 887	45 570 188	9 249 310	376 080 110	3 400 068
2018	2 871 107	36 301 291	8 798 493	340 667 426	2 314 098

Avots: Dati no Latvijas Republikas Uzņēmumu reģistra informācijas sistēmas tīmekļvietnē <https://info.ur.gov.lv/>

* Neskaitot pārējo piegādātāju apvienības dalībnieku apgrozījumu. SIA “Latvijas tirgotāju savienība” ir viens no piegādātāju apvienības dalībniekiem.

Attiecībā uz finansiālajām spējām kandidātiem tika noteikta prasība likviditātes rādītājam (apgrozāmie līdzekļi/īstermiņa saistības) būt ne mazākam par 1,00. Finanšu analīzē likviditātes rādītāju izmanto, lai novērtētu uzņēmuma spēju norēķināties par īstermiņa saistībām, t.i., apmaksāt rēķinus. Ja koeficients ir virs 1,00, tas nozīmē, ka uzņēmumam ir pietiekami apgrozāmie līdzekļi, lai segtu īstermiņa maksājumus. Revīzijā nav gūts skaidrojums šādas prasības pamatojumam, t.i., kā likviditātes rādītājs varētu liecināt par kandidāta spēju izpildīt līgumu. Lai gan Publisko iepirkumu likums¹⁶⁰ neaizliedz noteikt šādu prasību, tomēr ņemot vērā, ka iepirkuma rezultātā tika noslēgts līgums par starpniecības pakalpojumu, kas balstās uz sadarbību ar ražotājiem un kas neprasa apgrozāmo līdzekļu apriti un finanšu līdzekļu ieguldījumu krājumu apjoma uzturēšanā, tad likviditātes koeficientam nebija nozīmes kandidātu finansiālās spējas novērtēšanā attiecībā uz konkrētā līguma izpildi.

Saskaņā ar konkursa nolikumu¹⁶¹ kandidātam bija jāiesniedz viens pieteikums par pilnu iepirkuma priekšmeta apjomu (proti, iepirkums nebija dalīts daļās), tostarp par pilna sortimenta pārtikas preču nodrošināšanu 12 mēnešu periodam: svaigi dārzeņi, sakņaugi, tomāti un gurķi, sēnes, svaigi augļi, svaigi atdzesēta vai sasaldēta gaļa, maize un maizes izstrādājumi, piens un piena produkti, zivis, bakalejas preces u.c.

Kandidāta saimnieciskās spējas novērtēšanai tika izvirzītas prasības par sadarbību ar pārtikas ražotājiem par plaša sortimenta precēm katrā no četriem Latvijas reģioniem, tajā skaitā ar paaugstinātas kvalitātes pārtikas ražotājiem (atbilstoši nacionālās pārtikas kvalitātes shēmas, lauksaimniecības produktu integrētās audzēšanas, bioloģiskās lauksaimniecības prasībām). Konkursa nolikumā tika noteikts, ka kandidāts iesniedz attiecīgo produktu ražotāju apliecinājumu (brīvā formā) par sadarbību vai sadarbības uzsākšanu. Lai arī pārtikas iepirkums bruņoto spēku vajadzībām sastāv vismaz no 450 nosaukumiem (pārtikas pozīcijām) un plānotais kopējais apjoms gadā ir vismaz 5,37 milj. kilogramu, neskaitot pārtikas rezervju apjomu, apliecinājumos nebija jāsniedz detalizētāka informācija par pārtikas uzņēmumu kapacitāti, t.i., vai uzņēmumi spētu nodrošināt ar pārtikas produktiem Nacionālajiem bruņotajiem spēkiem nepieciešamo apjomu.

Jāatzīmē, ka pēc līguma noslēgšanas, un uzsākot preču piegādi Nacionālajiem bruņotajiem spēkiem, iepriekšminētajiem apliecinājumiem vairs nav nozīmes. Noslēgtā līguma noteikumi neparedz, ka

SIA “Zītari LZ” jāorganizē piegādes no komersantiem, kas snieguši apliecinājumus. Līdz ar to konkursā izšķiroša bija kandidāta spēja iegūt nolikumā paredzētos apliecinājumus no pārtikas piegādātājiem, nevis kandidāta un sadarbības partneru reālā industriālā kapacitāte.

Arī pārējo prasību, kas konkursa nolikumā tika izvirzītas kandidātu novērtēšanai, izpilde bija iespējama, iesniedzot vien apliecinājumu: (1) apliecinājums, ka līguma izpildē tiks nodrošināti visu tehniskajā specifikācijā noteikto pārtikas grupu produkti un to piegāde un (2) apliecinājums, ka līguma izpildē tiks nodrošināta pārtikas produktu rezervju uzglabāšana Latvijas Republikas teritorijā, produktu aprīte atbilstoši to realizācijas un derīguma termiņiem.

Tādējādi Nacionālajiem bruņotajiem spēkiem stratēģiski svarīgā iepirkumā pirmās kārtas pārvarēšana kandidātiem bija iespējama un kandidātu atlase balstījās uz:

- brīvas formas apliecinājumiem par gatavību izpildīt līgumu, sadarbību ar pārtikas uzņēmumiem;
- tāda finansiālā rādītāja izpildi, kam nebija praktiskas nozīmes un kas konkrētajā gadījumā nekādi neraksturoja kandidāta spēju pildīt pārtikas piegādes organizēšanu u. tml.;
- pieredzes prasību, kam netika noteikts minimālais sliekšnis, kā rezultātā kandidēt bija iespējams ar jebkādu pieredzi loģistikas pakalpojumu sniegšanā.

Revīzijā nav gūts skaidrojums, kādēļ iepirkumā, kura priekšmets saskaņā ar nolikumu ir loģistikas pakalpojums par pārtikas piegādi ar CPV kodu 60000000-8 (transporta pakalpojumi) un 63122000-0 (noliktavu pakalpojumi), kandidātu tehnisko un profesionālo spēju novērtēšanai netika izvirzītas prasības, kas raksturotu tieši šo specifisko pakalpojumu izpildi, piemēram, loģistikas centru darbība, transportlīdzekļu veids un skaits, noliktavu infrastruktūras pieejamība u. tml.

Iepirkuma komisija ir skaidrojusi, ka kandidātiem izvirzītās prasības bija domātas, lai paplašinātu iespējamo pretendentu loku, saglabājot iespējami lielāku konkurenci turpmākajā konkursa gaitā. Taču konkursa gaita norāda par pretējo un šāds mērķis netika sasniegts – tikai pieci kandidāti iesniedza pieteikumu un tikai trīs no tiem kvalificējās otrajai kārtai.

Konkursa dialoga pirmajā kārtā norisinājās pieteikumu iesniegšana kandidātu atlasei un kandidātu atlase, kuri ir uzaicināmi uzsākt dialogu¹⁶². Kandidātiem pieteikumi bija jāiesniedz līdz 11.02.2022. EIS e-konkursu apakšsistēmā.

Pieteikumus kandidātu atlasei iesniedza pieci uzņēmumi¹⁶³: SIA “Lanekss”, SIA “Sanitex”, SIA “Zītari LZ”, SIA “Rēzeknes gaļas kombināts” un piegādātāju apvienība: SIA “Latvijas tirgotāju savienība”, SIA “Lats veikali”, SIA “Santaro”, SIA “Beātus”, SIA Sulema”, SIA “Rijupe”, SIA “Eiropsars”, SIA “IG Centrs”, SIA “Elli V”, ZS “Kumelītes”.

Atlasi neizturēja divi kandidāti – SIA “Rēzeknes gaļas kombināts” un piegādātāju apvienība. Pirmās kārtas prasību neizpilde bija saistīta ar neatbilstību izvirzītajam likviditātes rādītājam, kā arī nebija iesniegti prasītie apliecinājumi par sadarbību ar pārtikas piegādātājiem.

Atlasi izturēja un konkursa dialoga otrajā posmā tika uzaicināti piedalīties trīs kandidāti:

- SIA “Lanekss”;
- SIA “Sanitex”;
- SIA “Zītari LZ”.

Otrā kārtā (konkursa dialogs) norisinājās divos posmos. **Otrās kārtas pirmajā posmā** tika nosūtīts uzaicinājums uzsākt dialogu ar atlasītajiem kandidātiem, norisinājās dialogs ar uzaicinātajiem kandidātiem un bija paredzēta iepirkuma dokumentācijas izstrāde, pamatojoties uz dialoga laikā iesniegtajiem priekšlikumiem¹⁶⁴. Priekšlikumu iesniegšanas termiņā līdz 30.06.2022. EIS e-konkursu apakšsistēmā priekšlikumus bija iesnieguši visi uzaicinātie dialoga dalībnieki.

Iepirkuma komisija, izskatot iesniegtos priekšlikumus, secināja, ka dialoga dalībnieki nav izpratuši konkursa dialoga procedūru un ir nepieciešams skaidrojums. Iepirkuma komisija konkursa dialogu nolēma organizēt visiem dalībniekiem vienlaicīgi, lai iepazīstinātu ar konkursa dialoga procedūru un izskaidrotu tehniskās specifikācijas prasības, līguma projekta nosacījumus un izskatītu iesniegtos priekšlikumus. Konkursa dialoga dalībnieku iesniegto priekšlikumu saturs nav atklāts nevienā no iepirkuma komisijas sēžu protokolliem.

Dialoga uzsākšana datums tika noteikts 01.07.2022. Otrajā posmā konkursa dialogā piedalījās visi trīs uzaicinātie kandidāti. Konkursa dialoga laikā ar dialoga dalībniekiem tika pārrunātas tehniskās prasības un sniegtas atbildes uz iesūtītajiem jautājumiem. Revīzijā, izskatot iepirkuma komisijas sēžu protokolos norādīto informāciju, ir secināms, ka konkursa dialogs nozīmēja iepirkuma prasību izskaidrošanu konkursa dialoga dalībniekiem, tostarp par e-platformas specifikāciju¹⁶⁵. Revīzijā netika konstatēti apstākļi, kas pamatotu konkursa dialoga kā iepirkuma procedūras izmantošanu, jo iepirkuma prasības bija nedefinētas pirms konkursa dialoga. Pamatojoties uz konkursa dialoga iesniegtajiem un risinātajiem jautājumiem, tika precizēta tehniskā specifikācija, kas ietvēra prasības e-platformas darbībai, pārtikas produktu sarakstu un apjomu, taču precizējumi bija tehniska rakstura un saturiski tehniskā specifikācija nemainījās.

Salīdzinot uzaicinājumam uzsākt dialogu¹⁶⁶ pievienoto tehniskās specifikācijas projektu ar uzaicinājumam iesniegt galīgo piedāvājumu¹⁶⁷, konstatēts, ka iepirkuma komisija tehniskās specifikācijas 1. sadaļā (kur noteiktas tostarp vispārējās prasības, funkcionālās prasības e-platformai, pārtikas produktu pasūtījumu veikšana un piegāde, ražotāju vai piegādātāju atlase, preces piegādes adreses, prasības krīzes laika nodrošinājumam) neveica vērā ņemamus grozījumus vai papildinājumus, līdz ar ko secināms, ka iepirkuma komisijai jau pirms konkursa dialoga otrās kārtas, tātad pirms dialoga ar kandidātiem bija izveidots pasūtītāja vajadzībām atbilstošs tehniskais risinājums. Analizējot otrās kārtas laikā dokumentēto informāciju¹⁶⁸, konstatēts, ka kandidāti nesniedza vērā ņemamus, inovatīvus priekšlikumus tehniskajām prasībām vai risinājumiem, iepirkuma komisijai ir skaidrs redzējums par tehnisko risinājumu un dialoga gaitā tika apspriesti jautājumi, kuros iepirkuma komisija sniedza atbildes uz kandidātu jautājumiem, nevis kandidāti sniedza ieskatu, kādus tehniskos, finansiālos vai juridiskos risinājumus tirgus var piedāvāt.

Revīzijā nav gūti pierādījumi par konkursa dialoga rezultātā gūtiem risinājumiem attiecībā uz pārtikas piegādes ķēžu nodrošinājumu un pārtikas uzglabāšanu Nacionālo bruņoto spēku vajadzībām krīzes un/vai ārkārtas un izņēmuma stāvokļa gadījumā.

Otrās kārtas otrais posms ietvēra uzaicinājumu iesniegt galīgo piedāvājumu un tā vērtēšanu.

Konkursa dialoga dalībniekiem piedāvājumu iesniegšanas termiņā līdz 19.09.2022. EIS e-konkursu apakšsistēmā galīgo piedāvājumu iesniedza divi pretendenti – SIA “LANEKSS” un SIA “Zītari LZ”.

Pretendenti 30.09.2022. prezentēja e-platformas tehnisko piedāvājumu. E-platformas piedāvājumus vērtēja iepirkuma komisija un Aizsardzības ministrijas Aizsardzības resora pārmaiņu vadības un digitalizācijas nodaļas vadītājs.

Lai noteiktu saimnieciski visizdevīgāko piedāvājumu, SIA “LANEKSS” un SIA “Zītari LZ” iesniegtos piedāvājumus iepirkuma komisija izvērtēja saskaņā ar šādiem kritērijiem:

- pārtikas piegādes administrēšanas mēneša maksa procentos;
- pārtikas rezervju uzglabāšanas maksa mēnesī eiro par 1000 kg produktu;
- e-platformas (digitālā rīka) risinājums;
- e-platformas ieviešanas un realizēšanas laika periods.

Kopējais iespējamais punktu skaits bija 100. Kopējo punktu skaitu aprēķināja, saskaitot pretendenta iegūto punktu skaitu katrā kritērijā, skatīt 4. tabulu.

4. tabula

Iegūtais vērtējums par pretendenta iesniegto gala piedāvājumu

	SIA “LANEKSS”		SIA “Zītari LZ”	
Ikdienas pārtikas preču piegādes administrēšanas mēneša maksa procentos	48 %	2,5 punkti	3 %	40 punkti
Pārtikas rezervju uzglabāšanas maksa eiro bez PVN par 1000 kg produktu	42,56 eiro	0,71 punkti	1 eiro	30 punkti
E-platformas risinājums	14,43 punkti	15,30 punkti	18,86 punkti	20 punkti
E-platformas ieviešanas un realizēšanas laiks	2 mēneši	10 punkti	2 mēneši	10 punkti
Kopā punkti		28,51		100

SIA “Zītari LZ” iesniegtais piedāvājums tika novērtēts ar maksimāli iespējamiem 100 punktiem un tika atzīts par atbilstošu visām konkursā izvirzītajām prasībām. Iepirkuma komisija SIA “Zītari LZ” piedāvājumu atzina par saimnieciski visizdevīgāko.

SIA “Zītari LZ” piedāvājums guva pārsvaru pār SIA “LANEKSS” piedāvājumu izmaksu pozīcijās – ikdienas pārtikas piegādes administrēšanas mēneša maksa un pārtikas rezervju uzglabāšanas maksa bija aptuveni 40 reizes zemāka kā SIA “LANEKSS” piedāvājumā norādītā.

Saskaņā ar līgumu¹⁶⁹ pārtikas rezervju uzglabāšanas administrēšanas izmaksās tiek ietverta peļņa par atsevišķu pārtikas produktu grupu rezervju uzglabāšanu noliktavā, izpildītāja darbaspēka izmaksas, pārtikas produktu uzglabāšanas izmaksas (elektroenerģijas, loģistikas, iekārtu, telpu u. tml. izmaksas – ciktāl attiecināms uz rezerves izpildi), visi valsts un pašvaldības noteiktie nodokļi un nodevas, kā arī citas izmaksas, kas saistītas ar rezerves izpildi. Iepirkuma komisijas sēdes protokolā¹⁷⁰ nav norādīta informācija par to, vai tika vērtēta SIA “Zītari LZ” piedāvājuma ekonomiskā pamatotība.

Jautājums par SIA “Zītari LZ” piedāvāto cenu ikdienas pārtikas piegādes administrēšanai un rezervju uzglabāšanai tika skatīts iepirkuma komisijas 02.12.2022. sēdē¹⁷¹, izskatot SIA “LANEKSS” vēstuli ar jautājumiem par konkursa dialoga rezultātiem, tostarp par to – vai SIA “Zītari LZ” piedāvājums nav nepamatoti lēts. Atbildot uz uzdoto jautājumu, iepirkuma komisija vien paskaidroja, ka saņemtajā piedāvājumā nav konstatētas šķietami lēta piedāvājuma pazīmes¹⁷².

Piedāvātās cenas ievērojama atšķirība no citu pretendentu piedāvātajām cenām ir pietiekams pamats šaubām par to, vai piedāvātā cena ir pamatota un vai līdz ar to pretendents spēs par šo cenu īstenot iepirkuma līgumu¹⁷³. Tāpēc Valsts kontroles vērtējumā iepirkuma komisijai bija pamats rasties

šaubām par minēto SIA “Zītari LZ” piedāvāto izmaksu pamatotību un līdz ar to pieprasīt komersantam skaidrojumu, un izvērtēt, vai piedāvājums nav nepamatoti lēts un vai tas nav pamats piedāvājuma noraidīšanai¹⁷⁴.

Ieteikumi

Lai savlaicīgi veiktu koriģējošas darbības attiecībā uz iepirkuma gaitu, nepieļaujot tādu iepirkumu norisi un turpināšanu, kuri neatbilst pasūtītāja vajadzībām un aizsardzības resora interesēm, un vienlaikus neietekmējot iepirkuma komisijas neatkarību, Aizsardzības ministrijai, izvērtēt iespēju pilnveidot iekšējo kontroles vidi un iepirkumu pārraudzības mehānismu, paredzot prasības attiecībā uz sekošanu līdzī iepirkuma priekšmeta un paredzamās līgumcenas izmaiņām, ja tādas ir veiktas.

Lai aizsardzības resora rīcībā būtu pārskatāma un lēmumu pieņemšanai operatīvi izmantojama informācija par plānotajiem iepirkumiem un tiem paredzēto finansējumu, Aizsardzības ministrijai izvērtēt iespējas pilnveidot Centralizētā iepirkumu plāna formu, īpašu uzmanību pievēršot tam, kā plāna grozījumi tiek konsolidēti un kā tiek atspoguļotas pozīcijas, kas attiecas uz vienu iepirkumu un līdzīgām iegādēm.

Iepirkuma rezultātā noslēgtais līgums

Revīzijā ir secināms, ka saskaņā ar noslēgto līgumu¹⁷⁵ pārtikas preču piegāde Nacionālajiem bruņotajiem spēkiem tiek veikta, pārkāpjot Publisko iepirkumu likumu un Publiskas personas finanšu līdzekļu un mantas izšķērdēšanas novēršanas likumu¹⁷⁶, jo iepirkumā saimnieciski izdevīgākā piedāvājuma kritērijs netika attiecināts uz pārtikas precēm un pasūtījumu izpildes tiesības tiek piešķirtas komersantiem (piegādātājiem, ražotājiem, audzētājiem), kuri nav piedalījušies iepirkumā.

Saskaņā ar noslēgto līgumu pārtikas piegādes loģistikas pakalpojuma sniedzējs e-platformā vai alternatīvā veidā līdz e-platformas izveidei izziņo piegādātāju atlasī, pieteikumus iesūtījušie komersanti e-platformā vai alternatīvā veidā līdz e-platformas izveidei tiek uzaicināti iesniegt cenu un tehniskos piedāvājumus, pakalpojuma sniedzējs izvērtē piedāvājums un par neatbilstošiem atzītus piegādātājus izslēdz no dalības cenu aptaujā, savukārt Nacionālie bruņotie spēki kā loģistikas pakalpojuma saņēmējs pasūtījumus veic saskaņā ar e-platformā pieejamo informāciju vai saskaņā ar SIA “Zītari LZ” alternatīvā veidā sniegto informāciju līdz e-platformas izveidei¹⁷⁷.

Saskaņā ar Publisko iepirkumu likumu¹⁷⁸ iepirkuma līgumu slēdz starp vienu vai vairākiem pasūtītājiem un vienu vai vairākiem piegādātājiem un tas nosaka tiesiskās attiecības starp pasūtītājiem un piegādātājiem, kā arī līgumā var noteikt tiesiskās attiecības ar apakšuzņēmējiem. Saskaņā ar noslēgto līgumu¹⁷⁹ pasūtījumu izpildes tiesības tiek piešķirtas komersantiem (piegādātājiem, ražotājiem, audzētājiem), kuri nav piedalījušies iepirkumā un kuri nav līguma puse. Pārtikas piegādes loģistikas pakalpojuma sniedzēja līguma izpildes gaitā atlasītie piegādātāji konkursa dialogā nav vērtēti.

Saskaņā ar Publisko iepirkumu likumu¹⁸⁰ pasūtītājs iepirkuma līguma slēgšanas tiesības piešķir pretendenta, kura piedāvājums novērtēts kā saimnieciski izdevīgākais. Iepirkuma dokumentācijā¹⁸¹ uz pārtikas produktu cenām netika attiecināti saimnieciski visizdevīgākā piedāvājuma izvērtēšanas kritēriji, bet tie attiecās uz administrēšanas maksu, rezervju uzglabāšanas maksu, e-platformas risinājumu, tā ieviešanas un realizēšanas laika periodu. Konkrētajā iepirkumā pārtikas, kas veido iepirkuma un līguma summas lielāko daļu, saimnieciskais izdevīgums nav vērtēts.

Lai arī līgumā paredzēts, ka pakalpojuma sniedzējs meklē pēc iespējas vairāk pārtikas produktu ražotājus, audzētājus un piegādātājus, nodrošinot pēc iespējas lielāku konkurenci produkta zemākās cenas iegūšanai¹⁸², tomēr atlīdzība par līguma izpildi ir tieši atkarīga no piegādātās pārtikas produktu vērtības, ko nosaka pakalpojuma sniedzējs¹⁸³.

Lai arī līgumā paredzētas Nacionālo bruņoto spēku tiesības veikt pakalpojuma izpildes uzraudzību un e-platformas funkcionalitātē paredzētas prasības attiecībā uz informācijas nodrošināšanu, ko var izmantot pakalpojuma izpildes kontrolei, nav skaidrs, kā līguma izpildes gaitā Nacionālie bruņotie

spēki var ietekmēt SIA “Zītari LZ” lēmumus par piegādātāju atlasī, cenas noteikšanu, pārskatīšanu u.c. Tāpat arī nav skaidrs, kādas ir piegādātāju tiesību aizsardzības iespējas izslēgšanas no dalības cenu aptaujā vai nepielaišanas cenu aptaujai gadījumos, jo uz pakalpojuma sniedzēju nav attiecināma Publisko iepirkumu likumā noteiktā kārtība iepirkuma procesā pieņemto lēmumu apstrīdēšanai un pārsūdzēšanai.

Pakalpojuma sniedzējam ar līgumu pēc būtības deleģēti ar iepirkumu veikšanu saistīti valsts pārvaldes uzdevumi, pārkāpjot likumā¹⁸⁴ noteikto, ka privātpersonai administratīvo aktu izdošanu var deleģēt tikai tad, ja tas paredzēts ārējā normatīvajā aktā. Tā rezultātā ir radīta situācija, kurā Nacionālie bruņotie spēki nevar nodrošināt Publisko iepirkumu likuma¹⁸⁵ mērķu īstenošanu - pārtikas iepirkumu atklātumu, piegādātāju brīvu konkurenci, vienlīdzīgu un taisnīgu attieksmi pret tiem un pasūtītāju līdzekļu efektīvu izmantošanu, maksimāli samazinot tā risku. Tādējādi Nacionālie bruņotie spēki arī nevar nodrošināt Publiskas personas finanšu līdzekļu un mantas izšķērdēšanas novēršanas likumā noteiktā pienākuma rīkoties ar finanšu līdzekļiem tā, lai mērķi sasniegtu ar mazāko finanšu līdzekļu izlietojumu, izpildi¹⁸⁶.

Revīzijā konstatēts, ka plānotā līguma summa līdz 220 milj. eiro ar tiesībām līgumā noteiktajos gadījumos to palielināt par 50 % līdz 110 milj. eiro, kopējo maksimālo līguma summu paredzot līdz 330 milj. eiro 60 līguma darbības mēnešos, pirmo reizi norādīta, iepirkuma komisijai lemjot par līguma slēgšanu ar iepirkuma procedūras uzvarētāju SIA “Zītari LZ”. Līguma summa noteikta, balstoties iepirkuma komisijas amatpersonas pieņēmumos¹⁸⁷ un nerēķinoties ar Centralizētajā iepirkumu plānā paredzēto finansējumu pārtikas iegādēm 8,02 milj. eiro apmērā.

Līguma summas noteikšana iepirkuma komisijas darba noslēgumā, nosakot uzvarējušo pretendentu, varēja ietekmēt gan pretendentu izvēli piedalīties konkursa dialogā, gan konkursa dialoga iznākumu, jo iepirkuma rezultātā līgumu slēdz, ievērojot iepirkuma dokumentos noteiktās prasības un līguma projektā iekļautos noteikumus, kas ir bijuši zināmi visiem iepirkuma dalībniekiem un kas ir ņēmuši vērā šos noteikumus, sagatavojot savus piedāvājumus¹⁸⁸.

Revīzijā secināms, ka iepirkuma veikšanas laikā un noslēdzot līgumu, nav bijis skaidri nodefinēts komersanta sniedzamā pakalpojuma saturs attiecībā uz Nacionālo bruņoto spēku apgādi ar pārtiku krīzes laikā un pārtikas rezervju veidošanu. Nacionālajos bruņotajos spēkos (aizsardzības resorā) nav noteikti principi un kritēriji, kā būtu veidojama sadarbība ar piegādātājiem krīzes situācijā, lai tās rezultātā tiktu nodrošināta pārtikas piegāde Nacionālajiem bruņotajiem spēkiem, un risinājumus paredzēts meklēt sadarbībā ar komersantu līguma izpildes gaitā. Saskaņā ar līgumu¹⁸⁹ puses 180 dienu laikā no līguma spēkā stāšanās dienas (līdz 2023. gada jūnijam) paredzējušas slēgt papildvienošanos par vadlīnijām pārtikas rezervju veidošanai un par pārtikas piegādi krīzes laikā.

Novērtējot Nacionālo bruņoto spēku vajadzībām noslēgto līgumu par pārtikas piegādi, revīzijā secināms, ka iepirkuma rezultātā SIA “Zītari LZ” ir uzticēta stratēģiskā partnera loma, taču komersanta atlases procesā netika piemērots neviens no stratēģiskās partnerības principiem¹⁹⁰. Stratēģiski svarīga piegādātāja izvēle nav notikusi, piemērojot Aizsardzības un drošības jomas iepirkumā noteikto regulējumu, Nacionālajiem bruņotajiem spēkiem nepieciešamo preču piegādē

vai pakalpojumu sniegšanā nav maksimāli samazinātas trešo pušu iejaukšanās iespējas, atlases procesā nav vērtētas komersanta spējas nodrošināt preču piegādes vai pakalpojumu sniegšanas nepārtrauktību valsts apdraudējuma apstākļos, nav arī vērtēta komersanta (tai skaitā – komersanta veikspējai būtisku darbinieku) tehniskā kompetence un profesionālā kvalifikācija.

Pamatojoties uz iepirkuma komisijas 22.11.2022. lēmumu¹⁹¹ ar konkursa uzvarētāju SIA “Zītari LZ” tika noslēgts līgums¹⁹² par loģistikas pakalpojuma par pārtikas piegādi Nacionālo bruņoto spēku vajadzībām izpildi.

Līguma puses ir Nacionālo bruņoto spēku Nodrošinājuma pavēlniecība kā pasūtītājs un SIA “Zītari LZ” kā izpildītājs, kas līgumu parakstīja attiecīgi 20.12.2022. un 15.12.2022. Kā pakalpojuma saņēmēji līgumu parakstīja Nacionālo bruņoto spēku Nodrošinājuma pavēlniecības 1. reģionālā nodrošinājuma centra komandieris (01.12.2022.), 2. reģionālā nodrošinājuma centra komandieris (06.12.2022.), 3. reģionālā nodrošinājuma centra komandieris (08.12.2022.), Nacionālo bruņoto spēku Mācību vadības pavēlniecības štāba komandieris (12.12.2022.), Zemessardzes štāba komandieris (14.12.2022.). Līgumu vizējuši Nacionālo bruņoto spēku Nodrošinājuma pavēlniecības Personālsastāva un administrēšanas daļas un Juridiskās daļas priekšnieks (20.12.2022.), Nacionālo bruņoto spēku Nodrošinājuma pavēlniecības Finanšu biroja priekšnieks (20.12.2022.).

Līgumā noteikts, ka tas noslēgts, lai nodrošinātu Nacionālos bruņotos spēkus ar pārtikas produktiem kā stratēģiski svarīgu elementu Nacionālo bruņoto spēku funkciju izpildei; izveidotu vienotu, Latvijas Republikā visaptverošas pārtikas produktu piegādes sistēmu, kas spētu pielāgoties Nacionālo bruņoto spēku strukturālajam izmaiņām; nodrošinātu Nacionālajiem bruņotajiem spēkiem nepieciešamo pārtikas produktu piegāžu nepārtrauktību izsludināta ārkārtas, izņēmuma un/vai mobilizācijas stāvokļa gadījumā; palielinātu Latvijā ražotas pārtikas produktu patēriņu Nacionālajos bruņotajos spēkos, iesaistot pēc iespējas vairāk vietējos pārtikas produktu ražotājus, veidojot un stiprinot to loģistikas ķēdes¹⁹³.

Līguma priekšmets ir loģistikas pakalpojums par pārtikas piegādi, kas ietver:

- ikdienas pārtikas piegādi Nacionālo bruņoto spēku vajadzībām;
- atsevišķu pārtikas produktu grupu rezervju uzglabāšanu noliktavā un uzglabātās pārtikas piegādi Nacionālo bruņoto spēku vajadzībām kara, ārkārtas, izņēmuma un/vai mobilizācijas stāvokļa (turpmāk – krīzes) izsludināšanas gadījumā.

Ikdienas **pārtikas piegāde** Nacionālo bruņoto spēku vajadzībām sastāv no Nacionālo bruņoto spēku ikdienas pārtikas pasūtījumu saņemšanas un apstrādes gan alternatīvā veidā pirms pilnībā funkcionējošas e-platformas izveides un tās darbības uzsākšanas, gan e-platformā pēc tās apstiprināšanas un darbības uzsākšanas, ikdienas pārtikas produktu piegādes loģistikas pakalpojuma veikšanas, ikdienas pārtikas produktu iegādes cenu aptaujas veikšanas e-platformā, dokumentācijas apstrādes un informācijas sniegšanas Nacionālajiem bruņotajiem spēkiem, pārtikas produktu ražotājiem e-platformā atbilstoši tehniskās specifikācijas noteikumiem¹⁹⁴.

Pārtikas produktu uzglabāšana un piegāde krīzes gadījumā sastāv no atsevišķu pārtikas produktu grupu rezervju iegādes un uzglabāšanas noliktavā, uzglabātās pārtikas piegādes Nacionālo

bruņoto spēku vajadzībām krīzes izsludināšanas gadījumā risinājuma izveides, izpildes un atjaunošanas, uzglabāto atsevišķu pārtikas produktu grupu rezervju regulāras apgrozīšanas pārtikas produktu tirgū un piegādes, dokumentācijas apstrādes un iesniegšanas Nacionālajiem bruņotajiem spēkiem atbilstoši tehniskās specifikācijas noteikumiem¹⁹⁵.

Līguma summā iekļautas šādas izmaksu pozīcijas¹⁹⁶:

- samaksa par ikdienas pārtikas piegādēm, kurā ietilpst:
 - ✓ pasūtīto pārtikas produktu vērtība, iepakojuma, transportēšanas, piegādes un izkraušanas izmaksas Nacionālo bruņoto spēku norādītajā pārtikas produktu piegādes vietā;
 - ✓ administrēšanas izmaksas 3 % apmērā, kas tiek aprēķinātas no piegādātās pārtikas preču vērtības. Administrēšanas izmaksas ietver pasūtījuma e-platformas izveides, uzturēšanas, potenciālo un esošo trūkumu novēršanas un Nacionālo bruņoto spēku e-platformas izmantošanas apmācības izmaksas, pakalpojuma ietvaros nepieciešamo pārtikas produktu ražotāju/iegādātāju atlasī, pasūtījumu izpildes administrēšanas izmaksas, SIA "Zītari LZ" peļņu par sniegto pakalpojumu, visus valsts un pašvaldības noteiktos nodokļus un nodevas (izņemot PVN), kā arī citas ar administrēšanu saistītas izmaksas;
- samaksa par pārtikas uzglabāšanu un piegādi krīzes apstākļos, kurā ietilpst:
 - ✓ administrēšanas izmaksas, nosakot uzglabājamās pārtikas apjoma tarifu 1,00 eiro par 1000 kg uzglabājamās pārtikas vienā kalendārajā mēnesī bez PVN. Administrēšanas izmaksās ietilpst SIA "Zītari LZ" peļņa par atsevišķu pārtikas produktu grupu rezervju uzglabāšanu noliktavā, darbaspēka izmaksas, pārtikas produktu uzglabāšanas izmaksas (elektroenerģijas, loģistikas, iekārtu, telpu u. tml. izmaksas), visi valsts un pašvaldības noteiktie nodokļi un nodevas (izņemot PVN), kā arī citas izmaksas. Samaksā neietilpst uzglabāto pārtikas produktu vērtība un to regulāras apgrozīšanas izmaksas pārtikas produktu tirgū saskaņā ar tehniskās specifikācijas prasībām;
 - ✓ samaksa par uzglabāto rezerves pārtikas produktu faktiskām piegādēm Nacionālajiem bruņotajiem spēkiem krīzes izsludināšanas gadījumā. Cena par pārtikas produktiem tiek aprēķināta saskaņā ar SIA "Zītari LZ" sniegto informāciju par pārtikas produktu iegādes cenu, iekļaujot visus valsts un pašvaldības noteiktos nodokļus un nodevas (izņemot PVN) un piegādes izmaksas uz Nacionālo bruņoto spēku norādītajām pārtikas produktu piegādes vietām.

Iepirkumā nav vērtēts pārtikas saimnieciskais izdevīgums un pakalpojuma sniedzējam deleģēti ar publisko iepirkumu veikšanu saistīti valsts pārvaldes uzdevumi

Lai nodrošinātu ikdienas pārtikas piegādi Nacionālo bruņoto spēku vajadzībām, saskaņā ar noslēgto līgumu SIA "Zītari LZ" ir pienākums meklēt un atlasīt pārtikas produktu ražotājus, audzētājus un piegādātājus, nodrošinot pēc iespējas lielāku konkurenci produkta zemākās cenas iegūšanai un uzņemoties atbildību par piegādātāju atlases un produktu atbilstību tehniskās specifikācijas

prasībām¹⁹⁷. Līgumā un tehniskajā specifikācijā noteiktā ražotāju un piegādātāju atlases kārtība paredz, ka pārtikas piegādes loģistikas pakalpojuma sniedzējs e-platformā izziņo piegādātāju atlasi, pieteikumus iesūtījušie komersanti e-platformā tiek uzaicināti iesniegt cenu un tehniskos piedāvājumus, pakalpojuma sniedzējs izvērtē piedāvājums un par neatbilstošiem atzītus piegādātājus izslēdz no dalības cenu aptaujā, savukārt Nacionālie bruņotie spēki kā pakalpojuma saņēmējs pasūtījumus veic saskaņā ar e-platformā pieejamo informāciju¹⁹⁸.

Līguma ietvaros komersanta veiktā cenu aptauja Publisko iepirkumu likuma izpratnē nav gadījums, kad iepirkuma rezultātā notiek piedāvājumu saņemšana jau iepriekš noslēgtas vispārīgās vienošanās ietvaros.

Saskaņā ar noslēgto līgumu¹⁹⁹ SIA “Zītari LZ”, veicot cenu aptauju:

- piegādātāju atlasi publiski izziņo e-platformā vai alternatīvā veidā līdz e-platformas darbības uzsākšanai izziņo nepieciešamās pārtikas produktu tehniskās specifikācijas un ar to saistīto informāciju pēc iespējas plašam piegādātāju, ražotāju un audzētāju lokam;
- pārbauda, vai piegādātājam nav nodokļu parādu, vai piegādātājam nav piemērotas sankcijas, vai piegādātājam nav maksātnespēja, kā arī pārbauda atbilstību citiem tehniskajā specifikācijā paredzētajiem kritērijiem;
- pārbauda piegādātāja piedāvājumu atbilstību tehniskajai specifikācijai un noraida neatbilstošus piedāvājumus;
- no dalības cenu aptaujā izslēdz prasībām neatbilstošus piegādātājus;
- veic piedāvājumu vērtēšanu, ja piegādātāja iesniegtā cena ir zemāka par e-platformā publiski redzamo cenu;
- trīs dienu laikā pēc lēmumu pieņemšanas informē cenu aptaujas dalībniekus un Nacionālos bruņotos spēkus par lēmumu un cenu aptaujas rezultātu;
- nodrošina piedāvājumu saņemšanu tā, lai neviens nevarētu piekļūt iesniegtajai informācijai pirms noteiktā cenu aptaujas piedāvājuma termiņa beigām.

Komersants var būt pasūtītājs²⁰⁰ tikai Publisko iepirkumu likumā noteiktajos gadījumos. Vienlaikus konkrētajā gadījumā nav konstatējams, ka SIA “Zītari LZ” Publisko iepirkumu likuma izpratnē būtu vērtējams kā pasūtītājs, tomēr tam ar līgumu ir nodota pasūtītāja kompetence veikt pārtikas iepirkumus.

Saskaņā ar Publisko iepirkumu likumu²⁰¹ iepirkuma līgumu slēdz starp vienu vai vairākiem pasūtītājiem un vienu vai vairākiem piegādātājiem un tas nosaka tiesiskās attiecības starp pasūtītājiem un piegādātājiem, kā arī līgumā var noteikt tiesiskās attiecības ar apakšuzņēmējiem. Konkrētajā gadījumā pasūtījumu izpildes tiesības tiek piešķirtas komersantiem (piegādātājiem, ražotājiem, audzētājiem), kuri nav piedalījušies iepirkumā un kuri nav līguma puse. Pārtikas piegādes loģistikas pakalpojuma sniedzēja līguma izpildes gaitā atlasītie piegādātāji konkursa dialogā nav vērtēti.

Saskaņā ar Publisko iepirkumu likumu²⁰² pasūtītājs iepirkuma līguma slēgšanas tiesības piešķir pretendenta, kura piedāvājums novērtēts kā saimnieciski izdevīgākais. Iepirkuma dokumentācijā²⁰³ uz pārtikas produktu cenām netika attiecināti saimnieciski visizdevīgākā piedāvājuma izvērtēšanas kritēriji, bet tie attiecās uz administrēšanas maksu, rezervju uzglabāšanas maksu, e-platformas

risinājumu, tā ieviešanas un realizēšanas laika periodu. Konkrētajā iepirkumā pārtikas, kas veido iepirkuma un līguma summas lielāko daļu, saimnieciskais izdevīgums nav vērtēts.

Lai arī līgumā paredzēts, ka pakalpojuma sniedzējs meklē pēc iespējas vairāk pārtikas produktu ražotājus, audzētājus un piegādātājus, nodrošinot pēc iespējas lielāku konkurenci produkta zemākās cenas iegūšanai²⁰⁴, tomēr atlīdzība par līguma izpildi ir tieši atkarīga no piegādātās pārtikas produktu vērtības, ko nosaka pakalpojuma sniedzējs²⁰⁵.

Revīzijā secināms, ka pakalpojuma sniedzējam pēc būtības deleģēti ar publisko iepirkumu veikšanu saistīti valsts pārvaldes uzdevumi, pārkāpjot Valsts pārvaldes iekārtas likumā²⁰⁶ noteikto, ka privātpersonai administratīvo aktu izdošanu var deleģēt tikai tad, ja tas ir paredzēts ārējā normatīvajā aktā.

Tā kā pārtikas piegādes loģistikas pakalpojuma sniedzējs nav pasūtītājs Publisko iepirkuma likuma izpratnē, tad SIA "Zītari LZ" nav saistoši Publisko iepirkumu likumā noteiktie šā likuma mērķi nodrošināt iepirkumu atklātumu, piegādātāju brīvu konkurenci, vienlīdzīgu un taisnīgu attieksmi pret tiem, kā arī pasūtītāja līdzekļu efektīvu izmantošanu, maksimāli samazinot tā risku²⁰⁷.

Deleģējot ar publisko iepirkumu veikšanu saistītus uzdevumus pakalpojuma sniedzējam, Nacionālie bruņotie spēki nevar nodrošināt Publiskas personas finanšu līdzekļu un mantas izšķērdēšanas novēršanas likumā noteiktā pienākuma rīkoties ar finanšu līdzekļiem tā, lai mērķi sasniegtu ar mazāko finanšu līdzekļu izlietojumu, izpildi²⁰⁸.

Nav arī skaidrs, kā tiks nodrošināta piegādātāju tiesību aizsardzība izslēgšanas no dalības cenu aptaujā vai nepielaišanas cenu aptaujai gadījumos, jo uz pasūtītāja lēmumiem nav attiecināma noteiktā kārtība iepirkuma procesā pieņemto lēmumu apstrīdēšanai un pārsūdzēšanai.

Saskaņā ar noslēgto līgumu SIA "Zītari LZ" ir noteikta atbildība par to, ka Nacionālajiem bruņotajiem spēkiem visā līguma darbības laikā ir iespēja iepazīties ar pārtikas produktu sarakstu (ražotājiem, audzētājiem un to iesniegtajām cenām), iespēja sekot un pārliecināties par pārtikas produktu atbilstību zaļā iepirkuma prasībām un kontrolēt ražotāju/ piegādātāju atlases, pārtikas produktu cenu piedāvājumu pārskatīšanas procesu un rezultātus, nodrošinot ikdienas pārtikas piegādi²⁰⁹.

Nacionālajiem bruņotajiem spēkiem līgumā paredzētas tiesības veikt pakalpojuma izpildes (kvalitāte, termiņi, labas ticības ievērošana) uzraudzību, veikt pārtikas produktu izcelsmes un kvalitātes pārbaudi, salīdzinot ar pakalpojuma sniedzēja sniegto informāciju e-platformā un pārtikas produktu piegādes pavaddokumentos²¹⁰. Tehniskajā specifikācijā noteikta prasība²¹¹ e-platformas daļai, kurai nepieciešama autorizācija, ietvert informāciju par produkta izcelsmi un piegādātāju, cenu, piedāvājuma derīguma termiņu, iesūtīto pieteikumu skaitu un kontaktinformāciju, kā arī par ikdienas produktu pasūtījumu statistiku, rēķinu informāciju un citu informāciju, ko pasūtītājs var izmantot pakalpojuma izpildes kontrolei. Tomēr nav skaidrs, kā līguma izpildes gaitā Nacionālie bruņotie spēki var ietekmēt SIA "Zītari LZ" lēmumus par piegādātāju atlasi, cenu u.c.

Lai īstenotu līgumā noteiktās tiesības veikt pārtikas izcelsmes un kvalitātes pārbaudi un pārliecinātos par tehniskajai specifikācijai atbilstošu ražotāju un piegādātāju atlasi, Nacionālajiem bruņotajiem spēkiem būs jāiegulda ievērojami papildu resursi vai arī jāpaļaujas uz komersanta veiktajām darbībām, administrējot e-platformu. Revīzijā konstatēts, ka līguma izpilde jau šobrīd prasa Nacionālo bruņoto spēku personāla būtisku ieguldījumu. Līguma izpildes organizēšanai ir izdotas

Nacionālo bruņoto spēku Apvienotā štāba pavēles²¹² ar uzdevumiem visām pārtikas iegādē iesaistītajām vienībām:

- papildus līgumam katrai Nacionālo bruņoto spēku vienībai jāsagatavo papildu vienošanos, kurā iekļauti katras vienības specifiskie jautājumi;
- laikā līdz pilnīgai e-platformas ieviešanai Nodrošinājuma pavēlniecības komandierim jānodrošina darba grupas organizēšana un vadīšana e-platformas izveidei, iesaistot regulāro spēku vienību un Zemessardzes personālu.

Revidentu ieskatā, Nacionālajiem bruņotajiem spēkiem nav iespējams pārliecināties par saimnieciski izdevīgāko piedāvājumu pārtikas preču iegādē laikā līdz e-platformas ieviešanai un nebūs iespējams par to pārliecināties arī tad, kad e-platforma būs pilnībā pabeigta un darbosies. Tā kā e-platformas administrēšanu veic SIA “Zītari LZ”, Nacionālie bruņotie spēki nevar pārliecināties, vai e-platformas piedāvājumā ir ietverti visi iespējamie pārtikas preču piedāvājumi, vai e-platformā norādītā cena ir tāda pati kā piegādātāja cena un vai pakalpojuma sniedzējs nav piemērojis uzcenojumu, tajā skaitā vienojoties ar pārtikas ražotāju, tirgotāju vai piegādātāju.

Revīzijā Nacionālie bruņotie spēki sniedza skaidrojumu, ka *e-platforma ir publisks rīks un jebkura komercdarbību veicoša persona varēs iesniegt cenu piedāvājumu, bez tam varēs redzēt kāda ir produkta aktuālā cena. Tātad ceram, ka piedāvājumus iesniegs piegādātāji, kuri šo cenu varēs samazināt, šādi iegūstot saimnieciski visizdevīgāko piedāvājumu*²¹³. Lai arī Nacionālajiem bruņotajiem spēkiem e-platformā būs iespējams redzēt, cik piedāvājumi ir iesniegti un pēc piedāvājumu atvēršanas būs iespējams iepazīties ar piegādātāju iesniegtajām cenām, tomēr, revidentu ieskatā, ieviestais modelis Nacionālajiem bruņotajiem spēkiem negarantē caurskatāmību par piegādātāju atlasī, sortimentu un cenām, kā arī iespēju saņemt saimnieciski izdevīgāko piedāvājumu.

Revīzijā ir secināms, ka saskaņā ar noslēgto līgumu²¹⁴ pārtikas preču piegāde Nacionālajiem bruņotajiem spēkiem tiek veikta, pārkāpjot Publisko iepirkumu likumu un Publiskas personas finanšu līdzekļu un mantas izšķērdēšanas novēršanas likumu²¹⁵, jo iepirkumā saimnieciski izdevīgākā piedāvājuma kritērijs netika attiecināts uz pārtikas precēm un pasūtījumu izpildes tiesības tiek piešķirtas komersantiem, kuri nav piedalījušies iepirkumā.

Saskaņā ar grāmatvedības uzskaites datiem laika posmā no 01.01.2023. līdz 30.04.2023. Nacionālie bruņotie spēki no SIA “Zītari LZ” ir saņēmuši pārtikas preces 992 tūkst. eiro apmērā. Par norādīto laika posmu Nacionālie bruņotie spēki ir saņēmuši SIA “Zītari LZ” rēķinu par sniegtā pakalpojuma administrēšanu 30 tūkst. eiro.

Līguma summa noteikta, neievērojot noteikto kārtību

Saskaņā ar līgumu plānotā līguma summa ir līdz 220 milj. eiro, ar tiesībām līgumā noteiktajos gadījumos par 50 % palielināt līguma plānoto summu, t.i., līdz 110 milj. eiro. Līguma kopējā maksimālā summa ir līdz 330 milj. eiro (bez pievienotās vērtības nodokļa)²¹⁶. Līguma darbības termiņš ir 60 mēneši jeb pieci gadi.

Revīzijā konstatēts, ka paredzamā līgumsumma nav bijusi norādīta paziņojumā par iepirkumu²¹⁷, konkursa nolikumā, uzaicinājumos uzsākt konkursa dialogu un iesniegt galīgos piedāvājumus²¹⁸. Iepirkuma plānošanas dokumentā – aizsardzības ministra izveidotās darba grupas 13.07.2021. ziņojumā²¹⁹ norādītā jaunā pārtikas iepirkuma modeļa izmaksas lēstas 26 milj. eiro apmērā gadā.

Centralizētajā iepirkumu plānā, kas apkopo informāciju par visiem resorā veicamajiem iepirkumiem, pārtikas iegādei norādītā summa līguma slēgšanas laikā bija 8,02 milj. eiro.

Paredzamo līgumcenu nosaka, lai izvēlētos iepirkuma veidu un piemērojamo procedūru, to noteic kā pasūtītāja plānoto kopējo samaksu par iepirkuma līguma izpildi un to nosaka pirms paziņojuma par veicamo iepirkumu publicēšanas²²⁰. Tā kā Nacionālajiem bruņotajiem spēkiem ir ilggadēja pieredze pārtikas iepirkumu veikšanā, ir zināms nepieciešamās pārtikas apjoms un tieši pārtikas piegāde finansiāli veido ievērojamāko līguma priekšmeta daļu, sagatavojot iepirkuma dokumentāciju, nebija šķēršļu noteikt paredzamo līgumcenu.

Revīzijā konstatēts, ka līguma summa 220 milj. eiro apmērā pirmo reizi ir minēta iepirkuma komisijas 22.11.2022. sēdē²²¹, kurā tika pieņemts lēmums par līguma slēgšanu ar iepirkuma procedūras uzvarētāju SIA "Zītari LZ", un attiecīgi tika nosaukta plānotā līguma summa. Informācija par to, kā veidojas līguma summa un kāds ir tās pamatojums, nav norādīta ne iepirkuma komisijas sēdes protokolos, ne citos dokumentos.

Revīzijā konstatēts, ka plānotā līguma summa līdz 220 milj. eiro tika noteikta saskaņā ar iepirkuma komisijas amatpersonas pieņēmumiem²²². Revīzijā noskaidrots, ka līguma summa aprēķināta matemātiski, ņemot vērā inflāciju, gaidāmo valsts aizsardzības dienestu, plānoto rezervi un administrēšanas izmaksas 3 % no piegādātā apjoma, t.i., aptuveni 300 tūkst. eiro gadā un rezerves uzglabāšanas izmaksas 12 tūkst. eiro gadā²²³. Minētie aprēķini nav saskaņoti ar Nacionālo bruņoto spēku Apvienoto štābu un Centralizēto iepirkumu komisiju, kuru kompetencē ir šos jautājumus vērtēt.

Saskaņā ar Publisko iepirkumu likumu²²⁴ pasūtītājs, sagatavojot iepirkuma līgumu, cita starpā tajā norāda līgumcenu un tās samaksas kārtību. Līgums tiek slēgts iepirkuma rezultātā un ievērojot iepirkuma procedūras dokumentos noteiktās prasības, tajā skaitā līguma projektā iekļautos noteikumus, kas ir bijuši zināmi visiem pretendentiem, kas piedalījušies iepirkumā un ņēmuši vērā šos noteikumus, sagatavojot savus piedāvājumus²²⁵. Līguma summas noteikšana iepirkuma komisijas darba noslēgumā, nosakot uzvarējušo pretendentu, varēja ietekmēt gan pretendentu izvēli piedalīties konkursa dialogā, gan konkursa dialoga iznākumu.

Saskaņā ar Aizsardzības ministrijas iepirkumu plānošanas, organizēšanas un izpildes kontroles kārtību²²⁶ Centralizētajā iepirkumu plānā izdara būtiskus (apjoma maiņa, finansējuma pārdale, iepirkuma atcelšana u.c.) grozījumus vai papildinājumus, ja ir nepieciešams iepirkuma pozīcijas plānotā finansējuma palielinājums. Lai arī Centralizētajā iepirkumu plānā nebija paredzēta pozīcija par loģistikas pakalpojumu par pārtikas piegādi Nacionālo bruņoto spēku vajadzībām, minētās prasības tomēr ir saistošas, ņemot vērā plānotā finansējuma palielinājumu pārtikas iegādēm.

Saskaņā ar aizsardzības resora iekšējo normatīvo aktu²²⁷, ja centralizētajos iepirkumos ir pārsniegts plānoto finanšu līdzekļu apmērs, lēmumu par Nacionālo bruņoto spēku finanšu līdzekļu palielināšanu pieņem Nacionālo bruņoto spēku komandiera noteiktajā kārtībā.

Nacionālo bruņoto spēku komandiera kārtībā²²⁸ ir noteikts, ka bruņoto spēku Centralizēto iepirkumu komisija izvērtē centralizēto iepirkumu, ja plānotā centralizēti veicamā iepirkuma summas palielinājums pārsniedz 20% no konkrētajam iepirkuma priekšmetam plānotā finanšu līdzekļu apmēra²²⁹. Minēto komisiju vada Apvienotā štāba priekšnieka vietnieks atbalsta jautājumos un tās uzdevumu skaitā arī ir²³⁰:

- izvērtēt bruņoto spēku regulāro spēku un Zemessardzes vienību centralizēto iepirkumu izpildi;
- izvērtēt bruņoto spēku regulāro spēku un Zemessardzes vienību iesniegtos priekšlikumus par centralizētajiem iepirkumiem un pieprasīt detalizētu skaidrojumu;
- sagatavot priekšlikumus un izteikt iebildumus par regulāro spēku un Zemessardzes vienību iesniegtajiem priekšlikumiem par piešķirto finanšu līdzekļu pārdali vai to izmantošanu citiem iepirkumiem.

Saskaņā ar Nacionālo bruņoto spēku sniegto informāciju²³¹ Apvienotajā štābā no Valsts aizsardzības loģistikas un iepirkuma centra nebija saņemta informācija par finansējumu iepirkumā “Loģistikas pakalpojums par pārtikas piegādi Nacionālo bruņoto spēku vajadzībām”, līdz ar to Nacionālo bruņoto spēku Centralizēto iepirkumu komisijai nebija iespējams izskatīt jautājumu par finansējuma apjomu²³². Tādējādi Centralizēto iepirkumu komisijā netika izskatīts jautājums un pieņemti lēmumi par finanšu līdzekļu apjomu saistībā ar pārtikas iepirkumu atbilstoši Nacionālo bruņoto spēku komandiera noteiktajai kārtībai²³³.

Izņēmuma kārtā, ja nepieciešams steidzami veikt Centralizētā iepirkumu plāna grozījumu starp iepirkuma pozīcijām, mainot tikai finanšu apjomu, un par kuru ir pieņemts lēmums Materiāli tehniskās attīstības padomē, nepieciešamo grozījuma priekšlikumu Centralizēto iepirkumu plānošanas komisijai var virzīt Nodrošinājuma un aizsardzības investīciju politikas departaments²³⁴. Lai arī iepirkuma komisijā darbojās Nodrošinājuma un aizsardzības investīciju politikas departamenta pārstāvis un aizsardzības ministra padomnieks juridiskajos jautājumos, netika nodrošināta vajadzīgā informācijas apmaiņa un pasākumi saistībā ar iepirkumu komisijas plānotās līgumcenas nesakritību ar Centralizētajā iepirkumu plānā paredzēto un pieejamo finansējumu netika veikti. Finansējums iepirkumā tika noteikts, neievērojot Aizsardzības ministrijas noteikumu²³⁵ un Nacionālo bruņoto spēku komandiera noteikto kārtību²³⁶.

Saskaņā ar Apvienotā štāba Finanšu un budžeta plānošanas pārvaldes nolikumu Iepirkumu plānošanas un kontroles birojs koordinē iepirkumu plānu sagatavošanu, seko izpildes gaitai un finansējuma apguvei, kā arī veic centralizēto iegāžu plānu izpildes kontroli²³⁷. Taču arī šīs struktūrvienības līmenī netika nodrošināta kontrole pār finansējuma apjomu, jo lemjot par līguma plānoto summu, iepirkuma komisija (Valsts aizsardzības loģistikas un iepirkumu centrs) neinformēja ne Aizsardzības ministrijas, ne Nacionālo bruņoto spēku atbildīgās struktūrvienības, lai gūtu apstiprinājumu plānoto finanšu līdzekļu pieejamībai saistībā ar līguma summu un lai rosinātu Centralizētā iepirkumu plāna grozījumus, attiecīgi nodrošinot iepirkuma izvērtēšanu aizsardzības resora iekšējos normatīvajos aktos paredzētajā kārtībā pirms iepirkuma noslēguma.

Iepirkuma veikšanas un līguma slēgšanas laikā nav nodefinētas prasības attiecībā uz pārtikas piegādi krīzes laikā

Iepirkuma īstenošanas iecere bija izveidot tādu pārtikas piegādes, rezervju veidošanas un loģistikas risinājumu, kas atbilstu gan ikdienas, gan krīzes vajadzībām, lai pārtikas piegādes nepārtrūktu krīzes situācijā²³⁸.

Taču iepirkumā netika izvirzītas prasības, lai gūtu pārliecību par pretendentu faktiskajām spējām krīzes situācijā nodrošināt pārtikas piegādes, izveidot un uzglabāt pārtikas rezerves. Iepirkumā uzvarējušam piegādātājam tikai pēc līguma²³⁹ noslēgšanas ir jādemonstrē spējas izpildīt ar pārtikas rezervi noteiktās prasības.

Saskaņā ar līgumu pārtikas rezervju uzglabāšana ietver vairākas prasības, kas jānodrošina SIA “Zītari LZ”²⁴⁰:

- atsevišķu pārtikas produktu grupu rezervju iegādi un uzglabāšanu noliktavā Latvijas Republikas teritorijā;
- uzglabāto pārtikas produktu apgrozījumu tirgū, lai nodrošinātu derīguma termiņa saglabāšanu, kas nav mazāks par trim mēnešiem;
- pārtikas rezervju dokumentācijas apstrādi un iesniegšanu Nacionālajiem bruņotajiem spēkiem;
- pārtikas produktu piegādes krīzes situācijās un pārtikas produktu pieejamības nodrošinājumu Nacionālajiem bruņotajiem spēkiem vienas dienas laikā.

Līgumā nav paredzēti speciāli noteikumi par rīcību attiecībā uz pārtikas piegādi krīzes situācijā. Līgumā²⁴¹ noteikts, ka puses līdz 2023. gada jūnijam (180 dienu laikā no līguma spēkā stāšanās dienas) izstrādā papildus vienošanos par vadlīnijām, lai detalizēti noregulētu pārtikas uzglabāšanas turpmāko iespējamību, vienotos par turpmākajiem uzglabāšanas apjomiem un kārtību, pārtikas izsniegšanas apjomiem, sortimentu, t. sk. detalizēti vienojoties par uzglabātās pārtikas piegādes vietām, un kārtību, kādā puses maksimāli efektīvi var nodrošināt pārtikas piegādes ķēžu nepārtrauktību, ņemot vērā pieejamo informāciju par krīzes apstākļos Latvijas Republikā pasūtītājam un izpildītājam pieejamajiem resursiem un drošības situāciju, kā arī lai vienotos par citiem ar pārtikas piegādes un uzglabāšanas krīzes laikā saistītajiem jautājumiem.

Tādējādi revīzijā secināms, ka iepirkuma veikšanas laikā un noslēdzot līgumu, kas cita starpā paredz Nacionālo bruņoto spēku apgādi ar pārtiku krīzes laikā un pārtikas rezervju veidošanu, nav bijis skaidri nodefinēts komersanta sniedzamā pakalpojuma saturs. Tāpat arī secināms, ka Nacionālajos bruņotajos spēkos (aizsardzības resorā) nav noteikti principi un kritēriji, kā būtu veidojama sadarbība ar piegādātājiem krīzes situācijā, lai tiktu nodrošināta pārtikas piegāde Nacionālajiem bruņotajiem spēkiem, un risinājumus paredzēts meklēt sadarbībā ar komersantu līguma izpildes gaitā, slēdzot papildu vienošanos.

Līgumā paredzēts²⁴², ka gadījumā, ja iecerētās vienošanās sagatavošanas procesā tiktu konstatēts, ka SIA “Zītari LZ” būtu būtiski apgrūtināta vai neiespējama ikdienas pārtikas piegāde krīzē vai pārtikas rezervju uzglabāšana, puses, ciktāl tas ir iespējams un nav pretrunā spēkā esošiem normatīvajiem aktiem, vienojas par Nacionālo bruņoto spēku tiesībām pieprasīt SIA “Zītari LZ” nodot Nacionālo bruņoto spēku rīcībā visus resursus, materiāltehniskos līdzekļus u.c., lai Nacionālie bruņotie spēki pēc iespējas varētu pārņemt pārtikas piegādes un rezervju uzglabāšanu krīzē.

Attiecībā uz iespējamo SIA “Zītari LZ” resursu pārņemšanu jāatzīmē, ka uzņēmumam nav savu noliktavu vai vērā ņemama transportlīdzekļu un personāla resursa, lai patstāvīgi nodrošinātu Nacionālos bruņotos spēkus ar pārtikas piegādēm, un arī iepirkumā šādu resursu esamība no kandidātiem netika pieprasīta un netika vērtēta. Līgums arī neuzliek SIA “Zītari LZ” par pienākumu nākotnē pilnveidot uzņēmuma kapacitāti, iegūt kādus materiāltehniskos līdzekļus vai citus resursus, ko krīzes gadījumā Nacionālie bruņotie spēki varētu pārņemt. Tā kā SIA “Zītari LZ” līguma izpildē ir pilnībā atkarīga no sadarbības partneriem, tad komersants var nodrošināt to, ko var piedāvāt pārtikas ražošanas un tirdzniecības uzņēmumi. Līdz ar to līguma noteikums par resursu pārņemšanu no komersanta visdrīzāk nerisinās Nacionālo bruņoto spēku pārtikas apgādes vajadzības krīzes laikā.

SIA “Zītari LZ” administrē pārtikas piegādi Nacionālajiem bruņotajiem spēkiem no pārtikas piegādātājiem, pēc būtības pildot starpnieka funkciju. Nacionālajiem bruņotajiem spēkiem nav informācijas un ietekmes pār SIA “Zītari LZ” tiesiskajām attiecībām un sadarbības noteikumiem ar saviem sadarbības partneriem – ne tikai ar e-platformas izstrādātāju, bet arī ar pārtikas piegādātājiem, noliktavu uzņēmumiem u. tml.

SIA “Zītari LZ” līguma izpildi spēj nodrošināt, ja šim nolūkam ir piesaistīts pietiekams skaits un atbilstošas kapacitātes sadarbības partneru. Tādēļ pat gadījumā, ja Nacionālie bruņotie spēki stātos SIA “Zītari LZ” vietā un pārņemtu SIA “Zītari LZ” resursus, pastāv augsts risks, ka krīzes apstākļos pārtikas preču piegāde būtu ierobežota vai vispār apturēta, ja attiecīgie krīzes apstākļi SIA “Zītari LZ” sadarbības partneriem izrādītos nepārvaramas varas apstākļi, kuru dēļ tie nespēj izpildīt savas saistības pret SIA “Zītari LZ”.

Ne iepirkuma gaitā, ne slēdzot līgumu nav apsvērts, kā pakalpojuma sniedzējs krīzes gadījumā garantētu pārtikas preču piegādei nepieciešamos maršrutus gadījumos, ja tiktu ierobežota pārvietošanās, kā nodrošināt energoresursus noliktavu uzturēšanai, apsardzi, degvielas krājumus transporta vajadzībām un personāla resursu gadījumā, ja tas tiktu pakļauts mobilizācijai u.c. jautājumi, kas varētu rasties krīzes situācijā.

Novērtējot Nacionālo bruņoto spēku vajadzībām noslēgto līgumu par pārtikas piegādi, revīzijā secināms, ka iepirkuma rezultātā SIA “Zītari LZ” ir uzticēta stratēģiskā partnera loma, par ko liecina, piešķirtās ekskluzīvās sadarbības tiesības, paredzot izveidot vienotu, visaptverošu sistēmu Nacionālo bruņoto spēku apgādei ar pārtiku miera un krīzes laikā, kas spētu pielāgoties Nacionālo bruņoto spēku strukturālajām izmaiņām²⁴³.

Taču komersanta atlases procesā netika piemērots neviens no stratēģiskās partnerības principiem²⁴⁴, tostarp – stratēģiskās partnerības slēgšanai jānotiek Aizsardzības un drošības jomas iepirkuma noteiktā regulējuma ietvaros; Nacionālajiem bruņotajiem spēkiem nepieciešamo preču piegādē vai pakalpojumu sniegšanā maksimāli jāmazina trešo pušu iejaukšanās iespējas; atlases procesā jāvērtē komersanta spēja nodrošināt preču piegādes vai pakalpojumu sniegšanas nepārtrauktību valsts apdraudējuma apstākļos; jāvērtē komersanta (tai skaitā – komersanta veikspējai būtisku darbinieku) tehniskā kompetence un profesionālā kvalifikācija; jāvērtē iegādājamo preču vai pakalpojumu tehnoloģiskā ietilpība u.c.

Sarakstā iekļauti krīzes apstākļiem nepiemēroti pārtikas produkti

Par krīzi līgumā tiek uzskatīta situācija, kad ir izsludināts kara, ārkārtas, izņēmuma un/vai mobilizācijas stāvoklis²⁴⁵. Nacionālo bruņoto spēku pārtikas rezerves attiecas uz krājumiem noteiktam laika periodam²⁴⁶ līdz tiek iedarbināti Ministru kabineta noteikumos par iedzīvotāju nodrošināšanu ar pārtiku valsts apdraudējuma gadījumā noteiktie mehānismi²⁴⁷, kas paredz tostarp vienas dienas pārtikas normas Nacionālo bruņoto spēku personālam, kas veic valsts apdraudējuma seku likvidēšanas pasākumus. Tādējādi minētajos noteikumos noteiktie pārtikas rezervju veidošanas principi jeb pārtikas rezervju produktu klāsts būtu attiecināms arī uz līgumā noteikto pārtikas rezervi un tai noteikto produktu klāstu.

Izvērtējot līguma pielikumā²⁴⁸ norādīto pārtikas produktu sarakstu, konstatēts, ka nav izveidots atsevišķs saraksts rezerves pārtikas produktiem. Pārtikas apjoms rezerves vajadzībām ir iekļauts kopīgajā ikdienas pārtikas produktu sarakstā, tikai atsevišķām (ne visām) produktu pozīcijām

kolonnā “Rezerve”, norādot produktu apjomu (kilogramos). Revīzijā konstatēts, ka rezerves pārtikas apjomu sagatavoja un 16.08.2022. saskaņoja Apvienotā štāba Nodrošinājuma departaments.

Iepazīstoties ar pārtikas produktu pozīcijām, kas ir attiecināmas uz rezervi, konstatēts, ka vismaz 50 000 kg pārtikas produktu ir saldēti produkti²⁴⁹, piemēram, saldēti kruasāni un dažāda veida saldās maizītes, saldēta zivju un to izstrādājumu produkcija, dažāda veida pildītās pankūkas, saldēti dārzeņi, saldēti augļi un ogas u. tml. Taču Ministru kabineta noteikumos par iedzīvotāju nodrošināšanu ar pārtiku valsts apdraudējuma gadījumā²⁵⁰ noteiktās produktu kategorijas neparedz saldētus produktus. Normētais produktu klāsts pamatā sastāv no ilglaicīgi un vienkārši glabājamās un lietojamās pārtikas, piemēram, graudaugu pārslas, milti, putraimi, sausais kartupeļu biezenis vai makaroni, gaļas vai zivju konservi, maize, sausmaizītes vai sausiņi, olu pulveris, piena pulveris, konservēti dārzeņi, žāvēti, kaltēti augļi un ogas, ievārījums u. tml.²⁵¹

Saldētās pārtikas produktu aprites, piegādes un uzglabāšanas principi paredz papildu prasības elektroenerģijas apgādei un papildu resursu nepieciešamību šādas pārtikas uzglabāšanai, transportēšanai un sagatavošanai. Krīzes laika apstākļos varētu būt apgrūtināta saldēto pārtikas produktu uzglabāšana, aprīte un izmantošana Nacionālo bruņoto spēku vajadzībām.

E-platformu uztur un administrē pakalpojuma sniedzējs sadarbībā ar citu komersantu

Atbilstoši noslēgtajam līgumam e-platformu izstrādā, uztur un administrē SIA “Zītari LZ”²⁵². Izmaksas par e-platformas izveidi, uzturēšanu, trūkumu novēršanu un Nacionālo bruņoto spēku personāla apmācību ir ietvertas SIA “Zītari LZ” atlīdzībā par pārtikas iegādes administrēšanu, kas atbilstoši līgumam ir 3 % no ikdienas pārtikas piegāžu vērtības²⁵³.

E-platformas darbības traucējumu laikā SIA “Zītari LZ” ir jānodrošina alternatīvs veids, kā nodrošināt Nacionālajiem bruņotajiem spēkiem nepieciešamo produktu piedāvājumu un pasūtījumu saņemšanu²⁵⁴. Ņemot vērā, ka SIA “Zītari LZ” darbības veids nav saistīts ar informācijas tehnoloģiju izstrādi, Nacionālo bruņoto spēku pieejamība e-platformai būs atkarīga no SIA “Zītari LZ” sadarbības ar e-platformas funkcionalitātes uzturētāju.

E-platformas apraksts, ko iepirkuma komisijai prezentēja SIA “Zītari LZ”, ir pievienots līgumam kā neatņemama tā sastāvdaļa. Saskaņā ar šo aprakstu e-platformas izstrādātāja ir SIA “FF IT”. E-platformas mērķis ir nodrošināt vienotu, automatizētu un intuitīvu e-platformas risinājumu pārtikas preču pasūtījumu apstrādei, iepirkšanai, ražotāju un piegādātāju atlasei, sagādes loģistikai, kā arī līgumu, rēķinu un atskaišu pārvaldībai miera un ārkārtas situāciju laikā. Aprakstā norādīts, ka e-platformas ieviešanai kopumā nepieciešami apmēram divi mēneši un tajā ir paredzēti mūsdienīgu kibernetikas risinājumi, daudzfaktoru autorizācija un ārkārtējās situācijas režīms, kā arī plānotā serveru atrašanās vieta ir Vācijas Federatīvajā Republikā, nodrošinot sistēmas kopiju datu centrā Latvijas Republikā²⁵⁵.

Revīzijā secināms, ka ar Nacionālo bruņoto spēku apgādi saistītā informācija par produktu veidiem, daudzumiem, preču piegādes vietām, laiku, kontaktpersonām un saziņas informācija nokļūst ne tikai SIA “Zītari LZ”, bet arī e-platformas izstrādātāja rīcībā. Saskaņā ar noslēgto līgumu Nacionālo bruņoto spēku pārtikas iegādes vajadzībām izveidotā e-platforma nav aizsardzības resora rīcībā, resors to nevar pārvaldīt un resoram arī nav zināmi SIA “Zītari LZ” un e-platformas izstrādātāja sadarbības principi.

Noslēgtais līgums neregulē jautājumu par iespējām iegūt e-platformu aizsardzības resora īpašumā. Attiecīgi aizsardzības resoram pēc līguma izbeigšanas būs nepieciešams risināt jautājumu par

e-platformas lietošanas nepārtrauktību vai meklēt citus risinājumus, to izveidē ieguldot valsts budžeta līdzekļus.

Nacionālo bruņoto spēku uzskaitē nav pieejama informācija par faktiskajiem piegādātājiem

Līguma ietvaros izveidotais pārtikas uzskaites modelis padara necaurskatāmu pārtikas iegādes procesu, jo atšķirībā no iepriekš veiktās uzskaites nenodrošina informācijas uzkrāšanu par faktiskajiem pārtikas piegādātājiem. Revīzijā arī konstatēts, ka jaunā modeļa ietvaros dokumentu (pavadzīmju, rēķinu, salīdzināšanas informācija) plūsma ir palielinājusies, salīdzinot ar iepriekš spēkā esošo pārtikas piegāžu organizēšanas pieeju.

Izvērtējot jaunā pārtikas iegādes modelī veikto uzskaiti, revīzijā konstatēts, ka līdzīgi kā iepriekš izveidotajā kārtībā, pārtikas preces pasūta un saņem attiecīgās Nacionālo bruņoto spēku vienības, kas nodrošina ēdināšanas pakalpojumu. Līdzīgi kā iepriekš, faktiskais pārtikas piegādātājs piegādā precī, kas pamatota ar attaisnojuma dokumentu – pavadzīmi, kas satur informāciju par piegādātāja rekvizītiem, piegādes vietu (attiecīgās vienības adresi), preču daudzumu, mērvienību, preces cenu un citu tirdzniecībai ar pārtikas produktiem nepieciešamo informāciju, piemēram, veterinārā sertifikāta numuru, informāciju par izcelsmes valsti, produkta uzglabāšanas temperatūru un derīguma termiņu.

Atšķirībā no iepriekšējās kārtības, preču saņemšanas dokuments netiek grāmatots grāmatvedības uzskaites sistēmā un šo pavadzīmi Nacionālie bruņotie spēki neapmaksā. Par notikušo darījumu SIA “Zītari LZ” Nacionālo bruņoto spēku vienībai elektroniski nosūta rēķinu, kurā ir dublēta informācija par precī – preces nosaukums, cena, daudzums, mērvienība, kopsumma. Rēķinā iztrūkst norādes par faktisko preču piegādātāju un visas pārtikas piegādes Nacionālo bruņoto spēku uzskaites sistēmā tiek uzrādītas kā saņemtas no SIA “Zītari LZ”.

Lai Nacionālie bruņotie spēki iegūtu informāciju par faktiskajiem pārtikas piegādātājiem, būtu nepieciešams manuāli apkopot informāciju par visām veiktajām pārtikas produktu piegādēm, kas ir darbietilpīgi un prasītu ievērojamu laika patēriņu. Neuzkrājot informāciju par pārtikas produktu piegādātājiem, resorā kopumā tiek zaudēta informācija par faktiskajiem piegādātājiem.

Nacionālo bruņoto spēku vienības, kas saņem pārtiku, nav iesaistītas SIA “Zītari LZ” administrēšanas izdevumu segšanā. Administrēšanas maksa nav iekļauta SIA “Zītari LZ” rēķinā un attiecīgi nav iekļauta pārtikas cenā.

Iepriekš veiktajos pārtikas iepirkumos Nacionālo bruņoto spēku vajadzībām iepirkuma priekšmetu dalīja pa daļām atbilstoši Nacionālo bruņoto spēku vienību atrašanās vietām Latvijas Republikas teritorijā, un katrā daļā, ņemot vērā konkrētās Nacionālo bruņoto spēku vienības vajadzības.

Iepriekš veiktajos pārtikas iepirkumos pretendenti iesniedza savus piedāvājumus par pārtikas produktu grupām, piemēram, svaigi dārzeņi, gaļa, maize u. tml. Šajos iepirkumos pretendenti bija tiesīgi iesniegt piedāvājumus par atsevišķu pārtikas produktu grupu piegādi un šo iepirkumu veicējs (centralizēto iepirkumu iestāde vai Nacionālo bruņoto spēku vienība) izvērtēja piedāvājumus atbilstoši Nacionālo bruņoto spēku izstrādātajai tehniskajai specifikācijai.

Šādā veidā iepirkuma mērķis bija noslēgt ilgtermiņa vispārīgās vienošanās ar vairākiem pretendentiem, bet piegādes līguma slēgšanas tiesības uz noteiktu laika periodu par konkrēto pārtikas grupu (vai grupām) piešķirt pretendētājam, kurš iesniedzis saimnieciski visizdevīgāko piedāvājumu, un, gadījumā, ja par konkrētās pārtikas produktu grupas (pozīcijas) piegādi vispārīgās vienošanās

tiesības ir piešķirtas vairākiem pretendentiem, vispārīgās vienošanās darbības laikā pasūtītājs veica ikgadēju cenu aptauju starp piegādātājiem, kuri noslēguši vispārīgo vienošanos attiecīgajā iepirkuma priekšmeta daļā.

Vispārīgās vienošanās tika slēgtas uz Publisko iepirkumu likumā maksimāli noteikto termiņu 48 mēneši, vai uz citu termiņu, bet ar tiesībām to pagarināt Publisko iepirkumu likumā noteiktajā kārtībā. Pārtikas produktu piegādi saskaņā ar piegādes līgumu nodrošināja vispārīgās vienošanās dalībnieks, kas piedāvāja labāko cenu līgumā noteiktajā termiņā. Pārtikas produktu cenu piegādes līguma laikā nedrīkstēja mainīt, un tās atbilstībai līgumam tika sekots resursu vadības sistēmā HORIZON. Šādā piedāvājumu izvērtēšanas procedūrā atlasītie pārtikas preču piegādātāji piegādāja preces Nacionālo bruņoto spēku vienībām.

Līdz jaunā pārtikas iepirkuma modeļa ieviešanai piegādātāju sarakstā bija gan pārtikas ražotāji, gan tirdzniecības uzņēmumi. Loģistika vai transports nekad nav bijusi kā atsevišķi nodalīta komponente Nacionālo bruņoto spēku pārtikas iepirkumos. Ierasts, ka pārtikas iegāde tiek organizēta kopā ar piegādi (līdzīgi kā mūsdienās notiek jebkuru preču iegāde vairumā gadījumu), pārdevējam organizējot transportu līdz Nacionālo bruņoto spēku vienības atrašanās vietai.

Visos Nacionālo bruņoto spēku vajadzībām iepriekš organizētajos pārtikas iepirkumos tika norādīti ar pārtiku saistīti CPV kodī, piemēram, 15000000-8 (pārtikas produkti, dzērieni). Nekad iepriekš pārtikas iepirkumos nav norādīti CPV kodī 60000000-8 (transporta pakalpojumi) vai 63122000-0 (noliktavu pakalpojumi), jo pārtikas transportēšana (loģistika) ir pārtikas piegādes neatņemama sastāvdaļa.

Pārtikas iegādēm Nacionālo bruņoto spēku izdevumi 2021. gadā bija 7,8 milj. eiro, 2022. gadā – 12,5 milj. eiro. 2022. gadā pārtika pirktā 119 līgumu ietvaros. Daļai līguma termiņš beidzas 2023.gadā un daļu var pagarināt. Nacionālajiem bruņotajiem spēkiem lielākos pārtikas piegādātājus 2022. gadā skatīt 3. pielikumā.

Ieteikums

Lai nodrošinātu iepirkumu regulējošo normatīvo aktu ievērošanu, veicot pārtikas iegādes Nacionālo bruņoto spēku vajadzībām, Aizsardzības ministrijai, izvērtēt iespējas izbeigt noslēgto līgumu par loģistikas pakalpojuma par pārtikas piegādi Nacionālo bruņoto spēku vajadzībām izpildi²⁵⁶.

Aizsardzības resorā izveidotā iepirkumu plānošanas, organizēšanas un izpildes kontroles kārtība

Aizsardzības resorā ir izveidota daudzpakāpju iepirkumu plānošanas un īstenošanas sistēma. Centralizēto iepirkumu jomā ir iesaistītas vairākas struktūrvienības un atbildīgās amatpersonas. Iepirkumu plānošanas, organizēšanas un pārraudzības process nepieļauj to, ka ministrija vai kāda cita iepirkumā iesaistītā struktūra varētu nezināt par iepirkuma norisi un rezultātu vai ka tai nebūtu pietiekamu pilnvaru, lai veiktu koriģējošas darbības, konstatējot, ka iepirkuma norise neatbilst aizsardzības resora interesēm. Ar Aizsardzības ministrijas noteikumiem izveidotā iepirkumu plānošanas, organizēšanas un izpildes kontroles sistēma balstās uz katras iepirkumā iesaistītās puses darbību detalizētu regulējumu un pārraudzību, tādējādi nodrošinot hierarhiskajā līmenī augstākās amatpersonas iesaisti.

Lai gan iepirkums bija stratēģiski nozīmīgs un ministrijas iniciēts, revīzijā nav gūti pierādījumi, ka Aizsardzības ministrija būtu sekojusi līdzi iepirkuma īstenošanas gaitai un savlaicīgi veikusi koriģējošas darbības, lai nepieļautu Publisko iepirkumu likumam un aizsardzības resora interesēm neatbilstoša līguma noslēgšanu par loģistikas pakalpojumu par pārtikas piegādi Nacionālo bruņoto spēku vajadzībām. Tāpat arī Apvienotajam štābam nebija šķēršļu, lai līdz līguma noslēgšanas brīdim nodrošinātu kontroli pār iepirkuma procesu vadību un faktisko norisi, kas attiecās uz Nacionālo bruņoto spēku pārtikas vajadzību nodrošināšanu.

Resorā ieviestā iepirkumu plānošanas, organizēšanas un izpildes kontroles kārtība rada priekšnoteikumus tam, lai iepirkuma komisija rīkotos pasūtītāja interesēs un lai bez saskaņošanas ar pasūtītāju vai bez attiecīgiem grozījumiem Centralizētajā iepirkumu plānā nevarētu mainīt iepirkuma priekšmetu, līguma summu vai citus būtiskus ar iepirkumu un slēdzamo līgumu saistītus noteikumus. Tomēr jebkura iedibināta sistēma un regulējums darbojas, ja atbildīgās amatpersonas to ievēro un ja pārraugošie subjekti izmanto tiem paredzētās tiesības veikt koriģējošas darbības, ja iepirkuma īstenošanas gaitā tādas ir nepieciešamas.

Viena no Aizsardzības ministrijas funkcijām ir plānot Nacionālo bruņoto spēku vidēja termiņa un ilgtermiņa spēju attīstību, tajā skaitā infrastruktūru, personālu, finanses un nodrošinājumu ar materiāltehniskajiem līdzekļiem²⁵⁷. Nodrošinot minētās funkcijas izpildi, ministrija izstrādā valsts aizsardzības tehniskā nodrošinājuma un apgādes pamatnostādnes, nosaka Nacionālo bruņoto spēku politiskās vadlīnijas, kā arī izstrādā konceptuālos dokumentus nodrošinājuma un apgādes jomā²⁵⁸.

Saskaņā ar Nacionālo bruņoto spēku likumu²⁵⁹ Nacionālo bruņoto spēku apgāde ar materiāltehniskajiem resursiem notiek vienotas iegādes un apgādes sistēmas ietvaros. Iegādes noteikumus apstiprina aizsardzības ministrs. Nacionālo bruņoto spēku darbības civilo kontroli savas kompetences ietvaros veic aizsardzības ministrs.

Aizsardzības ministrijā ir valsts sekretāra vietnieks nodrošinājuma jautājumos, kura pakļautībā ir Nodrošinājuma un aizsardzības investīciju politikas departaments²⁶⁰. Nodrošinājuma un aizsardzības investīciju politikas departamenta mērķis ir vienotas nodrošinājuma stratēģijas, infrastruktūras attīstības, iepirkumu politikas plānošana un ieviešana aizsardzības nozarē, industrijas un pētniecības atbalsta koordinācija²⁶¹. Nodrošinājuma un aizsardzības investīciju politikas departamenta sastāvā ir divas nodaļas – Nodrošinājuma stratēģijas nodaļa un Iepirkumu plānošanas, metodoloģijas un atbalsta nodaļa.

Nodrošinājuma stratēģijas nodaļas uzdevumi ir izstrādāt miera laika nodrošinājuma politiku saskaņā ar ministrijas aizsardzības politikas vadlīnijām, Nacionālo bruņoto spēku operacionālajiem plāniem un atbilstoši NATO un ES prasībām, koordinēt un kontrolēt tās ieviešanu, kā arī citi uzdevumi. Iepirkumu plānošanas, metodoloģijas un atbalsta nodaļas uzdevumi ir: pārraudzīt vidēja termiņa iepirkumu plānošanu un izpildi; nodrošināt informācijas apkopošanu par padotības iestāžu veiktajiem iepirkumiem un to izpildes laikā konstatētajiem trūkumiem, kā arī veikt to analīzi un veidot iepirkumu labās prakses politiku; nodrošināt iepirkumu plānošanas rekomendāciju un ieteikumu izstrādi, lai uzlabotu iepirkumu plānošanas un īstenošanas procesu Aizsardzības ministrijas un tās padotībā esošajās iestādēs, tai skaitā Nacionālajos bruņotajos spēkos; koordinēt Aizsardzības ministrijas un tās padotībā esošo iestāžu, tai skaitā Nacionālo bruņoto spēku, centralizēto iepirkumu plānošanu, izvērtēšanu un iepirkumu norises pārraudzību, kā arī sniegt atzinumus par publisko iepirkumu atbilstību normatīvo aktu prasībām; koordinēt publisko iepirkumu un tirgus izpētes paziņojumus un publicēt tos Aizsardzības ministrijas tīmekļvietnes Iepirkumu sadaļā saskaņā ar publisko iepirkumu jomu reglamentējošo normatīvo aktu prasībām, kā arī citi uzdevumi.

Ar aizsardzības ministra pavēli²⁶² apstiprināti Aizsardzības ministrijas stratēģiskie mērķi un uzdevumu plāns 2022. gadam. Nodrošinājuma un aizsardzības investīciju politikas departamentam tika noteikti uzdevumi un sasniedzamie rezultāti arī attiecībā uz nepieciešamību sniegt atbalstu jaunā pārtikas iepirkuma īstenošanā un par šo iepirkumu ir sniegta norāde kā par stratēģiski nozīmīgu iepirkumu. Nodrošinājuma stratēģijas nodaļai viens no 2022. gadā veicamajiem uzdevumiem bija sniegt nepieciešamo atbalstu Nacionālo bruņoto spēku nodrošināšanai ar pārtiku miera un krīzes apstākļos sistēmas izveidei, tai skaitā sauso uzturdevu krājumu veidošanā. Uzdevuma izpildē sasniedzamais rezultāts 2022. gadā ir īstenots pārtikas iepirkums pēc jaunā iepirkuma modeļa.

Iepirkumu plānošanas, metodoloģijas un atbalsta nodaļai viens no 2022. gadā veicamajiem uzdevumiem bija izveidot jaunu kontroles mehānismu piegādes drošību prasību uzraudzībai. Uzdevuma izpildē sasniedzamais rezultāts 2022. gadā ir apkopota un izvērtēta informācija par ietvertajām prasībām attiecībā uz piegādes drošību spēkā esošajos stratēģiski nozīmīgajos iepirkumu līgumos, tajā skaitā jaunā pārtikas iepirkuma ietvaros noslēgtajā līgumā.

Aizsardzības ministrijā izplatīta prakse ir darba grupu organizēšana. Aizsardzības resoram ir raksturīga darba grupu dokumentu sagatavošana un to tālākā virzība lēmumu pieņemšanai atbilstoši augstākās amatpersonas vai struktūrvienības kompetencei.

Iepirkumu plānošanas, organizēšanas un izpildes kontroles kārtību resorā nosaka Aizsardzības ministrijas 2021. gadā izstrādātie iekšējie noteikumi²⁶³. Minētie noteikumi nosaka Aizsardzības ministrijas un tās padotībā esošo iestāžu, tostarp Nacionālo bruņoto spēku vajadzībām veicamo materiāltehnisko līdzekļu un visu veidu pakalpojumu iepirkumu plānošanas, organizēšanas un kontroles kārtību. Jāatzīmē, ka līdzīgi noteikumi un iepirkumu centralizācijas un plānošanas principi ir bijuši spēkā vismaz kopš 2015. gada.

Atbilstoši noteikumiem²⁶⁴ aizsardzības resorā ir šādi galvenie centralizēto iegāžu sistēmas elementi: Centralizētais iepirkumu plāns, Centralizēto iepirkumu plānošanas komisija un iepirkumu procesa pārraudzība.

Aizsardzības resora centralizēto iepirkumu sistēmā svarīga loma ir **Centralizēto iepirkumu plānošanas komisijai**. Tā ir izveidota ministrijas un tās padotībā esošo iestāžu, tostarp bruņotajiem spēkiem, Centralizētā iepirkumu plāna izskatīšanai un tā grozījumu un papildinājumu apstiprināšanai, kā arī centralizēto iepirkumu procesa pārraudzībai.

Centralizēto iepirkumu plānošanas komisija ir augstākā līmeņa starpinstitucionāls formāts, kurā pārstāvēts ministrijas valsts sekretārs, valsts sekretāra vietnieki nodrošinājuma jautājumos un finanšu jautājumos, ministrijas departamentu vadītāji, Nacionālo bruņoto spēku Apvienotā štāba priekšnieks, priekšnieka vietnieks atbalsta jautājumos un struktūrvienību vadītāji, Valsts aizsardzības iepirkumu un loģistikas centra vadītājs. Nodrošinājuma un aizsardzības investīciju politikas departaments pilda Centralizēto iepirkumu plānošanas komisijas sekretariāta funkcijas, t.i., apkopo no iestādēm saņemto informāciju par iepirkumiem, konsolidē Centralizēto iepirkumu plānu, sniedz atbalstu Centralizēto iepirkumu plānošanas komisijā iesaistīto iestāžu vadītājiem un pārstāvjiem.

Centralizēto iepirkumu plānošanas komisija apstiprina plānā iekļautās iegādes nepieciešamību, iepirkumu veikšanas procedūras, nosaka iepirkumu rīkotājus, lemj par finansējuma un apjomu pārdali iepirkumiem, var pieaicināt darbam komisijā ekspertus u.c. Komisija nodrošina atgriezenisko saikni – liek papildināt Centralizēto iepirkumu plānu, vērš uzmanību uz apstākļiem, ka iepirkums var kavēties, neīstenoties. Revīzijā ir secināms, ka komisijai ir plašas pilnvaras iepirkumu jomā un komisijai nav šķēršļu iegūt papildu informāciju vai skaidrojumu par iepirkumu.

Centralizēto iepirkumu plānošanas komisija apstiprina **Centralizēto iepirkumu plānu** – galveno aizsardzības resora iepirkumu plānošanas dokumentu, kurā apvienotas aizsardzības resora iestāžu iepirkumu vajadzības maksimālajam iepirkumu plānošanas termiņam atbilstoši likumā par valsts budžetu kārtējam gadam un vidēja termiņa budžeta ietvarā noteiktajam, ievērojot ilgtermiņa saistības, kas iekļautas Nacionālo bruņoto spēku ilgtermiņa nodrošinājuma plānā 12 gadu periodam, un kurā noteikts iepirkuma priekšmets, apjoms, plānotā līgumcena iepirkuma veikšanai.

Saskaņā ar Aizsardzības ministrijas noteikumiem²⁶⁵ jebkuras centralizētās iegādes pamatā ir plānošanas process ar sākotnējiem tirgus izpēti un tehniskās specifikācijas projektu dokumentiem, plānoto finanšu apjomu un paredzamo procedūru. Plānošanas posmā tiek identificētas un ieplānotas konkrētu iegāžu pozīcijas, būtiski, ka to detalizācijas pakāpe ir CPV kods²⁶⁶. Tas nozīmē to, ka jau iepirkumu plānošanas stadijā aizsardzības resorā ir precīzi identificējamās konkrētas vajadzības un to iegādei pakārtotais valsts budžeta finansējums.

Centralizētā iepirkuma tālāka virzība nav pieļaujama bez Centralizēto iepirkumu plānošanas komisijas lēmuma. Centralizēto iepirkumu plānošanas komisijas lēmums par Centralizētā iepirkumu plāna apstiprināšanu, kā arī lēmums par plāna grozījumiem un papildinājumiem nozīmē, ka komisija ir saņēmusi un izpratusi ar iepirkumu saistīto informāciju.

Attiecībā uz revīzijā vērtējamo iepirkumu Centralizēto iepirkumu plānošanas komisijai nebija šķēršļu iegūt un pieprasīt visu nepieciešamo informāciju par jaunā pārtikas iepirkuma modeļa iepirkumu. Revīzijā nav gūti pierādījumi tam, ka, apstiprinot revīzijā vērtējamo pārtikas iepirkumu Centralizētajā iepirkumu plānā ar iepirkuma pozīcijām “Pārtikas produkti ar ilglaicīgu uzglabāšanas termiņu”, “Administrēšanas un noliktavu pakalpojumi”, “Pārtikas produktu piegāde NBS vajadzībām” par

kopējo summu 8,02 milj. eiro, Centralizēto iepirkumu plānošanas komisijai būtu radušies jautājumi vai priekšlikumi par iepirkumu.

Aizsardzības ministrijas Nodrošinājuma un aizsardzības investīciju politikas departaments revīzijā sniedza skaidrojumu²⁶⁷, ka nepārrauga atsevišķu iepirkumu norisi un izpildi, bet gan seko līdzī kopējam iepirkumu izpildes grafikam, saņemot iknedēļas atskaiti no Valsts aizsardzības loģistikas un iepirkumu centra, un pievērš uzmanību gadījumos, ja tiek konstatētas problēmas iepirkumu virzībā vai iepirkuma veicējs ziņo par kādām problēmsituācijām, piemēram, iesniegta sūdzība, pasūtītājs nesniedz atbalstu, iepirkums kavējas u. tml.

Saskaņā ar sniegto skaidrojumu²⁶⁸ līdzšinējā prakse ir bijusi tāda, ka iepirkumos, kur ir svarīgi, lai tiktu ievēroti Aizsardzības ministrijas stratēģiskie uzstādījumi, darbam iepirkuma komisijā tiek norīkots ministrijas pārstāvis, kā tas bija šajā konkrētajā gadījumā. Nodrošinājuma un aizsardzības investīciju politikas departamenta pārstāvja loma bija komisijā pārstāvēt Aizsardzības ministriju un sniegt atbalstu komisijai attiecībā uz aizsardzības ministra izveidotās darba grupas izstrādājam vādlinijām²⁶⁹ šī iepirkuma izpildē. Atbilstoši sniegtajam skaidrojumam Aizsardzības ministrijas pārstāvis regulāri ziņojis par kopējo iepirkuma gaitu, piemēram, kādā statusā iepirkums atrodas, cik ilgs laiks būs nepieciešams pabeigšanai, vai ir kādas kavēšanās, cik dalībnieki pieteikušies u. c.

Saturiska informācija par konkrēto iepirkumu vai komisijas darbu/lēmumiem netika ne prasīta, ne sniegta, jo ministrija stingri ievērojot iepirkuma komisijas neatkarības saglabāšanas principu. Aizsardzības ministrijas Nodrošinājuma un aizsardzības investīciju politikas departaments revīzijā skaidroja²⁷⁰, ka Aizsardzības ministrija saturiski nevērtē iepirkuma norisi vai komisijas darbu, bet gan cenšas palīdzēt rast risinājumus, kur pats iepirkuma veicējs nespēj tikt galā, piemēram, ilgstoši netiek sniegts atbalsts no citām struktūrvienībām vai sagaidāmas problēmas ar finansējuma apguvi, u. c.

Tā kā pārtikas iepirkums bija iekļauts Centralizēto iepirkumu plānošanas komisijas prioritāro iepirkumu sarakstā, papildus Valsts aizsardzības loģistikas un iepirkumu centra iknedēļas atskaišu saņemšanai Nodrošinājuma un aizsardzības investīciju politikas departamenta Iepirkumu plānošanas, metodoloģijas un atbalsta nodaļai bija atsevišķi jāizskata prioritāro iepirkumu virzība un papildus jāziņo par neatbilstībām minētā departamenta direktoram un valsts sekretāra vietniekam nodrošinājuma jautājumos²⁷¹.

Ņemot vērā jaunā pārtikas iepirkuma modeļa stratēģisko nozīmību, aizsardzības ministra pavēli²⁷² par ministrijas stratēģiskajiem mērķiem un uzdevumu plānu 2022. gadam, Nodrošinājuma un aizsardzības investīciju politikas departamenta tiešu iesaisti iepirkuma plānošanā, tostarp sagatavojot aizsardzības ministra izveidotās darba grupas 13.07.2021. ziņojumu²⁷³, kas Aizsardzības ministrijā tiek uzskatīts par vadlīnijām jaunā pārtikas iegādes modeļa iepirkuma organizēšanā, Valsts kontroles vērtējumā, minētajam departamentam un valsts sekretāra vietniekam nodrošinājuma jautājumos bija pastiprināti jāseko līdzī iepirkuma īstenošanas gaitai.

Lai gan iepirkuma komisijas 22.11.2022. sēdē, kurā notika lēmuma pieņemšana par līguma slēgšanu par līguma summu 220 milj. eiro, kas vairākkārtīgi pārsniedza Centralizētajā iepirkumu plānā par konkrētā iepirkuma pozīcijām norādīto summu 8,02 milj. eiro, kā iepirkuma loceklis piedalījās arī Nodrošinājuma un aizsardzības investīciju politikas departamenta pārstāvis, revīzijā nav gūti pierādījumi par Aizsardzības ministrijas informēšanu par līguma summu. Lai gan iepirkums tika

uzskatīts par stratēģiski nozīmīgu, proaktīvi arī netika veiktas nekādas pārraudzības darbības no Aizsardzības ministrijas puses.

Saistībā ar Valsts aizsardzības loģistikas un iepirkumu centra kā iepirkuma institūcijas atbildību iepirkumu norisē Aizsardzības ministrijas noteikumi²⁷⁴ nosaka, ka Valsts aizsardzības loģistikas un iepirkumu centra vadītājs nodrošina valsts sekretāra vietnieku nodrošinājuma jautājumos un Nacionālo bruņoto spēku Apvienotā štāba priekšnieka vietnieka atbalsta jautājumos informēšanu par konstatētajiem centralizēto iepirkumu riskiem, kas varētu rasties iepirkumu gaitā. Revīzijā nav konstatēts, ka Valsts aizsardzības loģistikas un iepirkumu centra vadītājs būtu identificējis minētos riskus un par tiem informējis valsts sekretāra vietnieku nodrošinājuma jautājumos. Aizsardzības ministrijas noteikumi paredz iespēju Valsts aizsardzības loģistikas un iepirkumu centram gan kā iestādei, gan kā iepirkuma komisijai vērsties Aizsardzības ministrijā vai Nacionālajos bruņotajos spēkos, lai saskaņotu vai konkretizētu nepieciešamo rīcību saistībā ar iepirkuma gaitā risināmiem jautājumiem.

Valsts aizsardzības loģistikas un iepirkumu centrs, pildot centralizētās iepirkumu institūcijas uzdevumus, veic iepirkumus Nacionālo bruņoto spēku vajadzībām, t.i., iepirkumos īsteno Nacionālo bruņoto spēku (pasūtītāja) ieceri attiecībā uz plānoto iegādi. Tas nozīmē to, ka iepirkumu procesos maksimāli jāvadās un jānodrošina tās Nacionālo bruņoto spēku vajadzības un tādā finanšu apmērā, kāds noteikts Centralizētajā iepirkumu plānā, ievērojot plānā noteikto iepirkuma priekšmetu, apjomu, plānoto līgumcenu iepirkuma veikšanai u.c. iepirkuma informāciju. Ja rodas neskaidrības, Valsts aizsardzības loģistikas un iepirkumu centrs un/vai iepirkuma komisija pasūtītājam var pieprasīt precizējošu, iztrūkstošu informāciju jebkurā iepirkuma posmā. Izmaiņas un atkāpes no Centralizētajā iepirkumu plānā un iepirkuma dokumentācijā plānotā saskaņo ar pasūtītāju un/ vai Centralizēto iepirkumu plānošanas komisiju, piem., par iepirkuma priekšmetu, būtiskām prasībām, līguma summu, u.c.

Aizsardzības resorā izveidotais daudzpakāpju iepirkumu plānošanas process, kā rezultātā tiek sagatavots Centralizētais iepirkumu plāns (detalizācijas pakāpe līdz CPV kodiem), ir priekšnoteikums tam, lai iepirkuma komisijai tiktu iesniegts maksimāli precīzi definēts iepirkuma priekšmets un ar to saistītie dokumenti – Centralizētais iepirkumu plāns un to pavadošie dokumenti (tirgus izpēte, tehniskā specifikācija u.c.). Lai arī Valsts aizsardzības loģistikas un iepirkumu centra iepirkuma komisijas sastāvā tiek iekļauti Nacionālo bruņoto spēku un Aizsardzības ministrijas pārstāvji, tomēr nav pieļaujams, ka iepirkuma komisija, nesaskaņojot ar Nacionālajiem bruņotajiem spēkiem vai Aizsardzības ministriju, būtiski maina ar iepirkuma priekšmetu saistītās prasības, piemērojamo iepirkuma likumu un iepirkuma (līguma) summu.

Iepirkuma norises brīdī ministrijas noteikumi²⁷⁵ noteica, ka, ja iepirkuma gaitā iepirkuma komisija konstatē, ka ir nepieciešami grozījumi tehniskajā specifikācijā, tad par iepirkumu atbildīgā amatpersona sadarbībā ar tehniskās specifikācijas sagatavotāju/pasūtītāju izvērtē, kādi grozījumi būtu pieļaujami atbilstoši piemērojamā iepirkumu likuma normām, un nepieciešamības gadījumā iesniedz iepirkuma rīkotājam precizētu pasūtītāja apstiprinātu tehnisko specifikāciju. Būtisku izmaiņu gadījumā vērtē atkārtotas tirgus izpētes veikšanas vajadzību.

Neskatoties uz iepirkuma plānošanā nepilnīgi sagatavotajiem iepirkumu pamatojošiem dokumentiem, iepirkuma komisija nav pieprasījusi precizējošu informāciju par plānoto iepirkumu, iegādes vajadzību un prasībām Nacionālajiem bruņotajiem spēkiem. Veicot būtiskas izmaiņas

iepirkuma prasībās un paredzamajā līguma summā, iepirkuma komisija to nav saskaņojusi ar Centralizēto iepirkumu plānošanas komisiju.

Noteikumi²⁷⁶ detalizēti arī nosaka aizsardzības resora personāla iesaisti iepirkuma komisijās. Ministrijas un tās padotībā esošo iestāžu, tostarp, bruņoto spēku iegādēs tiek piemērota dažāda prakse. Piemēram, centralizēto iepirkumu iestādes – Valsts aizsardzības loģistikas un iepirkumu centra iepirkuma komisijā tiek iekļauti ministrijas, Nacionālo bruņoto spēku un Valsts aizsardzības loģistikas un iepirkumu centra speciālisti. Ir arī bijuši gadījumi, kad publiskā iepirkuma norisei tiek veidota Aizsardzības ministrijas iepirkuma komisija²⁷⁷, kuras sastāvā iekļauj centralizētās iepirkumu iestādes un Nacionālo bruņoto spēku speciālistus. Ņemot vērā konkrētā iepirkuma plānošanu Aizsardzības ministrijā un ņemot vērā iepirkuma stratēģisko nozīmīgumu, pastāvēja iespēja jaunā pārtikas iepirkuma modeļa iepirkuma komisiju veidot Aizsardzības ministrijā. Aizsardzības resora iepirkumu organizēšanā noteiktās atbildības jomas skatīt 3. attēlā.

Iepirkuma komisija	Aizsardzības ministrija	Nacionālie bruņotie spēki (pasūtītājs attiecībā uz iegādēm NBS vajadzībām)	Valsts aizsardzības loģistikas un iepirkumu centrs (aizsardzības resora centralizēta iepirkumu institūcija)
- Iepirkumā īsteno pasūtītāja ieceri attiecībā uz plānoto iegādi. - Ņem vērā iepirkumu plānā un iepirkuma dokumentācijā norādīto, piem., par iepirkuma priekšmetu, summu, piemērojamo iepirkuma procedūru, izvirzāmajām prasībām. - Pasūtītājam var pieprasīt precizējošu, iztrūkstošu informāciju jebkurā iepirkuma posmā. - Izmaiņas un atkāpes no plānotā saskaņo ar pasūtītāju, piem., piemērojamo iepirkuma procedūru, par iepirkuma priekšmetu, būtiskām prasībām, līguma summu, līguma projektu u.c. - Par problemātiskiem jautājumiem iepirkuma virzībā var informēt VALIC vadību, kas tālāk ziņo ministrijai vai pasūtītājam.	- Veic iepirkumu (t.sk. NBS) plānošanas un īstenošanas pārraudzību. - Var pieprasīt informāciju, dot uzdevumus, veikt kontroli jebkurā iepirkuma posmā. - Pārzina iepirkumos konstatētos trūkumus, analizē tos. - Sniedz iepirkumu plānošanas rekomendācijas. - Veido iepirkumu labo praksi. - Sniedz atzinumus par atbilstību normatīvo aktu prasībām. - Atbildīgajam departamentam 2022.gadā bija uzdots sniegt atbalstu NBS pārtikas iepirkumā, kas tika atzīts kā stratēģiski nozīmīgs, prioritārais iepirkums.	- Var rosināt pārtikas apgādes sistēmas maiņas un iepirkuma jautājuma izskatīšanu konsultatīvajā padomē. - Pārstāvis iepirkuma komisijā var informēt NBS vadību un atbildīgās struktūrvienības par būtiskiem jautājumiem – iepirkuma priekšmeta un summas atbilstību iepirkuma plānam. - NBS vadība un atbildīgās struktūrvienības var pieprasīt nepieciešamo informāciju par iepirkuma virzību, izskatīt līguma projektu u.c.	- Ministrijai ziņo par problēmām/riskiem iepirkuma virzībā (nosūta iknedēļas atskaiti) un var norādīt par problēmām, neskaidrībām iepirkuma gaitā - Var pieprasīt un saskaņot precizējošu, trūkstošu informāciju iepirkumu gaitā, piemēram, var pieprasīt informāciju par iepirkuma procedūras, PIL vai ADJIL likuma piemērošanu, līguma summas, iepirkuma priekšmeta atbilstību plānā noteiktajam u.c.

3.attēls. Aizsardzības resora iepirkumu organizēšanā noteiktās atbildības jomas.

Kontroles un uzraudzības procedūras neizpaliek arī Nacionālajos bruņotajos spēkos. Organizācijai raksturīgajā vienvadībā ir nodrošināti organizatoriskie un institucionālie principi ar nodrošinājumu un apgādi saistīto procesu vadībai un kontrolei.

Nacionālo bruņoto spēku Apvienotais štābs ir Nacionālo bruņoto spēku komandiera institūcija, kas nodrošina komandierim iespēju realizēt nepārtrauktu vadību, kā arī sadarbības organizāciju kaujas operāciju apstākļos²⁷⁸. Apvienotais štābs nodrošina Nacionālo bruņoto spēku komandieri ar lēmuma pieņemšanai nepieciešamo informāciju, dokumentiem un priekšlikumiem, kā arī veic komandiera pavēļu un rīkojumu izpildes kontroli²⁷⁹. Apvienoto štābu vada priekšnieks, kuru ieceļ amatā un atbrīvo no amata Ministru kabinets pēc aizsardzības ministra priekšlikuma²⁸⁰.

Saskaņā ar Militārā dienesta iekārtas reglamentu komandieris (priekšnieks) atbild par dotajām pavēlēm (rīkojumiem) un to izpildes kontroli. Padotais izpilda komandiera (priekšnieka) pavēli (rīkojumu)²⁸¹. Apvienotā štāba priekšniekam un tā vietniekiem ir plašs pilnvaru apjoms attiecībā uz tiesību un pienākumu noteikšanu Nacionālo bruņoto spēku vienībām un personālsastāvam. Nacionālo bruņoto spēku Apvienotā štāba priekšnieka vietniekiem:

- atbalsta jautājumos ir noteikta atbildība par uzdevumu izpildes plānošanu, organizāciju un kontroli nodrošinājuma, kā arī administratīvo un juridisko jautājumu jomās²⁸²;
- operacionālajos jautājumos ir noteikta atbildība par visu bruņoto spēku operacionālo uzdevumu izpildes plānošanu, organizāciju un kontroli, plānoto operāciju norises gaitu un operacionālo spēku sagatavošanas koordināciju, kontroli, savlaicīgu aktivizāciju un atbilstošu kontroli²⁸³.

Apvienotajā štābā ir struktūrvienības²⁸⁴, kuru kompetencē ir uzdevumi, kas skar nodrošinājuma un apgādes plānošanu – Vadības grupa, Nodrošinājuma departaments, Finanšu un budžeta plānošanas pārvalde u.c.

Savukārt Apvienotā štāba izpildsekretārs štāba darbības jomā atbild par bruņoto spēku Apvienotā štāba saimnieciskās darbības realizāciju un struktūrvienību darbības koordināciju štāba priekšnieka noteikto uzdevumu izpildei²⁸⁵. Izpildsekretārs arī koordinē Apvienotā štāba struktūrvienību sadarbību ar Aizsardzības ministriju un Zemessardzi²⁸⁶.

Lai arī iepirkuma plānošana norisinājās ārpus Aizsardzības ministrijas un Nacionālajos bruņotajos spēkos noteiktās un ierastās kārtības, t.i., iepirkumā izvirzāmās prasības tika noteikts izstrādāt ar aizsardzības ministra pavēli izveidotajai darba grupai, tomēr gan darba grupā, gan iepirkuma komisijā piedalījās Nacionālo bruņoto spēku pārstāvji, kam nebija liegts informēt Nacionālo bruņoto spēku vadību un atbildīgās struktūrvienības par iepirkuma virzību, neapdraudot iepirkuma komisijas darba neatkarību.

Nacionālo bruņoto spēku Apvienotā štāba Nodrošinājuma departaments 16.08.2022. saskaņoja²⁸⁷ tehnisko specifikāciju, kurā bija skaidri norādīti iegādājamās pārtikas apjomi ikdienai un rezervju veidošanai, e-platformas darbības principi, tajā skaitā pasūtījumu veikšanas kārtība, ražotāju un piegādātāju atlase.

Nacionālo bruņoto spēku pārstāvji piedalījās arī iepirkumu komisijas 22.11.2022. sēdē, kurā tika pieņemts lēmums par līguma slēgšanu ar konkursā uzvarējušo pretendentu, un kurā pirmoreiz tika norādīta paredzamā līguma summa.

Līdz ar to arī Apvienotajam štābam nebija šķēršļu, lai līdz līguma noslēgšanas brīdim nodrošinātu kontroli pār iepirkuma procesu vadību un faktisko norisi, kas attiecās uz Nacionālo bruņoto spēku pārtikas vajadzību nodrošināšanu.

Neraugoties uz to, ka aizsardzības resorā ir radīti priekšnoteikumi pārraudzīt un sekot līdzi būtiskākajiem iepirkumā veiktajiem soļiem (procedūras izvēle, piemērojamais likums, iepirkuma priekšmets un tam pakārtotās iepirkuma pozīcijas, iepirkumam pakārtotais budžeta finansējums), revīzijā nav konstatēts, ka konkrētajā iepirkumā būtu veiktas kādas iepirkuma pārraudzības darbības.

Ieteikums

Lai savlaicīgi veiktu koriģējošas darbības attiecībā uz iepirkuma gaitu, nepieļaujot tādu iepirkumu norisi un turpināšanu, kuri neatbilst pasūtītāja vajadzībām un aizsardzības resora interesēm, un vienlaikus neietekmējot iepirkuma komisijas neatkarību, Aizsardzības ministrijai, izvērtēt iespēju pilnveidot iekšējo kontroles vidi un iepirkumu pārraudzības mehānismu, paredzot prasības attiecībā uz sekošanu līdzī iepirkuma priekšmeta un paredzamās līgumcenas izmaiņām, ja tādas ir veiktas.

Revīzijas raksturojums un metodes

Revīzijas mērķis

Revīzijas mērķis ir pārbaudīt gada pārskatu – vai Aizsardzības ministrijas konsolidētais 2023. gada pārskats visos būtiskajos aspektos sniedz skaidru un patiesu priekšstatu par Aizsardzības ministrijas finansiālo stāvokli, tā izmaiņām un Aizsardzības ministrijas darbības finansiālajiem rezultātiem un naudas plūsmu gadā, kas noslēdzas 31.12.2023., un vai tas ir sagatavots atbilstoši Latvijas Republikā spēkā esošo normatīvo aktu prasībām.

Revīzijā veikta pārbaude par Valsts aizsardzības loģistikas un iepirkumu centra īstenoto iepirkumu “Loģistikas pakalpojums par pārtikas piegādi Nacionālo bruņoto spēku vajadzībām” (identifikācijas Nr. VALIC 2021/135/EN-P-KD), kura rezultātā 2022. gada decembrī tika noslēgts līgums²⁸⁸ ar SIA “Zītari LZ” un 2023. gadā uzsāktas pārtikas piegādes Nacionālo bruņoto spēku vienībām²⁸⁹.

Šis starpziņojums ir sagatavots par pārbaudē izvērtēto jautājumu – vai iepirkums “Loģistikas pakalpojums par pārtikas piegādi Nacionālo bruņoto spēku vajadzībām” tika veikts, ievērojot attiecināmos ārējos un aizsardzības resora iekšējos tiesību aktus.

Juridiskais pamatojums

Pārbaudes veiktas un starpziņojums sagatavots finanšu revīzijas “Par Aizsardzības ministrijas 2023. gada pārskata sagatavošanas pareizību” ietvaros (Valsts kontroles Otrā revīzijas departamenta 2023. gada 17. aprīļa revīzijas grafiku Nr. 2.4.1-11/2023) un pamatojoties uz Valsts kontroles likuma 3. panta trešā punkta c) apakšpunktu.

Revidējamās vienības un revidentu atbildība

Aizsardzības ministrijas vadība ir atbildīga par to, lai nodrošinātu normatīvo aktu ievērošanu un revidentiem sniegtās informācijas patiesumu.

Valsts kontrole ir atbildīga par revīzijas vadību, pārraudzību, veikšanu, starpziņojuma sagatavošanu, kas pamatojas uz revīzijas laikā gūtiem atbilstošiem, pietiekamiem un ticamiem revīzijas pierādījumiem. Revīzija veikta saskaņā ar Latvijas Republikā atzītiem starptautiskajiem revīzijas standartiem. Saskaņā ar šiem standartiem revīzijas grupa ievēro ētikas prasības un pārbaudi plāno un veic, lai iegūtu pietiekamu pārliecību par Aizsardzības ministrijas, Nacionālo bruņoto spēku un Valsts aizsardzības loģistikas un iepirkumu centra veiktajiem pasākumiem saistībā ar Valsts aizsardzības loģistikas un iepirkumu centra iepirkumu “Loģistikas pakalpojums par pārtikas piegādi Nacionālo bruņoto spēku vajadzībām”.

Revīzijas pamatojums, apjoms un kritēriji

Šis starpziņojums aptver laika posmu no 09.09.2020., kad tika uzsākti pasākumi²⁹⁰ iepirkuma plānošanai, līdz 30.04.2023.

Revīzijā analizēta šāda informācija:

- ārējie normatīvie akti²⁹¹, aizsardzības resora iekšējie tiesību akti²⁹², Ministru kabinetā izskatītie informatīvie ziņojumi²⁹³;

- iepirkuma komisijas un aizsardzības resora darba grupu²⁹⁴ sagatavotie dokumenti²⁹⁵, tajā skaitā iepirkuma nolikums, tehniskā specifikācija, iepirkuma komisijas sēdes protokoli, ziņojumi, sarakstes dokumenti u.c.;
- Nacionālo bruņoto spēku centralizēto iegāžu plānošanas dokumenti²⁹⁶;
- Iepirkumu uzraudzības biroja sagatavotie publisko iepirkumu statistikas dati un Publikāciju vadības sistēmas pieejamie dati par aizsardzības resora pārtikas iepirkumiem, kas izvietoti tīmekļvietnē <https://info.iub.gov.lv>.

Pārbaude tika veikta tikai par Valsts aizsardzības loģistikas un iepirkumu centra iepirkumu „Loģistikas pakalpojums par pārtikas piegādi Nacionālo bruņoto spēku vajadzībām”.

Revīzijā netika veikts visaptverošs izvērtējums par Nacionālo bruņoto spēku nodrošinājuma un apgādes sistēmu, tajā skaitā netika vērtēta vajadzību apjomu noteikšana, tirgus izpēti un materiāltehnisko līdzekļu iegādes (iepirkumu) process²⁹⁷.

Netika vērtēta pārtikas preču saņemšanas, uzglabāšanas un norakstīšanas kārtība Nacionālo bruņoto spēku vienībās.

Revīzijā netika vērtēta Nacionālo bruņoto spēku pārtikas vajadzību (sortimenta, apjoma u.c.) plānošanas atbilstība Nacionālo bruņoto spēku uzdevumu izpildei un Valsts aizsardzības operatīvā plāna dokumentiem un pasākumiem.

Revīzijā tika izmantotas šādas metodes:

- ar revidējamo jautājumu saistīto dokumentu un informācijas analīze;
- intervijas un sarakste ar Aizsardzības ministrijas, Nacionālo bruņoto spēku Apvienotā štāba un Valsts aizsardzības loģistikas un iepirkumu centra atbildīgajām personām;
- veikta VNM HORIZON uzskaites datu analīze;
- veikta iepirkumu statistikas datu apkopošana un analīze.

Revīzijā veiktās pārbaudes nodrošināja pietiekamu pamatu revīzijas starpziņojuma sagatavošanai.

Sektora vadītāja

Iveta Ozoliņa

Departamenta direktore

Kristīne Jaunzeme

ŠIS DOKUMENTS IR ELEKTRONISKI
PARAKSTĪTS AR DROŠU ELEKTRONISKO
PARAKSTU UN SATUR LAIKA ZĪMOGU

Termini un skaidrojumi

Saīsinājums/termins	Skaidrojums
NBS MVP	Nacionālo bruņoto spēku Mācību vadības pavēlniecība
NBS NP	Nacionālo bruņoto spēku Nodrošinājuma pavēlniecība
NBS NP 1. RNC	Nacionālo bruņoto spēku Nodrošinājuma pavēlniecības 1. reģionālais nodrošinājuma centrs
NBS NP 2. RNC	Nacionālo bruņoto spēku Nodrošinājuma pavēlniecības 2. reģionālais nodrošinājuma centrs
NBS NP 3. RNC	Nacionālo bruņoto spēku Nodrošinājuma pavēlniecības 3. reģionālais nodrošinājuma centrs
SIA	Sabiedrība ar ierobežotu atbildību
VALIC	Valsts aizsardzības loģistikas un iepirkumu centrs
ZS	Zemessardze

1. pielikums. Aizsardzības resora veiktās darbības pārtikas iepirkuma organizēšanai (notikumu hronoloģija)

Datums	Notikums	Atbildīgais
09.09.2020.	Ar aizsardzības ministra 09.09.2020. pavēli Nr. 155-P “Par pārtikas iepirkumu darba grupas izveidi” izveidota darba grupa 11 locekļu sastāvā, lai identificētu un apkopotu esošās problēmas un nepilnības pārtikas iepirkumu organizēšanā un zaļo publisko iepirkumu principu piemērošanā pārtikas iepirkumos, kā arī izstrādātu konkrētas vadlīnijas turpmākajai zaļo publisko iepirkumu principu piemērošanai aizsardzības nozares pārtikas iepirkumos, sniedzot priekšlikumus zaļo publisko iepirkumu līgumu izpildes kontroles mehānisma izveidē.	Aizsardzības ministra birojs
17.12.2020.	Sadarbībā ar Zemkopības ministriju un Latvijas Lauksaimniecības universitāti tika rīkots virtuālais pārtikas hakatonu . Hakatona mērķis bija izstrādāt reālistisku modeli noturīgai pārtikas piegāžu ķēdei, lai nodrošinātu Nacionālo bruņoto spēku pārtikas apgādi krīzes situācijā. Hakatona rezultātā sniegti vairāki secinājumi, atsevišķi izdalot miera laika un krīzes situācijas pārtikas iepirkumu organizēšanu.	Darba grupa
16.02.2021.	Darba grupa sagatavoja ziņojumu ²⁹⁸ , konstatējot vairākas nepilnības tā brīža pārtikas iegādes sistēmā. Ziņojumā apkopoti būtiskākie secinājumi par Aizsardzības ministrijas 17.12.2020. rīkoto virtuālo pārtikas hakatonu, uzsverot, ka nepieciešams izveidot jau šobrīd krīzes situācijai atbilstošu pārtikas apgādes sistēmu, kā arī Nacionālo bruņoto spēku ikdienas pārtikas vajadzības iepirkumu nepieciešams uzsākt nekavējoties, lai pārietu uz vienotu pārtikas produktu apgādes modeli. Ziņojumā definēti kopumā pieci konkrētā laikā izpildāmi uzdevumi. Lai tos izpildītu līdz iepirkuma uzsākšanai, darba grupa sniedza priekšlikumu - ar aizsardzības ministra pavēli izveidot Nacionālo bruņoto spēku, Valsts aizsardzības loģistikas un iepirkumu centra, Aizsardzības ministrijas pārstāvju darba grupu .	Darba grupa
24.02.2021.	Ar aizsardzības ministra pavēli ²⁹⁹ 24.02.2021. izveidota jauna darba grupa ar pamatuzdevumu - definēt pamatprasības jaunā pārtikas iepirkuma modeļa nolikuma izstrādei un uzsākt visaptverošu tirgus izpēti un dialogu ar industriju par konkrētiem iespējamajiem risinājumiem pārtikas piegādēm un loģistikai, kā arī sagatavot jaunā iepirkuma modelim detalizētas iepirkuma gala prasības un līdz 01.07.2021. iesniegt tās Valsts aizsardzības loģistikas un iepirkumu centram iepirkuma procedūras uzsākšanai.	Aizsardzības ministra birojs
08.04.2021.	Ministru kabineta lēmums uzdot Aizsardzības ministrijai īstenot Nacionālajiem bruņotajiem spēkiem paredzētu pārtikas piegādes un loģistikas risinājuma iepirkumu pieņemts, izskatot jautājumu sēdes slēgtajā daļā ³⁰⁰ .	Ministru kabinets
26.05.2021.	Darba grupa tirgus izpēti ietvaros 2021. gada 26. maijā organizēja tiešsaistes pasākumu , pieaicinot vairākus pārtikas ražotājus, vairumtirgotājus, pārtikas asociācijas un padomes.	Darba grupa
07.06.2021.	Darba grupā sagatavots ziņojums ³⁰¹ par 26.maija tiešsaistes pasākuma norisi.	Darba grupa
13.07.2021.	Darba grupa ziņojumā ³⁰² sagatavoja prasību sarakstu jaunā pārtikas iepirkuma modeļa nolikuma izstrādei, informāciju par pieejamo finansējumu un trīs iespējamām iepirkuma metodēm . Darba grupa izvirzīja priekšlikumu, ka iepirkuma komisija iesniedz darba grupai	Darba grupa

	izskatīšanai un apstiprināšanai plānotā iepirkuma nolikumu un piemērojamo metodi.	Darba grupa sadarbībā ar NBS
18.10.2021.	Ar Valsts aizsardzības loģistikas un iepirkumu centra rīkojumu ³⁰³ uzdots veikt iepirkumu , piemērojot iepirkuma procedūru „Konkursa dialogs”, un izveidot Iepirkuma komisiju līguma slēgšanas tiesību piešķiršanai .	VALIC
04.11.2021.	Iepirkuma komisijas pirmajā sēdē ³⁰⁴ komisijas locekļi sniedza apliecinājumus un sagatavoja uzaicinājumu uz apspriedi ³⁰⁵ , kuras mērķis bija informēt ieinteresētos piegādātājus par plānotā iepirkuma mērķi un saturu, apspriest kvalifikācijas prasības iepirkuma pirmā posma realizēšanai, informēt par tehniskā piedāvājuma prasībās un iespējamiem piedāvājumu vērtēšanas kritērijiem.	Iepirkuma komisija
08.11.2021.	Komisijas sastāvā iekļauts ³⁰⁶ komisijas loceklis aizsardzības ministra padomnieks juridiskos jautājumos.	VALIC
22.11.2021.	Iepirkuma komisija organizēja ieinteresēto personu apspriedi ³⁰⁷ . Tās noslēgumā Iepirkuma komisija vienbalsīgi nolēma kandidātu atlases nolikuma sagatavošanai un kvalifikācijas izvēles kritēriju noteikšanai izvērtēt ieinteresēto piegādātāju izteiktos viedokļus, kā arī sagatavot un publicēt Elektronisko iepirkumu sistēmā apspriedes kopsavilkumu ³⁰⁸ .	Iepirkuma komisija
04.01.2022.	Komisija sēdē ³⁰⁹ apstiprināts konkursa dialoga kandidātu atlases nolikums .	Iepirkuma komisija
12.01.2022.	Iepirkumu uzraudzības biroja tīmekļvietnē publicēts paziņojums par līgumu .	VALIC
11.02.2022.	Komisija 11.02.2022.sanāksmē atvēra piedāvājumus ³¹⁰ . Tos bija iesniegušas SIA “LANEKSS”, SIA “Rēzeknes gaļas kombināts”, SIA “Sanitex”, SIA “Zītari LZ” un piegādātāju apvienība.	Iepirkuma komisija
17.02.2022.	Komisija sēdē izvērtēja ³¹¹ iesniegtos piedāvājumus .	Iepirkuma komisija
28.02.2022.	Iepirkumu uzraudzības birojs izskatīja AS “Latvijas Maiznieks” sūdzību un nolēma ³¹² atļaut Valsts aizsardzības loģistikas un iepirkumu centram turpināt iepirkuma procedūru un slēgt iepirkuma līgumu konkursa dialogā, kā arī atstāt spēkā apstrīdētā kandidātu atlases nolikuma 6.2.punkta prasības.	Iepirkumu uzraudzības birojs
08.04.2022.	Iepirkuma komisija izvērtēja ³¹³ komersantu sniegtos precizējumus.	Iepirkuma komisija
21.04.2022.	Iepirkuma komisija pieņēma lēmumu ³¹⁴ , ka kandidātu atlases posmu ir izturējušas un piedalīties dialogā aicināmas SIA “Sanitex”, SIA “Zītari LZ” un SIA “LANEKSS” .	Iepirkuma komisija
30.06.2022.	Iepirkuma komisija sanāksmē ³¹⁵ veica piedāvājumu atvēršanu . Elektronisko iepirkumu sistēmā piedāvājumus bija iesniegušas SIA “Sanitex”, SIA Zītari LZ” un SIA “LANEKSS”.	Iepirkuma komisija
01.07.2022.	Iepirkuma komisija izskatīja ³¹⁶ SIA “Zītari LZ” lūgumu sniegt piekrišanu informācijas sniegšanai trešajai personai digitālā rīka risinājuma izstrādei.	Iepirkuma komisija
18.07.2022.	Iepirkuma komisija rīkoja sanāksmi ³¹⁷ ar SIA “Sanitex”, SIA Zītari LZ” un SIA “LANEKSS” pārstāvjiem un Aizsardzības ministrijas pārstāvjiem par e-platformas funkcionalitāti. Sanāksmē komisija sniedza papildus skaidrojumus , atbildes uz dialoga dalībnieku jautājumiem. Pēc sanāksmes Komisija nolēma veikt precizējumus tehniskajā specifikācijā un līguma projektā, kā arī uzsākt uzaicinājuma iesniegt galīgo piedāvājumu izstrādāšanu ³¹⁸ .	Iepirkuma komisija Aizsardzības ministrijas eksperti

26.07.2022.	Iepirkuma komisija sanāksmē izskatīja ³¹⁹ SIA “Sanitex” lūgumu dot piekrišanu par informācijas sniegšanu trešajai personai, kas nepieciešama digitālā rīka risinājuma izstrādei.	Iepirkuma komisija
26.07.2022.	Iepirkuma komisija sēdē precizēja ³²⁰ tehnisko specifikāciju, izveidojot tehniskās specifikācijas gala versiju un nolēma nosūtīt to saskaņošanai Nacionālo bruņoto spēku Apvienotā štāba Nodrošinājuma departamentam.	Iepirkuma komisija
10.08.2022.	Iepirkuma komisija izskatīja ³²¹ SIA “Sanitex” un SIA “LANEKSS” iesniegtos jautājumus un sniedza uz tiem atbildes.	Iepirkuma komisija
19.09.2022.	Iepirkuma komisija sanāksmē veica ³²² piedāvājumu atvēršanu.	Iepirkuma komisija
21.09.2022.	Iepirkuma komisija sēdē veica ³²³ iesniegto galīgo piedāvājumu vērtēšanu , secinot, ka tie ir atbilstoši parakstīti, iesniegti un sagatavoti. Nolemts saskaņot ar pretendentiem tehniskā piedāvājuma e-platformas prezentācijas laiku.	Iepirkuma komisija
30.09.2022.	Iepirkuma komisija diskutēja par pretendentu e-platformas prezentācijās demonstrētajiem risinājumiem , kā arī pieaicinātā persona Aizsardzības ministrijas pārstāvis izteica novērtējumu par pretendentu piedāvāto informācijas tehnoloģiju nodrošinājumu.	Iepirkuma komisija
05.10.2022.	Iepirkuma komisija veica ³²⁴ SIA “Zītari LZ” un SIA “LANEKSS” iesniegto galīgo piedāvājumu vērtēšanu , nosakot, ka konkursa dialogā līguma slēgšanas tiesības būtu piešķiramas SIA “Zītari LZ” . Komisija vienojās, ka ar SIA “Zītari LZ” tiks rīkotas sarunas par līguma galīgiem noteikumiem.	Iepirkuma komisija
25.10.2022.	Iepirkuma komisija diskutēja ³²⁵ par līguma projekta grozījumiem ; nolēma izstrādāto līgumu nosūtīt saskaņošanai saņēmējvienībām un pēc saskaņojumu saņemšanas nosūtīt līguma projektu pretendentam.	Iepirkuma komisija
08.11.2022.	Iepirkuma komisija izskatīja ³²⁶ SIA “Zītari LZ” priekšlikumus par līguma projektu . Vairāki priekšlikumi tika noraidīti, bet atsevišķi priekšlikumi iestrādāti līgumā. Nolemts nosūtīt pretendentam vēstuli ar līguma projektu, dodot 3 (trīs) darba dienas atbildes sniegšanai.	Iepirkuma komisija
16.11.2022.	Iepirkuma komisija izskatīja ³²⁷ SIA “Zītari LZ” priekšlikumus par trīs līguma projekta punktiem , vienu noraidot un divos līgumprojekta punktos veicot labojumus. Nolemts turpināt sarunas par līguma galīgajiem noteikumiem rakstveidā, nosūtīt pretendentam līguma projektu, dodot 2 (divas) darba dienas atbildes sniegšanai.	Iepirkuma komisija
22.11.2022.	Iepirkuma komisija izskatīja ³²⁸ SIA “Zītari LZ” saņemto atbildi, ka pretendents piekrīt līguma projekta noteikumiem, līdz ar to slēdzot sarunas par līguma galīgajiem noteikumiem. Nolemts SIA “Zītari LZ”, piešķirt līguma slēgšanas tiesības uz 60 mēnešiem no līguma spēkā stāšanās dienas, kā arī komisijas sekretārei uzdots nosūtīt Iepirkumu uzraudzības birojam Paziņojumu par līguma slēgšanas tiesību piešķiršanu publicēšanai biroja tīmekļvietnē un publicēt summu 220 000 000 eiro bez PVN.	Iepirkuma komisija
24.11.2022.	Iepirkuma komisija sagatavoja un Elektronisko iepirkumu sistēmā publicēja Noslēguma ziņojumu par Konkursa dialogu ³²⁹ .	Iepirkuma komisija
02.12.2022.	Komisija izskatīja ³³⁰ SIA “LANEKSS” vēstuli ar jautājumiem par Konkursa dialoga rezultātiem un sagatavoja atbildes par lūgumu pārbaudīt, ka SIA “Zītari LZ” nav specializētas noliktavas , kur ir iespējams uzglabāt pārtikas rezerves, un to, vai SIA “Zītari LZ” piedāvājums nav nepamatoti lēts.	Iepirkuma komisija
05.12.2022.	Komisija izskatīja ³³¹ un apmierināja SIA “Zītari LZ” lūgumu pagarināt termiņu noteikto produktu cenu piedāvājuma iesniegšanai līdz 09.12.2022..	Iepirkuma komisija

08.12.2022.	Komisija izskatīja ³³² SIA "LANEKSS" iesniegto jautājumu par nepieciešamību konkrētas adreses pārtikas produktu uzglabāšanai reģistrēt Pārtikas un veterinārajā dienestā, lai piedalītos konkursa dialogā, sagatavojot uz to atbildi.	Iepirkuma komisija
20.12.2022.	Noslēgts Līgums par Loģistikas pakalpojuma par pārtikas iegādi NBS vajadzībām izpildi (Iepirkuma ID NR. VALIC 2021/135/NE-P-KD).	NBS NP NBS NP 1. RNC NBS NP 2. RNC NBS NP 3. RNC NBS MVP štābs ZS štābs SIA "Zītari LZ"

2. pielikums. Konkursa dialoga kandidātu atlases prasības

Konkursa nolikumā ³³³ izvirzītās prasības kandidātiem	
-	Kandidāts ir reģistrēts likumā noteiktajos gadījumos un likumā noteiktajā kārtībā.
-	Kandidātam iepriekšējo trīs gadu laikā līdz pieteikuma iesniegšanas dienai ir pieredze loģistikas pakalpojumu sniegšanā pārtikas piegādei vai ēdināšanas pakalpojumu nodrošināšanai ³³⁴ .
-	Gada pārskatā par iepriekšējo pārskata periodu (2020. gadu) kandidāta likviditātes koeficients (apgrozāmie līdzekļi / īstermiņa saistības) ir ne mazāks par 1,00.
-	Kandidātam uz pieteikuma iesniegšanas dienu ir sadarbība ar vismaz vienu piena un piena produktu, svaigas gaļas un gaļas izstrādājumu (cūkgaļa, liellopa, jaunlopa, vistas, tītara vai truša gaļa), maizes un maizes izstrādājumu, dārzeņu ražotāju par paaugstinātas kvalitātes produktu piegādi atbilstoši nacionālās pārtikas kvalitātes shēmas, lauksaimniecības produktu integrētās audzēšanas, bioloģiskās lauksaimniecības prasībām un kuru piegāde tiek veikta ne vairāk kā 250 km attālumā no pārtikas produktu izcelsmes (tikai audzēšanas vai ražošanas) vietas līdz pasūtītāja adresei: Vienības gatvē 56, Rīgā, izmantojot ceļu infrastruktūru.
-	Kandidātam uz pieteikuma iesniegšanas dienu ir sadarbība ar vismaz vienu piena un piena produktu, svaigas gaļas un gaļas izstrādājumu (cūkgaļa, liellopa, jaunlopa, vistas, tītara vai truša gaļa), maizes un maizes izstrādājumi, dārzeņu un augļu vietējiem ražotājiem katrā no četriem Latvijas reģioniem – Latgalē, Vidzemē, Kurzemē un Zemgalē. Nav nepieciešama atbilstība paaugstinātas kvalitātes produktu kritērijiem.
-	Kandidātam uz piedāvājuma iesniegšanas dienu ir jāapliecina , ka līguma izpildē tiks nodrošināti visu tehniskajā specifikācijā noteikto pārtikas grupu produkti un to piegāde.
-	Kandidātam uz pieteikuma iesniegšanas dienu ir jāapliecina , ka līguma izpildē tiks nodrošināta pārtikas produktu rezervju uzglabāšana Latvijas Republikas teritorijā, produktu aprīte atbilstoši to realizācijas un derīguma termiņiem.
-	Kandidātam ir jāapliecina gatavība tālākajā iepirkuma procesā ievērot konfidencialitātes noteikumus attiecībā uz jebkuru ar iepirkumu saistīto informāciju, neatkarīgi no tās formas un satura. Ja piedāvājumu iesniedz piegādātāju apvienība, šāds apliecinājums jāparaksta katram piegādātāju apvienības dalībniekam.

3. pielikums. Aizsardzības resorā no 2017. gada līdz 2019. gadam veiktie pārtikas iepirkumi
(Iepirkumu uzraudzības biroja dati³³⁵)

N r. p. k.	Iestāde, kas organizē iepirkuma procedūru/ iepirkuma numurs/Saņēmēji	Iepirkuma nosaukums	CPV kods 15000000-	Iepirkuma procedūra	Iepirkuma summa, EUR	Piegādātāji
Valsts aizsardzības militāro objektu un iepirkumu centrs						
1.	VAMOIC 2019/090 Saņēmēji: <i>NBS Speciālo operāciju pavēlniecība</i>	Pārtikas produktu iegāde NBS Speciālo operāciju pavēlniecības vajadzībām	15000000-8 Pārtikas produkti, dzērieni, tabaka un saistītā produkcija	PIL Zaļais iepirkums Atklāts konkurss Vispārīgā vienošanās	2 526 070	SIA Sanitex Latvia AS Balticovo SIA Regat SIA Lanekss SIA Kabuleti Fruit SIA Fazer Latvija SIA Rēzeknes gaļas kombināts SIA Salas zivis
2.	VAMOIC 2019/089 Saņēmēji: <i>NBS MVP NBS NP NBS NP 1. RNC NBS NP 2. RNC NBS NP 3. RNC ZS</i>	Dažādu pārtikas produktu iegāde NBS un Zemessardzes vajadzībām	15000000-8 Pārtikas produkti, dzērieni, tabaka un saistītā produkcija	PIL Zaļais iepirkums Atklāts konkurss Vispārīgā vienošanās	19 778 736	SIA Sanitex SIA Fazer Latvija SIA Lanekss AS Balticovo SIA Kabuleti Fruit SIA Regat
3.	VAMOIC 2018/177 Saņēmēji: <i>NBS Štāba bataljons NBS MVP slēdz vispārīgo vienošanos NBS Instruktoru skolas un NBS Kājnieku skolas vajadzībām</i>	Dārzeņu un piena produktu iegāde NBS vajadzībām - par pārtikas produktu iegādi	15300000-1 Augļi, dārzeņi un saistītie produkti 15000000-8 Pārtikas produkti, dzērieni, tabaka un saistītā produkcija	PIL Zaļais iepirkums Atklāts konkurss Vispārīgā vienošanās	40 000 000 (4 gados)	SIA Kabuleti SIA Sanitex AS Latgales piens AS Tukuma Piens SIA Kabuleti Fruit

	NBS NP 1. RNC slēdz vispārīgo vienošanos NBS Jūras spēku flotiles kuģu komandu vajadzībām NBS NP 3. RNC					
4.	VAMOIC 2018/040 Saņēmēji: NBS MVP NBS NP 2. RNC ZS	Dažādu pārtikas produktu iegāde NBS un Zemessardzes vajadzībām	15000000-8 Pārtikas produkti, dzērieni, tabaka un saistītā produkcija	PIL Zaļais iepirkums Atklāts konkurss Vispārīgā vienošanās	770 165	SIA Fazer Latvija SIA Kabuleti Fruit AS Putnu fabrika Ķekava SIA Rēzeknes gaļas kombināts SIA Sanitex SIA ŽABO PKS Straupe
5.	VAMOIC 2018/038 Saņēmēji: NBS vienības	Pārtikas produktu iegāde NBS vajadzībām	15000000-8 Pārtikas produkti, dzērieni, tabaka un saistītā produkcija	PIL Zaļais iepirkums Atklāts konkurss Vispārīgā vienošanās	40 000 000 (4 gados)	SIA Regat SIA Sanitex AS Latvijas Maiznieks SIA Laki Fruit SIA Rēzeknes gaļas kombināts SIA Žabo AS Putnu fabrika Ķekava SIA Lanekss SIA Fazer Latvija SIA ADS Baltic
6.	VAMOIC 2017/035 Saņēmējs: ZS	Pārtikas produktu iegāde Zemessardzes vajadzībām	15000000-8 Pārtikas produkti, dzērieni, tabaka un saistītā produkcija	PIL Zaļais iepirkums Atklāts konkurss Vispārīgā vienošanās	1 239 434	SIA Sanitex AS Latvijas maiznieks SIA Lanekss AS Latgales piens SIA Kabuleti Fruit SIA Rēzeknes gaļas kombināts SIA Sanitex SIA Žabo SIA Forevers SIA Futurus Food
7.	VAMOIC 2017/011 Saņēmējs: NBS MVP	Pārtikas produktu iegāde NBS Mācību vadības	15800000-6 Dažādi pārtikas produkti 15500000-3 Piena produkti 15100000-9 Dzīvnieku valsts produkti, gaļa un gaļas produkti	PIL Zaļais iepirkums	910 742	SIA Sanitex SIA Salvi Plus SIA Žabo SIA Rēzeknes gaļas kombināts

		pavēlniecības vajadzībām	15811000-6 Maizes izstrādājumi 15896000-5 Sasaldēti produkti 15540000-5 Siera produkti 15300000-1 Augļi, dārzeņi un saistītie produkti 15200000-0 Apstrādātas un ilglaicīgai glabāšanai sagatavotas zivis 15610000-7 Graudu maluma produkti 15000000-8 Pārtikas produkti, dzērieni, tabaka un saistītā produkcija	Atklāts konkurss Vispārīgā vienošanās		SIA Valks AS Rankas piens SIA Lanekss SIA Kabuleti Fruit AS Hanzas maiznīcas AS Latvijas maiznieks SIA Fazer Latvija SIA Bajards SIA Futurus food SIA Forevers
Nacionālo bruņoto spēku Nodrošinājuma pavēlniecība						
8.	NBS NP NP 2017/056	Pārtikas produktu – svaigas gaļas iegāde	15113000-3 Cūkgaļa 15111000-9 Govs gaļa 15114000-0 Subprodukti	PIL 9.p. < 42 000 Zaļais iepirkums	41 586	SIA Regat
Nacionālo bruņoto spēku Nodrošinājuma pavēlniecības 3. reģionālais nodrošinājuma centrs						
9.	NP 3.RNC 2017/3.RNC 2017/45Ā	Pārtikas produktu iegāde	15000000-8 Pārtikas produkti, dzērieni, tabaka un saistītā produkcija	PIL Zaļais iepirkums Sarunu procedūra Vispārīgā vienošanās	21 890 208	SIA Sanitex SIA Rēzeknes gaļas kombināts AS Putnu fabrika Ķekava SIA Fazer Latvija SIA Salas Zivis

Atsauces

- ¹ Līgums par loģistikas pakalpojuma par pārtikas piegādi NBS vajadzībām izpildi (Iepirkuma ID Nr.VALIC 2021/135/EN-P-KD) Nr.4/2023 10.01.2023
- ² Ministru kabineta 19.06.2018. noteikumu Nr. 344 "Gada pārskata sagatavošanas kārtība" 3.12. apakšpunkts (spēkā līdz 31.12.2022.), Ministru kabineta 28.09.2021. noteikumu Nr. 652 "Gada pārskata sagatavošanas kārtība" 4.15. apakšpunkts (spēkā no 01.01.2023.).
- ³ Līgums par loģistikas pakalpojuma par pārtikas piegādi NBS vajadzībām izpildi (Iepirkuma ID Nr.VALIC 2021/135/EN-P-KD) Nr.4/2023 10.01.2023
- ⁴ Valsts aizsardzības loģistikas un iepirkumu centra iepirkums „Loģistikas pakalpojums par pārtikas piegādi NBS vajadzībām” (identifikācijas Nr.VALIC 2021/135/EN-P-KD).
- ⁵ Līgums "Par Loģistikas pakalpojuma par pārtikas piegādi NBS vajadzībām izpildi" (Iepirkuma ID Nr. VALIC 2021/135/EN-P-KD).
- ⁶ Publisko iepirkumu likuma 2.pants, 51.panta pirmā daļa, 60.panta pirmā daļa, Publiskas personas finanšu līdzekļu un mantas izšķērdēšanas novēršanas likuma 2.panta pirmā daļa un 3.panta pirmais punkts.
- ⁷ Publisko iepirkumu likuma 8.panta deviņā daļa.
- ⁸ Līgums "Par Loģistikas pakalpojuma par pārtikas piegādi NBS vajadzībām izpildi" (Iepirkuma ID Nr. VALIC 2021/135/EN-P-KD).
- ⁹ Valsts pārvaldes iekārtas likuma 10. panta pirmā daļa un 41. panta trešās daļas 1. punkts.
- ¹⁰ Publisko iepirkumu likuma 1.panta 19.punkts.
- ¹¹ Līguma par Loģistikas pakalpojuma par pārtikas iegādi Nacionālo bruņoto spēku vajadzībām izpildi (Iepirkuma ID NR. VALIC 2021/135/NE-P-KD), noslēgts 20.12.2022., 4.3.3. un 4.3.4. punkts.
- ¹² Līguma par Loģistikas pakalpojuma par pārtikas iegādi Nacionālo bruņoto spēku vajadzībām izpildi (Iepirkuma ID NR. VALIC 2021/135/NE-P-KD), noslēgts 20.12.2022., 2.1.1.punkts un 2.1.2.punkts.
- ¹³ Publisko iepirkumu likuma 2. pants.
- ¹⁴ Publiskas personas finanšu līdzekļu un mantas izšķērdēšanas novēršanas likuma 3.panta pirmais punkts.
- ¹⁵ Piemēram, Svaigi dārzeņi, sakņaugi, tomāti un gurķi, augļi un eksotiskie augļi, svaigi atdzesēta vai saldēta gaļa un gaļas subprodukti, maize un maizes izstrādājumi, piens un piena produkti u.c.
- ¹⁶ Līguma "Par Loģistikas pakalpojuma par pārtikas piegādi NBS vajadzībām izpildi" (Iepirkuma ID Nr. VALIC 2021/135/EN-P-KD 4.pielikums Pārtikas produktu piegādes un rezerves apjomi.
- ¹⁷ Publisko iepirkumu likuma 41.panta pirmā daļa.
- ¹⁸ Latvijas Republikas Augstākās tiesas Tiesu prakses apkopojums publisko iepirkumu lietās, <https://www.iub.gov.lv/lv/media/1173/download>.
- ¹⁹ Ministru kabineta 08.04.2021. sēdes protokols nr. Nr. 32 57.§. Aizsardzības ministrijas sagatavotais informatīvais ziņojums "Priekšlikumi loģistikas risinājumiem, lai nodrošinātu Latvijā ražotās pārtikas un rūpniecības, kā arī pirmās nepieciešamības importa preču rezervju veidošanu krīzes un kara situācijās, kā arī to izplatīšanu".
- ²⁰ Aizsardzības ministrijas 27.02.2020. Pārskata ziņojums Saeimas Aizsardzības, Iekšlietu un Korupcijas novēršanas komisijai par nacionālās industrijas attīstības atbalsta politikas ietvaros realizētajiem atbalsta mehānismiem un to nepieciešamajiem papildinājumiem, Aizsardzības ministrijas sagatavotais informatīvais ziņojums "Priekšlikumi loģistikas risinājumiem, lai nodrošinātu Latvijā ražotās pārtikas un rūpniecības, kā arī pirmās nepieciešamības importa preču rezervju veidošanu krīzes un kara situācijās, kā arī to izplatīšanu" izskatīts Ministru kabineta 08.04.2021.sēdē (protokols nr. Nr. 32 57.§.), protokols pieejams: <https://tap.mk.gov.lv/mk/mksedes/saraksts/protokols/?protokols=2021-04-08>, skatīts 20.03.2023.
- ²¹ Līguma par Loģistikas pakalpojuma par pārtikas iegādi Nacionālo bruņoto spēku vajadzībām izpildi (Iepirkuma ID NR. VALIC 2021/135/NE-P-KD), noslēgts 20.12.2022., 4.1.1.1. un 4.1.1.2.apakšpunkti, 1. pielikuma "Tehniskā specifikācija" 5. punkts.
- ²² Publisko iepirkumu likuma 60.panta pirmā daļa un 62.panta pirmā daļa.
- ²³ Iepirkuma komisijas iepirkuma atbildīgās amatpersona NBS Nodrošinājuma pavēlniecības štāba Apgādes pārvaldes Iepirkumu un līgumu daļas priekšnieks.
- ²⁴ Aizsardzības ministra 24.02.2021. pavēle Nr. 33-P "Par darba grupas izveidi (jaunā pārtikas iepirkuma modeļa izstrāde)" un aizsardzības ministra 09.09.2020. pavēle Nr. 155-P "Par pārtikas iepirkumu darba grupas izveidi".
- ²⁵ Aizsardzības ministrijas 13.09.2017. noteikumu Nr. 19–NOT "Iepirkumu plānu izstrādes un iepirkumu organizēšanas kārtība" 11.punkts (spēkā līdz 31.07.2021.).
- ²⁶ Aizsardzības ministra 24.02.2021. pavēle Nr. 33-P "Par darba grupas izveidi (jaunā pārtikas iepirkuma modeļa izstrāde)".
- ²⁷ Aizsardzības ministrijas 13.09.2017. noteikumi Nr. 19–NOT "Iepirkumu plānu izstrādes un iepirkumu organizēšanas kārtība" (spēkā līdz 31.07.2021.) un Aizsardzības ministrijas 16.07.2021. noteikumi Nr.41 "Iepirkumu plānošanas, organizēšanas un izpildes kontroles kārtība" (spēkā no 01.08.2021.).
- ²⁸ Aizsardzības ministrijas Nodrošinājuma un aizsardzības investīciju politikas departamenta 2021.gada 13. jūlija ziņojums Nr. ZIN/IP – 269 "Par jauno pārtikas iepirkumu".
- ²⁹ Valsts aizsardzības loģistikas un iepirkumu centra 18.10.2021. rīkojuma nr. RPDJ/2021-554.
- ³⁰ Aizsardzības ministra 24.02.2021. pavēle Nr. 33-P "Par darba grupas izveidi (jaunā pārtikas iepirkuma modeļa izstrāde)".
- ³¹ Aizsardzības ministrijas 13.09.2017. noteikumi Nr. 19–NOT "Iepirkumu plānu izstrādes un iepirkumu organizēšanas kārtība" (spēkā līdz 31.07.2021.) un Aizsardzības ministrijas 16.07.2021. noteikumi Nr.41 "Iepirkumu plānošanas, organizēšanas un izpildes kontroles kārtība" (spēkā no 01.08.2021.).
- ³² Publisko iepirkumu likuma 8.panta sestā daļa
- ³³ Aizsardzības ministrija: Saistībā ar armijas pārtikas iepirkumu tiks uzsākta dienesta izmeklēšana, <https://www.sargs.lv/lv/latvija/2023-03-07/aizsardzibas-ministrija-saistiba-ar-armijas-partikas-iepirkumu-tiks-uzsakta>, skatīts 07.03.2023.
- ³⁴ KNAB veicis kriminālprocesuālās darbības saistībā ar centralizēto pārtikas iepirkumu NBS vajadzībām, <https://lvportals.lv/dienaskartiba/349954-knab-veicis-kriminalprocesualas-darbibas-saistiba-ar-centralizeto-partikas-iepirkumu-nbs-vajadzibam-2023>, skatīts 20.03.2023.

- ³⁵ Aizsardzības ministrijas Audita un inspekcijas departamenta 06.03.2023. ziņojums Nr.AIDPdv/1 "Par VALIC iepirkumu "Loģistikas pakalpojums par pārtikas iegādi NBS vajadzībām" (identifikācijas Nr. VALIC 2021/135/EN-P-KD)", 17.03.2023. starpziņojums Nr.DPip/8 "Par VALIC iepirkumu "Loģistikas pakalpojums par pārtikas piegādi NBS vajadzībām", 28.03.2023. ziņojums Nr.DPip/10 "Par VALIC iepirkumu "Loģistikas pakalpojums par pārtikas piegādi NBS vajadzībām", 19.04.2023.
- ³⁶ Aizsardzības ministrijas Audita un inspekcijas departamenta 06.03.2023. ziņojums Nr.AIDPdv/1 "Par VALIC iepirkumu "Loģistikas pakalpojums par pārtikas iegādi NBS vajadzībām" (identifikācijas Nr. VALIC 2021/135/EN-P-KD)", 17.03.2023. starpziņojums Nr.DPip/8 "Par VALIC iepirkumu "Loģistikas pakalpojums par pārtikas piegādi NBS vajadzībām", 28.03.2023. ziņojums Nr.DPip/10 "Par VALIC iepirkumu "Loģistikas pakalpojums par pārtikas piegādi NBS vajadzībām", 19.04.2023. Vienai ar NBS pārtikas piegādes iepirkumu saistītai amatpersonai piemērota atbrīvošana no amata, <https://www.sargs.lv/lv/nbs/2023-04-19/vienai-ar-nbs-partikas-piegades-iepirkumu-saistitai-amatpersonai-piemerota>.
- ³⁷ Ministru kabineta 08.04.2021.sēdes protokols nr. Nr. 32 57.§. Aizsardzības ministrijas sagatavotais informatīvais ziņojums "Priekšlikumi loģistikas risinājumiem, lai nodrošinātu Latvijā ražotās pārtikas un rūpniecības, kā arī pirmās nepieciešamības importa preču rezervju veidošanu krīzes un kara situācijās, kā arī to izplatīšanu".
- ³⁸ Nacionālo bruņoto spēku likuma 14.panta otrās daļas 1. un 4.punkts.
- ³⁹ Aizsardzības ministra 24.02.2021. pavēle Nr. 33-P "Par darba grupas izveidi (jaunā pārtikas iepirkuma modeļa izstrāde)" un aizsardzības ministra 09.09.2020. pavēle Nr. 155-P "Par pārtikas iepirkumu darba grupas izveidi".
- ⁴⁰ Aizsardzības ministra 24.02.2021. pavēle Nr. 33-P "Par darba grupas izveidi (jaunā pārtikas iepirkuma modeļa izstrāde)".
- ⁴¹ Aizsardzības ministrijas 13.09.2017. noteikumi Nr. 19–NOT "Iepirkumu plānu izstrādes un iepirkumu organizēšanas kārtība" (spēkā līdz 31.07.2021.) un Aizsardzības ministrijas 16.07.2021. noteikumi Nr.41 "Iepirkumu plānošanas, organizēšanas un izpildes kontroles kārtība" (spēkā no 01.08.2021).
- ⁴² Aizsardzības ministrijas Nodrošinājuma un aizsardzības investīciju politikas departamenta 13.07.2021.ziņojums nr. ZIN/IP – 269 "Par jauno pārtikas iepirkumu".
- ⁴³ Aizsardzības ministrijas Nodrošinājuma un aizsardzības investīciju politikas departamenta 13.07.2021.ziņojums nr. ZIN/IP – 269 "Par jauno pārtikas iepirkumu".
- ⁴⁴ Aizsardzības ministra 24.02.2021. pavēle Nr. 33-P "Par darba grupas izveidi (jaunā pārtikas iepirkuma modeļa izstrāde)".
- ⁴⁵ Valsts aizsardzības loģistikas un iepirkumu centra 2021. gada 8. novembra rīkojums nr. RPDJ/2021-592.
- ⁴⁶ Ieteikumi publisko iepirkumu mērķu sasniegšanai. Džeina Gaile, Daina Pulkstene. Jurista Vārds 19 (1129), 12.05.2020. [Ieteikumi publisko iepirkumu mērķu sasniegšanai » CFLA](#)
- ⁴⁷ Aizsardzības ministra 09.09.2020. pavēle Nr. 155-P "Par pārtikas iepirkumu darba grupas izveidi".
- ⁴⁸ Aizsardzības ministrijas Nodrošinājuma un aizsardzības investīciju politikas departamenta Iepirkumu plānošanas, metodoloģijas un atbalsta nodaļas vadītājs, Aizsardzības ministrijas Informācijas un komunikācijas tehnoloģiju departamenta Informācijas un komunikācijas tehnoloģiju projektu vadības un politikas plānošanas nodaļas vecākā referente, Valsts aizsardzības militāro objektu un iepirkumu centra Centralizēto iepirkumu vadības departamenta vadītāja, Valsts aizsardzības militāro objektu un iepirkumu centra Centralizēto iepirkumu vadības departamenta Tehnisko līdzekļu iepirkumu nodaļas vecākā referente, Valsts aizsardzības militāro objektu un iepirkumu centra Centralizētās apgādes juridiskā nodrošinājuma departamenta Centralizēto iepirkumu juridiskā nodrošinājuma nodaļas vecākā juriskonsulte, Nacionālo bruņoto spēku Apvienotā štāba Nodrošinājuma departamenta Pārtikas nodrošinājuma daļas priekšniece, Nacionālo bruņoto spēku Nodrošinājuma pavēlniecības 3. reģionālā nodrošinājuma centra štāba Apgādes daļas priekšniece, Nacionālo bruņoto spēku Nodrošinājuma pavēlniecības 3. reģionālā nodrošinājuma centra štāba Juridiskās nodaļas priekšniece, Nacionālo bruņoto spēku Mācību vadības pavēlniecības Instruktoru skolas Ēdināšanas sektora priekšniece, Nacionālo bruņoto spēku Speciālo operāciju pavēlniecības Kaujas nodrošinājuma rotas apgādes vada ēdnīcas priekšnieks, Zemessardzes štāba Apgādes pārvaldes Loģistikas un specifikāciju sektora priekšnieks.
- ⁴⁹ Zaļais publiskais iepirkums ir process, kura ietvaros valsts iestādes cenšas iepirkt preces, pakalpojumus un būvdarbus, kuru ietekme uz vidi visā to dzīves ciklā būtu mazāka nekā precēm, pakalpojumiem un būvdarbiem, kam raksturīgas tādas pašas primārās funkcijas, bet kas būtu iegādāti, piemērojot citādus iepirkumu principus (skat. Iepirkumu uzraudzības biroja skaidrojumu "Zaļais publiskais iepirkums", pieejams: <https://www.iub.gov.lv/lv/zalais-publiskais-iepirkums>, skatīts 13.02.2022.).
- ⁵⁰ Aizsardzības ministrijas Nodrošinājuma un aizsardzības investīciju politikas departamenta 2021.gada 16. februāra ziņojums nr. ZIN/IP-63 "Par pārtikas iepirkumiem aizsardzības resorā" un 13.02.2021. ziņojums nr. ZIN/IP=69 "Precizējums NAIPD 16.02.2021. ziņojumā Nr.ZIN/IP-63".
- ⁵¹ Ministru kabineta 20.06.2017. noteikumi Nr. 353 "Prasības zaļajam publiskajam iepirkumam un to piemērošanas kārtība".
- ⁵² Aizsardzības ministrijas Nodrošinājuma un aizsardzības investīciju politikas departamenta 16.02.2021.ziņojums nr. ZIN/IP-63 "Par pārtikas iepirkumiem aizsardzības resorā" un 2021. gada 23. februāra ziņojums nr. ZIN/IP-69 "Precizējums NAIPD 16.02.2021. ziņojumā Nr.ZIN/IP-63".
- ⁵³ Aizsardzības ministrijas Nodrošinājuma un aizsardzības investīciju politikas departamenta 16.02.2021.ziņojums nr. ZIN/IP-63 "Par pārtikas iepirkumiem aizsardzības resorā", Būtiskākie virtuālā pārtikas hakatona secinājumi (17.12.2020.)
- ⁵⁴ Aizsardzības ministrijas Nodrošinājuma un aizsardzības investīciju politikas departamenta 16.02.2021.ziņojums nr. ZIN/IP-63 "Par pārtikas iepirkumiem aizsardzības resorā" un 23.02.2021.ziņojums nr. ZIN/IP-69 "Precizējums NAIPD 16.02.2021. ziņojumā Nr.ZIN/IP-63".
- ⁵⁵ Publisko iepirkumu likuma 8. panta sestā daļa.
- ⁵⁶ Aizsardzības ministrijas Nodrošinājuma un aizsardzības investīciju politikas departamenta 16.02.2021.ziņojums nr. ZIN/IP-63 "Par pārtikas iepirkumiem aizsardzības resorā" un 23.02.2021. ziņojums nr. ZIN/IP-69 "Precizējums NAIPD 16.02.2021. ziņojumā Nr.ZIN/IP-63".
- ⁵⁷ Informatīvais ziņojums "Priekšlikumi loģistikas risinājumiem, lai nodrošinātu Latvijā ražotās pārtikas un rūpniecības, kā arī pirmās nepieciešamības importa preču rezervju veidošanu krīzes un kara situācijās, kā arī to izplatīšanu" (TA-565), 08.04.2021. Ministru kabineta sēdes protokols Nr.32, 57.p.
- ⁵⁸ Aizsardzības ministra 24.02.2021. pavēle Nr. 33-P "Par darba grupas izveidi (jaunā pārtikas iepirkuma modeļa izstrāde)".
- ⁵⁹ Aizsardzības ministrijas valsts sekretāra vietnieks nodrošinājuma jautājumos, Aizsardzības ministra padomnieks juridiskos jautājumos, Aizsardzības ministrijas Nodrošinājuma un aizsardzības investīciju politikas departamenta Iepirkumu plānošanas, metodoloģijas un atbalsta nodaļas vadītājs, Aizsardzības ministrijas Nodrošinājuma un aizsardzības investīciju politikas departamenta Nodrošinājuma stratēģijas nodaļas vadītāja vietniece, Aizsardzības ministrijas Nodrošinājuma un aizsardzības investīciju politikas departamenta Nodrošinājuma stratēģijas nodaļas vecākā referente, Valsts aizsardzības loģistikas un iepirkumu centra Centralizēto iepirkumu vadības departamenta Ekipējuma un pārtikas iepirkumu nodaļas vadītājs, Nacionālo bruņoto spēku Nacionālo bruņoto spēku Apvienotā štāba Nodrošinājuma departamenta Resursu plānošanas pārvaldes Pārtikas nodrošinājuma daļas virsnieks, Nacionālo bruņoto spēku Nodrošinājuma pavēlniecības štāba Apgādes pārvaldes Iepirkumu un līgumu daļas priekšnieks.

- ⁶⁰ Aizsardzības ministrijas jaunās pārtikas iepirkuma modeļa izstrādes darba grupas 10.03.2021. protokols Nr. PROT-23, 23.03.2021. protokols Nr. PROT-26, 15.04.2021. protokols Nr. PROT-33/IP.
- ⁶¹ Aizsardzības ministrijas jaunās pārtikas iepirkuma modeļa izstrādes darba grupas 23.03.2021. protokols Nr. PROT-26, 15.04.2021. protokols Nr. PROT-33/IP.
- ⁶² Aizsardzības ministrijas Nodrošinājuma un aizsardzības investīciju politikas departamenta 07.06.2021. ziņojums nr. ZIN/223 "Par jaunā pārtikas iepirkuma tirgus izpētes pasākuma norisi".
- ⁶³ Aizsardzības ministrijas valsts sekretāra parakstīts dokuments "Tirgus izpētes kopsavilkums. Pārtikas iepirkums bruņoto spēku vajadzībām miera un krīzes laika situācijām".
- ⁶⁴ Aizsardzības ministrijas 13.09.2017. noteikumu Nr. 19–NOT "Iepirkumu plānu izstrādes un iepirkumu organizēšanas kārtība" (spēkā līdz 31.07.2021.) 2.20. apakšpunkts un 16.07.2021. noteikumu Nr.41 "Iepirkumu plānošanas, organizēšanas un izpildes kontroles kārtība" 3.25.apakšpunkts (spēkā no 01.08.2021).
- ⁶⁵ Aizsardzības ministrijas 13.09.2017. noteikumu Nr. 19–NOT "Iepirkumu plānu izstrādes un iepirkumu organizēšanas kārtība" (spēkā līdz 31.07.2021.) 8.pielikums un AM 16.07.2021. noteikumu Nr.41 "Iepirkumu plānošanas, organizēšanas un izpildes kontroles kārtība" 7.pielikums (spēkā no 01.08.2021).
- ⁶⁶ Aizsardzības ministrijas 13.09.2017. noteikumu Nr. 19–NOT "Iepirkumu plānu izstrādes un iepirkumu organizēšanas kārtība" (spēkā līdz 31.07.2021.) 35.punkts un 16.07.2021. noteikumu Nr.41 "Iepirkumu plānošanas, organizēšanas un izpildes kontroles kārtība" 50.punkts (spēkā no 01.08.2021).
- ⁶⁷ Nacionālo bruņoto spēku likuma 14.panta otrās daļas 1. un 4.punkts.
- ⁶⁸ Aizsardzības ministrijas Nodrošinājuma un aizsardzības investīciju politikas departamenta 13.07.2021.ziņojums nr. ZIN/IP – 269 "Par jauno pārtikas iepirkumu".
- ⁶⁹ Aizsardzības ministrijas Nodrošinājuma un aizsardzības investīciju politikas departamenta 13.07.2021.ziņojums nr. ZIN/IP – 269 "Par jauno pārtikas iepirkumu".
- ⁷⁰ Ministru kabineta 08.04.2021.aprīļa sēdes protokols nr. Nr. 32 57.§
- ⁷¹ Aizsardzības ministrijas Nodrošinājuma un aizsardzības investīciju politikas departamenta 13.07.2021.ziņojums nr. ZIN/IP – 269 "Par jauno pārtikas iepirkumu".
- ⁷² Aizsardzības ministrijas Nodrošinājuma un aizsardzības investīciju politikas departamenta 13.07.2021.ziņojums nr. ZIN/IP – 269 "Par jauno pārtikas iepirkumu".
- ⁷³ Aizsardzības ministrijas 13.09.2017. noteikumu Nr. 19–NOT "Iepirkumu plānu izstrādes un iepirkumu organizēšanas kārtība" (spēkā līdz 31.07.2021.) 2.4.apakšpunkts.
- ⁷⁴ Aizsardzības ministrijas 13.09.2017. noteikumu Nr. 19–NOT "Iepirkumu plānu izstrādes un iepirkumu organizēšanas kārtība" (spēkā līdz 31.07.2021.) 2.6.apakšpunkts un 119.punkts.
- ⁷⁵ Aizsardzības ministrijas Nodrošinājuma un aizsardzības investīciju politikas departamenta 13.07.2021. ziņojums nr. ZIN/IP – 269 "Par jauno pārtikas iepirkumu".
- ⁷⁶ Aizsardzības ministrijas Nodrošinājuma un aizsardzības investīciju politikas departamenta 13.07.2021.ziņojums nr. ZIN/IP – 269 "Par jauno pārtikas iepirkumu".
- ⁷⁷ Aizsardzības ministrijas 13.09.2017. noteikumu Nr. 19–NOT "Iepirkumu plānu izstrādes un iepirkumu organizēšanas kārtība" (spēkā līdz 31.07.2021.) 48.punkts.
- ⁷⁸ Aizsardzības ministra 24.02.2021.pavēle Nr. 33-P "Par darba grupas izveidi (jaunā pārtikas iepirkuma modeļa izstrāde)".
- ⁷⁹ Valsts aizsardzības loģistikas un iepirkumu centra 08.11.2021. rīkojums nr. RPDJ/2021-592.
- ⁸⁰ Aizsardzības ministra 24.02.2021.pavēle Nr. 33-P "Par darba grupas izveidi (jaunā pārtikas iepirkuma modeļa izstrāde)".
- ⁸¹ Aizsardzības ministra 24.02.2021.pavēle Nr. 33-P "Par darba grupas izveidi (jaunā pārtikas iepirkuma modeļa izstrāde)".
- ⁸² Aizsardzības ministrijas 13.09.2017. noteikumu Nr. 19–NOT "Iepirkumu plānu izstrādes un iepirkumu organizēšanas kārtība" (spēkā līdz 31.07.2021.) un AM 16.07.2021. noteikumu Nr.41 "Iepirkumu plānošanas, organizēšanas un izpildes kontroles kārtība" (spēkā no 01.08.2021).
- ⁸³ Aizsardzības ministrijas Nodrošinājuma un aizsardzības investīciju politikas departamenta 13.07.2021.ziņojums nr. ZIN/IP – 269 "Par jauno pārtikas iepirkumu".
- ⁸⁴ Aizsardzības ministrijas 13.09.2017. noteikumu Nr. 19–NOT "Iepirkumu plānu izstrādes un iepirkumu organizēšanas kārtība" (spēkā līdz 31.07.2021.) 68. un 70.punkts.
- ⁸⁵ Aizsardzības ministrijas Nodrošinājuma un aizsardzības investīciju politikas departamenta 13.07.2021.ziņojums nr. ZIN/IP – 269 "Par jauno pārtikas iepirkumu".
- ⁸⁶ Nodrošinājuma un aizsardzības investīciju politikas departamenta 23.02.2021.ziņojums Nr.ZIN/IP-69 "Par pārtikas iepirkumiem aizsardzības resorā". Nodrošinājuma un aizsardzības investīciju politikas departamenta 2021.gada 13.jūlija ziņojums Nr.ZIN/IP-269 "Par jauno pārtikas iepirkumu".
- ⁸⁷ Aizsardzības ministrijas 13.09.2017. noteikumi Nr. 19–NOT "Iepirkumu plānu izstrādes un iepirkumu organizēšanas kārtība" (spēkā līdz 31.07.2021.) un 16.07.2021. noteikumi Nr.41 "Iepirkumu plānošanas, organizēšanas un izpildes kontroles kārtība" (spēkā no 01.08.2021).
- ⁸⁸ Aizsardzības ministra 24.02.2021. pavēle Nr. 33-P "Par darba grupas izveidi (jaunā pārtikas iepirkuma modeļa izstrāde)".
- ⁸⁹ Aizsardzības ministra 24.02.2021. pavēle Nr. 33-P "Par darba grupas izveidi (jaunā pārtikas iepirkuma modeļa izstrāde)".
- ⁹⁰ Aizsardzības ministrijas 13.09.2017. noteikumu Nr. 19–NOT "Iepirkumu plānu izstrādes un iepirkumu organizēšanas kārtība" (spēkā līdz 31.07.2021.) 68. un 70.punkts.
- ⁹¹ Nodrošinājuma un aizsardzības investīciju politikas departamenta 13.07.2021.ziņojums Nr.ZIN/IP-269 "Par jauno pārtikas iepirkumu".
- ⁹² Ieteikumi publisko iepirkumu mērķu sasniegšanai. Džeina Gaile, Daina Pulkstene. Jurista Vārds 19 (1129), 12.05.2020. [Ieteikumi publisko iepirkumu mērķu sasniegšanai » CFLA](#)
- ⁹³ Valsts aizsardzības loģistikas un iepirkuma centra Centralizēto iepirkumu vadības departamenta Ekipējuma un pārtikas iepirkumu nodaļas vadītājs, Nacionālo bruņoto spēku Nodrošinājuma pavēlniecības štāba Apgādes pārvaldes Iepirkumu un līgumu daļas priekšnieks, Nacionālo bruņoto spēku Apvienotā štāba Nodrošinājuma departamenta Resursu plānošanas pārvaldes Pārtikas nodrošinājuma daļas virsnieks un ministra padomnieks juridiskajos jautājumos
- ⁹⁴ Aizsardzības ministra 24.02.2021. pavēle Nr. 33-P "Par darba grupas izveidi (jaunā pārtikas iepirkuma modeļa izstrāde)".
- ⁹⁵ Publisko iepirkumu likuma 41.panta pirmā daļa.
- ⁹⁶ Latvijas Republikas Augstākās tiesas prakses apkopojums publisko iepirkumu lietās, <https://www.iub.gov.lv/lv/media/1173/download>.
- ⁹⁷ Konkursa dialoga "Loģistikas pakalpojums par pārtikas piegādi NBS vajadzībām" kandidātu atlases nolikums, apstiprināts iepirkuma komisijas 04.01.2022. sēdē, protokols Nr. VALIC 2021/135/NE-P-KD-03. Uzaicinājums uzsākt konkursa dialogu, apstiprināts iepirkuma komisijas

- 10.06.2022. sēdē, protokols Nr. VALIC 2021/135/EN-P-KD – 11. Uzaicinājums iesniegt galīgo piedāvājumu konkursa dialogā, apstiprināts iepirkuma komisijas 18.08.2022. sēdē, protokols Nr. VALIC 2021/135/EN-P-KD – 20.
- ⁹⁸ Publisko iepirkumu likuma 1.panta 19.punkts.
- ⁹⁹ Aizsardzības ministra 24.02.2021.pavēle Nr. 33-P “Par darba grupas izveidi (jaunā pārtikas iepirkuma modeļa izstrāde)” un aizsardzības ministra 09.09.2020. pavēle Nr. 155-P “Par pārtikas iepirkumu darba grupas izveidi”.
- ¹⁰⁰ Publisko iepirkumu likuma 60.panta pirmā daļa un 62.panta pirmā daļa.
- ¹⁰¹ Aizsardzības un drošības jomas iepirkumu likuma 44.panta otrās daļas 2.punkts un piektās daļas 3.punkta b) apakšpunkts.
- ¹⁰² Publisko iepirkumu likuma 8.panta sestā daļa.
- ¹⁰³ Būtiskākie virtuālā pārtikas hakatona secinājumi, 17.12.2020.
- ¹⁰⁴ Valsts aizsardzības loģistikas un iepirkumu centra 18.10.2021.rīkojuma nr. RPDJ/2021-554.
- ¹⁰⁵ Valsts aizsardzības loģistikas un iepirkumu centra 08.11.2021.rīkojums nr. RPDJ/2021-592.
- ¹⁰⁶ Valsts aizsardzības loģistikas un iepirkumu centra 18.10.2021. rīkojuma nr. RPDJ/2021-554 1. punkts.
- ¹⁰⁷ Iepirkumu uzraudzības biroja iepirkumu vadības sistēmas 12.01.2021. paziņojums, <https://pvs.iub.gov.lv/show/681222>
- ¹⁰⁸ Iepirkumu uzraudzības biroja iepirkumu vadības sistēmas 23.12.2022. paziņojums, <https://pvs.iub.gov.lv/show/719915>
- ¹⁰⁹ CPV (Common Procurement Vocabulary – kopējā iepirkuma vārdnīca) nomenklatūras klasifikators, kurš noteikts ar Komisijas Regulu (EK) Nr. 213/2008 (2007. gada 28. novembris), <https://www.iub.gov.lv/lv/klasifikacija>.
- ¹¹⁰ Publisko iepirkumu likuma 8.panta deviņā daļa.
- ¹¹¹ Publisko iepirkumu likuma 1.panta 27.punkts.
- ¹¹² Pievienotās vērtības nodokļa likuma 1. panta 20. punkts un Publisko iepirkumu likuma 1.panta 28.punkts.
- ¹¹³ Iepirkumu uzraudzības biroja iepirkumu vadības sistēmas 12.01.2021. paziņojums, <https://pvs.iub.gov.lv/show/681222>
- ¹¹⁴ Nozaru izpēti profesionālajai izglītībai – 2.daļa: transporta un loģistikas nozare, 11.lp. SIA “AC Konsultācijas” veikts pētījums Valsts izglītības attīstības aģentūras pasūtījumā https://arodbiedribas.lv/wp-content/uploads/2020/02/transporta_petijums_kval_strukt.pdf (aplūkots 06.04.2023.).
- ¹¹⁵ Konkursa dialoga “Loģistikas pakalpojums par pārtikas piegādi NBS vajadzībām” kandidātu atlases nolikuma VII.sadaļa, apstiprināts iepirkuma komisijas 04.01.2022. sēdē.
- ¹¹⁶ Konkursa dialoga “Loģistikas pakalpojums par pārtikas piegādi NBS vajadzībām” kandidātu atlases nolikums, apstiprināts iepirkuma komisijas 04.01.2022. sēdē, protokols Nr. VALIC 2021/135/NE-P-KD-03. Uzaicinājums uzsākt konkursa dialogu, apstiprināts iepirkuma komisijas 10.06.2022. sēdē, protokols Nr. VALIC 2021/135/EN-P-KD – 11. Uzaicinājums iesniegt galīgo piedāvājumu konkursa dialogā, apstiprināts iepirkuma komisijas 18.08.2022. sēdē, protokols Nr. VALIC 2021/135/EN-P-KD – 20.
- ¹¹⁷ Konkursa dialoga “Loģistikas pakalpojums par pārtikas piegādi NBS vajadzībām” kandidātu atlases nolikuma 35.punkts un 1.pielikuma 1.1.apakšpunkts, apstiprināts iepirkuma komisijas 04.01.2022. sēdē. Uzaicinājums uzsākt konkursa dialogu, apstiprināts iepirkuma komisijas 10.06.2022. sēdē, protokols Nr. VALIC 2021/135/EN-P-KD – 11. Uzaicinājums iesniegt galīgo piedāvājumu konkursa dialogā, apstiprināts iepirkuma komisijas 18.08.2022. sēdē, protokols Nr. VALIC 2021/135/EN-P-KD – 20.
- ¹¹⁸ Ministru kabineta 28.02.2017. noteikumu Nr.107 “Iepirkumu procedūru un metu konkursu norises kārtība” 104.3apakšpunkts.
- ¹¹⁹ Aizsardzības ministrijas valsts sekretāra vietnieks nodrošinājuma jautājumos, Aizsardzības ministra padomnieks juridiskos jautājumos, Aizsardzības ministrijas Nodrošinājuma un aizsardzības investīciju politikas departamenta Iepirkumu plānošanas, metodoloģijas un atbalsta nodaļas vadītājs, Aizsardzības ministrijas Nodrošinājuma un aizsardzības investīciju politikas departamenta Nodrošinājuma stratēģijas nodaļas vadītāja vietniece, Aizsardzības ministrijas Nodrošinājuma un aizsardzības investīciju politikas departamenta Nodrošinājuma stratēģijas nodaļas vecākā referente, Valsts aizsardzības loģistikas un iepirkumu centra Centralizēto iepirkumu vadības departamenta Ekipējuma un pārtikas iepirkumu nodaļas vadītājs, Nacionālo bruņoto spēku Nacionālo bruņoto spēku Apvienotā štāba Nodrošinājuma departamenta Resursu plānošanas pārvaldes Pārtikas nodrošinājuma daļas virsnieks, Nacionālo bruņoto spēku Nodrošinājuma pavēlniecības štāba Apgādes pārvaldes Iepirkumu un līgumu daļas priekšnieks.
- ¹²⁰ Aizsardzības ministrijas 16.07.2021. noteikumu Nr.41 “Iepirkumu plānošanas, organizēšanas un izpildes kontroles kārtība” (spēkā no 01.08.2021) 77.punkts.
- ¹²¹ Aizsardzības ministrijas Nodrošinājuma un aizsardzības investīciju politikas departamenta 2021.gada 13. jūlija ziņojums nr. ZIN/IP – 269 “Par jauno pārtikas iepirkumu”.
- ¹²² Konkursa dialoga “Loģistikas pakalpojums par pārtikas piegādi NBS vajadzībām” kandidātu atlases nolikums, apstiprināts iepirkuma komisijas 04.01.2022. sēdē, protokols Nr. VALIC 2021/135/NE-P-KD-03. Uzaicinājums uzsākt konkursa dialogu, apstiprināts iepirkuma komisijas 10.06.2022. sēdē, protokols Nr. VALIC 2021/135/EN-P-KD – 11. Uzaicinājums iesniegt galīgo piedāvājumu konkursa dialogā, apstiprināts iepirkuma komisijas 18.08.2022. sēdē, protokols Nr. VALIC 2021/135/EN-P-KD – 20.
- ¹²³ Iepirkuma komisija nav noteikusi minimālo loģistikas pakalpojumu veikto apjomu iepriekš veiktajam loģistikas pakalpojuma apjomam saskaņā ar Publisko iepirkumu likuma 45. panta pirmās daļas 1. punktu.
- ¹²⁴ Aizsardzības ministrijas Nodrošinājuma un aizsardzības investīciju politikas departamenta 13.07.2021.ziņojums nr. ZIN/IP – 269 “Par jauno pārtikas iepirkumu”.
- ¹²⁵ Konkursa dialoga “Loģistikas pakalpojums par pārtikas piegādi NBS vajadzībām” kandidātu atlases nolikums, apstiprināts iepirkuma komisijas 04.01.2022. sēdē, protokols Nr. VALIC 2021/135/NE-P-KD-03. Uzaicinājums iesniegt galīgo piedāvājumu konkursa dialogā, apstiprināts iepirkuma komisijas 18.08.2022. sēdē, protokols Nr. VALIC 2021/135/EN-P-KD – 20.
- ¹²⁶ Uzaicinājums iesniegt galīgo piedāvājumu konkursa dialogā, apstiprināts iepirkuma komisijas 18.08.2022. sēdē, protokols Nr. VALIC 2021/135/EN-P-KD – 20.
- ¹²⁷ Aizsardzības ministrijā 2021. gadā ir izveidota Aizsardzības resora pārmaiņu vadības un digitalizācijas nodaļa, kuras darbības mērķis ir ieviest mūsdienīgus digitalizācijas risinājumus aizsardzības nozarē, uzlabojot kopējo aizsardzības nozares darbības efektivitāti.
- ¹²⁸ Aizsardzības ministrijas 16.07.2021. noteikumu Nr.41 “Iepirkumu plānošanas, organizēšanas un izpildes kontroles kārtība” (spēkā no 01.08.2021) noteikumu 3.punkts.
- ¹²⁹ Konkursa dialoga nr. VALIC 2021/135/NE-P-KD “Loģistikas pakalpojums par pārtikas piegādi NBS vajadzībām” Uzaicinājuma uzsākt dialogu, apstiprināts 10.06.2022.
- ¹³⁰ Konkursa dialoga nr. VALIC 2021/135/NE-P-KD 01.07.2022. sēdes protokols nr. VALIC/2021/135/NE-P-KD-14.
- ¹³¹ Konkursa dialoga “Loģistikas pakalpojums par pārtikas piegādi NBS vajadzībām” kandidātu atlases nolikuma VII.sadaļa, apstiprināts iepirkuma komisijas 04.01.2022. sēdē, 23.punkts.
- ¹³² Publisko iepirkumu likuma 60.panta pirmā daļa un 62.panta pirmā daļa.
- ¹³³ Publisko iepirkumu likuma 1.panta 1.punkts, 60.panta pirmā daļa un 62.panta pirmā daļa
- ¹³⁴ Vēstule 16.08.2022. Nr.2/2.11/10

- ¹³⁵ Konkursa dialoga “Loģistikas pakalpojums par pārtikas piegādi NBS vajadzībām” kandidātu atlases nolikuma VII.sadaļa, apstiprināts iepirkuma komisijas 04.01.2022. sēdē
- ¹³⁶ Konkursa dialoga “Loģistikas pakalpojums par pārtikas piegādi NBS vajadzībām” kandidātu atlases nolikums, apstiprināts iepirkuma komisijas 04.01.2022. sēdē, protokols Nr. VALIC 2021/135/NE-P-KD-03. Uzaicinājums uzsākt konkursa dialogu, apstiprināts iepirkuma komisijas 10.06.2022. sēdē, protokols Nr. VALIC 2021/135/EN-P-KD – 11. Uzaicinājums iesniegt galīgo piedāvājumu konkursa dialogā, apstiprināts iepirkuma komisijas 18.08.2022. sēdē, protokols Nr. VALIC 2021/135/EN-P-KD – 20.
- ¹³⁷ Konkursa dialoga “Loģistikas pakalpojums par pārtikas piegādi NBS vajadzībām” kandidātu atlases nolikums, apstiprināts iepirkuma komisijas 04.01.2022. sēdē, protokols Nr. VALIC 2021/135/NE-P-KD-03. Uzaicinājums uzsākt konkursa dialogu, apstiprināts iepirkuma komisijas 10.06.2022. sēdē, protokols Nr. VALIC 2021/135/EN-P-KD – 11. Uzaicinājums iesniegt galīgo piedāvājumu konkursa dialogā, apstiprināts iepirkuma komisijas 18.08.2022. sēdē, protokols Nr. VALIC 2021/135/EN-P-KD – 20. Līguma projektu 1.2., 4.3.2. un 4.3.3.apakšpunkti.
- ¹³⁸ Publisko iepirkumu likuma 1.panta 19.punkts.
- ¹³⁹ Aizsardzības ministra 24.02.2021. pavēle Nr. 33-P “Par darba grupas izveidi (jaunā pārtikas iepirkuma modeļa izstrāde)”.
- ¹⁴⁰ Aizsardzības ministrijas Nodrošinājuma un aizsardzības investīciju politikas departamenta 13.07.2021. ziņojums nr. ZIN/IP – 269 “Par jauno pārtikas iepirkumu”.
- ¹⁴¹ Valsts aizsardzības loģistikas un iepirkumu centra 31.03.2023. elektroniskā pasta vēstule.
- ¹⁴² Publisko iepirkumu likuma 8.panta sestās daļas 3. un 4.punkts
- ¹⁴³ Publisko iepirkuma likuma 8.panta sestā daļa.
- ¹⁴⁴ Aizsardzības ministrijas Nodrošinājuma un aizsardzības investīciju politikas departamenta 16.02.2021.ziņojums nr. ZIN/IP-63 “Par pārtikas iepirkumiem aizsardzības resorā”, Būtiskākie virtuālā pārtikas hakatona secinājumi (17.12.2020.)
- ¹⁴⁵ Nodrošinājuma un aizsardzības investīciju politikas departamenta 13.07.2021.ziņojums Nr.ZIN/IP-269 “Par jauno pārtikas iepirkumu”.
- ¹⁴⁶ Nodrošinājuma un aizsardzības investīciju politikas departamenta 23.02.2021.ziņojums Nr.ZIN/IP-69 “Par pārtikas iepirkumiem aizsardzības resorā”. Nodrošinājuma un aizsardzības investīciju politikas departamenta 13.07.2021.ziņojums Nr.ZIN/IP-269 “Par jauno pārtikas iepirkumu”.
- ¹⁴⁷ Konkursa dialoga “Loģistikas pakalpojums par pārtikas piegādi NBS vajadzībām” kandidātu atlases nolikuma VII.sadaļa, apstiprināts iepirkuma komisijas 04.01.2022. sēdē
- ¹⁴⁸ Nacionālo bruņoto spēku 22.07.2021. vēstule Nr.DVN/2/2.2/108 “Par papildinājumu nosūtīšanu 2021.-2025.gadam” [DV] un Centralizētais iepirkumu plāns 2022.-2027. Nr.18 [DV]
- ¹⁴⁹ Aizsardzības ministrijas Nodrošinājuma un aizsardzības investīciju politikas departamenta 13.07.2021.ziņojums nr. ZIN/IP – 269 “Par jauno pārtikas iepirkumu”.
- ¹⁵⁰ Aizsardzības un drošības jomas iepirkuma likuma 44.panta otrās daļas 2.punkts un piektās daļas 3.punkta b) apakšpunkts.
- ¹⁵¹ Aizsardzības un drošības jomas iepirkumu likuma 44.panta piektā daļa (līdz 31.12.2022. par aizsardzības resora iepirkumiem sniedza atzinumu Satversmes aizsardzības birojs, no 01.01.2023. Militārās izlūkošanas un drošības dienests)
- ¹⁵² Skatīt 28.10.2021. Administratīvo lietu departamenta spriedumu lietā Nr. SKA-215/2021.
- ¹⁵³ Būtiskākie secinājumi un priekšlikumi pēc hakatona par pārtikas iegādes un loģistikas nodrošinājuma risinājumu NBS vajadzībām krīzes un kara laikā apkopoti AM NAIPD 23.02.2021. ziņojumā Nr.ZIN/IP-69 “Precizējums NAIPD 16.02.2021. ziņojumā Nr.ZIN/IP-63”, 26.05.2021. Aizsardzības ministrijā tika organizēta tirgus izpētes tiešsaistes tikšanās ar interesentiem no pārtikas nozares uzņēmumiem, pārtikas nozares asociācijām, padomēm, lai diskutētu par aizsardzības ministrijas plānoto iepirkumu “Pārtikas iegāde Nacionālo bruņoto spēku vajadzībām miera laikā un krīzes situācijām”.
- ¹⁵⁴ Aizsardzības ministra 09.09.2020. pavēle Nr. 155-P “Par pārtikas iepirkumu darba grupas izveidi” izveidota aizsardzības resora ekspertu darba grupa, 24.02.2021. pavēle Nr. 33-P “Par darba grupas izveidi (jaunā pārtikas iepirkuma modeļa izstrāde)” tika izveidota darba grupa.
- ¹⁵⁵ Ministru kabineta 08.04.2021. sēdes protokols Nr.32 57.§
- ¹⁵⁶ Iepirkuma komisija nav noteikusi minimālo loģistikas pakalpojumu veikto apjomu iepriekš veiktajam loģistikas pakalpojuma apjomam saskaņā ar Publisko iepirkumu likuma 45.panta pirmās daļas 1.punktu.
- ¹⁵⁷ Publisko iepirkumu likuma 41.panta pirmā daļa.
- ¹⁵⁸ Aizsardzības ministrijas Nodrošinājuma un aizsardzības investīciju politikas departamenta 2021.gada 13. jūlija ziņojums nr. ZIN/IP – 269 “Par jauno pārtikas iepirkumu”.
- ¹⁵⁹ Publisko iepirkumu likuma 45.panta pirmās daļas 1.punkts.
- ¹⁶⁰ Publisko iepirkumu likuma 45.panta pirmās daļas 2.punkts.
- ¹⁶¹ Konkursa dialoga nr. VALIC 2021/135/NE-P-KD kandidātu atlases nolikuma, apstiprināts iepirkuma komisijas 04.01.2022. sēdē (protokols nr.VALIC/2021/135/NE-P-KD-03) 6.2.punkts.
- ¹⁶² Apstiprināts iepirkuma komisijas 04.01.2022. sēdē, protokols Nr. VALIC 2021/135/EN-P-KD - 03
- ¹⁶³ Valsts aizsardzības loģistikas un iepirkumu centrs Konkursa dialogs „Loģistikas pakalpojums par pārtikas piegādi NBS vajadzībām” identifikācijas Nr. VALIC 2021/135/EN-P-KD noslēguma ziņojums 24.11.2022.
- ¹⁶⁴ Apstiprināts iepirkuma komisijas 10.06.2022. sēdē, protokols Nr. VALIC 2021/135/EN-P-KD - 11
- ¹⁶⁵ 2022.gada 18. jūlija sanāksmes protokols nr. VALIC/2021/135/NE-P-KD-16.
- ¹⁶⁶ Apstiprināts iepirkuma komisijas 10.06.2022. sēdē, protokols Nr. VALIC 2021/135/EN-P-KD – 11.
- ¹⁶⁷ Apstiprināts iepirkuma komisijas 18.08.2022. sēdē, protokols Nr. VALIC 2021/135/EN-P-KD – 20.
- ¹⁶⁸ VALIC 2021/135/NE-P-KD 21.06.2022. sēdes protokols nr. VALIC/2021/135/NE-P-KD-12, 30.06.2022. sanāksmes protokols nr. VALIC/2021/135/NE-P-KD-13, 01.07.2022. sēdes protokols nr. VALIC/2021/135/NE-P-KD-14, 04.07.2022. sēdes protokols nr. VALIC/2021/135/NE-P-KD-15, 18.07.2022. sanāksmes protokols nr. VALIC/2021/135/NE-P-KD-16, 26.07.2022. sanāksmes protokols nr. VALIC/2021/135/NE-P-KD-17, 26.07.2022.sēdes protokols nr. VALIC/2021/135/NE-P-KD-18, 10.08.2022. sēdes protokols nr. VALIC/2021/135/NE-P-KD-19, 18.08.2022.sanāksmes protokols nr. VALIC/2021/135/NE-P-KD-20, 31.08.2022. sēdes protokols nr. VALIC/2021/135/NE-P-KD-21, 08.09.2022.sēdes protokols nr. VALIC/2021/135/NE-P-KD-22, 09.09.2022. sēdes protokols nr. VALIC/2021/135/NE-P-KD-23, 12.09.2022. sēdes protokols nr. VALIC/2021/135/NE-P-KD-24, 19.09.2022. sēdes protokols nr. VALIC/2021/135/NE-P-KD-25, 21.09.2022. sēdes protokols nr. VALIC/2021/135/NE-P-KD-26, 05.10.2022.sēdes protokols nr. VALIC/2021/135/NE-P-KD-27, 25.10.2022.sēdes protokols nr. VALIC/2021/135/NE-P-KD-28, 08.11.2022. sēdes protokols nr. VALIC/2021/135/NE-P-KD-29, 16.11.2022. sēdes protokols nr. VALIC/2021/135/NE-P-KD-30, 22.11.2022. sēdes protokols nr. VALIC/2021/135/NE-P-KD-31.
- ¹⁶⁹ Līguma par Loģistikas pakalpojuma par pārtikas iegādi Nacionālo bruņoto spēku vajadzībām izpildi (Iepirkuma ID NR. VALIC 2021/135/NE-P-KD), noslēgts 20.12.2022., 2.1.2.punkts.
- ¹⁷⁰ 21.09.2022. Iepirkumu komisijas protokols Nr. VALIC 2021/135/EN-P-KD-26
- ¹⁷¹ Konkursa dialoga nr. VALIC 2021/135/NE-P-KD 02.12.2022. sēdes protokols nr. VALIC/2021/135/NE-P-KD-32.

- ¹⁷² Konkursa dialoga nr. VALIC 2021/135/NE-P-KD 02.12.2022. sēdes protokols nr. VALIC/2021/135/NE-P-KD-32.
- ¹⁷³ Latvijas Republikas Augstākās tiesas Tiesu prakses apkopojums publisko iepirkumu lietās, <https://www.iub.gov.lv/lv/media/1173/download>.
- ¹⁷⁴ Publisko iepirkumu likuma 53.pants.
- ¹⁷⁵ Līgums "Par Loģistikas pakalpojuma par pārtikas piegādi NBS vajadzībām izpildi" (Iepirkuma ID Nr. VALIC 2021/135/EN-P-KD).
- ¹⁷⁶ Publisko iepirkuma likuma 2.pants, 51.panta pirmā daļa, 60.panta pirmā daļa, Publiskas personas finanšu līdzekļu un mantas izšķērdēšanas novēršanas likuma 2.panta pirmā daļa un 3.panta pirmais punkts.
- ¹⁷⁷ Līguma par Loģistikas pakalpojuma par pārtikas iegādi Nacionālo bruņoto spēku vajadzībām izpildi (Iepirkuma ID NR. VALIC 2021/135/NE-P-KD), noslēgts 20.12.2022., 4.1.1.1. un 4.1.1.2.apakšpunkti, 1. pielikuma "Tehniskā specifikācija" 5. punkts.
- ¹⁷⁸ Publisko iepirkuma likuma 1.panta 19.punkts un 60.panta pirmā daļa.
- ¹⁷⁹ Līgums "Par Loģistikas pakalpojuma par pārtikas piegādi NBS vajadzībām izpildi" (Iepirkuma ID Nr. VALIC 2021/135/EN-P-KD).
- ¹⁸⁰ Publisko iepirkumu likuma 51.panta pirmā daļa.
- ¹⁸¹ Uzaicinājuma iesniegt galīgo piedāvājumu konkursa dialogā, apstiprināts iepirkuma komisijas 18.08.2022. sēdē, protokols Nr. VALIC 2021/135/EN-P-KD – 20, V.sadaļa.
- ¹⁸² Līguma par Loģistikas pakalpojuma par pārtikas iegādi Nacionālo bruņoto spēku vajadzībām izpildi (Iepirkuma ID NR. VALIC 2021/135/NE-P-KD), noslēgts 20.12.2022., 4.3.3. un 4.3.4. punkts.
- ¹⁸³ Līguma par Loģistikas pakalpojuma par pārtikas iegādi Nacionālo bruņoto spēku vajadzībām izpildi (Iepirkuma ID NR. VALIC 2021/135/NE-P-KD), noslēgts 20.12.2022., 2.1.1.punkts un 2.1.2.punkts.
- ¹⁸⁴ Valsts pārvaldes iekārtas likuma 10.panta pirmā daļa un 41. panta trešās daļas 1. punkts.
- ¹⁸⁵ Publisko iepirkumu likuma 2. pants.
- ¹⁸⁶ Publiskas personas finanšu līdzekļu un mantas izšķērdēšanas novēršanas likuma 3.panta pirmais punkts.
- ¹⁸⁷ Iepirkuma komisijas iepirkuma atbildīgās amatpersona NBS Nodrošinājuma pavēlniecības štāba Apgādes pārvaldes Iepirkumu un līgumu daļas priekšnieks.
- ¹⁸⁸ <https://www.iub.gov.lv/lv/skaidrojums-iepirkuma-liguma-un-visparigas-vienosanas-grozisana>.
- ¹⁸⁹ Līguma par Loģistikas pakalpojuma par pārtikas iegādi NBS vajadzībām izpildi (Iepirkuma ID NR. VALIC 2021/135/NE-P-KD), noslēgts 20.12.2022., 11.2. apakšpunkts.
- ¹⁹⁰ Aizsardzības ministrijas 27.02.2020. Pārskata ziņojums Saeimas Aizsardzības, iekšlietu un korupcijas novēršanas komisijai par nacionālās industrijas attīstības atbalsta politikas ietvaros realizētajiem atbalsta mehānismiem un to nepieciešamajiem papildinājumiem.
- ¹⁹¹ Protokols Nr. VALIC 2021/135/EN-P-KD - 31
- ¹⁹² Līgums par loģistikas pakalpojuma par pārtikas piegādi NBS vajadzībām izpildi (Iepirkuma ID Nr. VALIC 2021/135/EN-P-KD) Nr.4/2023 10.01.2023
- ¹⁹³ Līgums par loģistikas pakalpojuma par pārtikas piegādi NBS vajadzībām izpildi (Iepirkuma ID Nr. VALIC 2021/135/EN-P-KD) Nr.4/2023 10.01.2023
- ¹⁹⁴ Līguma par loģistikas pakalpojuma par pārtikas piegādi NBS vajadzībām izpildi (Iepirkuma ID Nr. VALIC 2021/135/EN-P-KD) Nr.4/2023 10.01.2023 1.2.punkts.
- ¹⁹⁵ Līguma par loģistikas pakalpojuma par pārtikas piegādi NBS vajadzībām izpildi (Iepirkuma ID Nr. VALIC 2021/135/EN-P-KD) Nr.4/2023 10.01.2023 1.3.punkts.
- ¹⁹⁶ Līguma par loģistikas pakalpojuma par pārtikas piegādi NBS vajadzībām izpildi (Iepirkuma ID Nr. VALIC 2021/135/EN-P-KD) Nr.4/2023 10.01.2023 2.1.1.punkts un 2.1.2.punkts.
- ¹⁹⁷ Līguma par Loģistikas pakalpojuma par pārtikas iegādi Nacionālo bruņoto spēku vajadzībām izpildi (Iepirkuma ID NR. VALIC 2021/135/NE-P-KD), noslēgts 20.12.2022., 4.3.3. un 4.3.4. punkts.
- ¹⁹⁸ Līguma par Loģistikas pakalpojuma par pārtikas iegādi Nacionālo bruņoto spēku vajadzībām izpildi (Iepirkuma ID NR. VALIC 2021/135/NE-P-KD), noslēgts 20.12.2022., 1. pielikuma "Tehniskā specifikācija" 5. punkts.
- ¹⁹⁹ Līguma "Par Loģistikas pakalpojuma par pārtikas piegādi NBS vajadzībām izpildi" (Iepirkuma ID Nr. VALIC 2021/135/EN-P-KD) pielikums SIA "Zitari LZ" Tehniskais piedāvājums.
- ²⁰⁰ Publisko iepirkumu likuma 1.panta 19.punkts.
- ²⁰¹ Publisko iepirkumu likuma 1.panta 19.punkts un 60.panta pirmā daļa.
- ²⁰² Publisko iepirkumu likuma 51.panta pirmā daļa.
- ²⁰³ Uzaicinājuma iesniegt galīgo piedāvājumu konkursa dialogā, apstiprināts iepirkuma komisijas 18.08.2022. sēdē, protokols Nr. VALIC 2021/135/EN-P-KD – 20, V.sadaļa.
- ²⁰⁴ Līguma par Loģistikas pakalpojuma par pārtikas iegādi Nacionālo bruņoto spēku vajadzībām izpildi (Iepirkuma ID NR. VALIC 2021/135/NE-P-KD), noslēgts 20.12.2022., 4.3.3. un 4.3.4. punkts.
- ²⁰⁵ Līguma par loģistikas pakalpojuma par pārtikas piegādi NBS vajadzībām izpildi (Iepirkuma ID Nr. VALIC 2021/135/EN-P-KD) Nr.4/2023 10.01.2023. 2.1.1.punkts un 2.1.2.punkts.
- ²⁰⁶ Valsts pārvaldes iekārtas likuma 10.panta pirmā daļa un 41. panta trešās daļas 1. punkts.
- ²⁰⁷ Publisko iepirkumu likuma 2.pants.
- ²⁰⁸ Publiskas personas finanšu līdzekļu un mantas izšķērdēšanas novēršanas likuma 3.panta pirmais punkts.
- ²⁰⁹ Līguma par Loģistikas pakalpojuma par pārtikas iegādi Nacionālo bruņoto spēku vajadzībām izpildi (Iepirkuma ID NR. VALIC 2021/135/NE-P-KD), noslēgts 20.12.2022., 3.1.11.3. un 3.1.11.4.apakšpunkti.
- ²¹⁰ Līguma par Loģistikas pakalpojuma par pārtikas iegādi Nacionālo bruņoto spēku vajadzībām izpildi (Iepirkuma ID NR. VALIC 2021/135/NE-P-KD), noslēgts 20.12.2022., 3.2.1., 3.2.4., 3.3.1. un 3.3.3.apakšpunkti.
- ²¹¹ Līguma par Loģistikas pakalpojuma par pārtikas iegādi NBS vajadzībām izpildi (Iepirkuma ID NR. VALIC 2021/135/NE-P-KD), noslēgts 20.12.2022., 1. pielikuma "Tehniskā specifikācija" sadaļas nr. 1 "Tehniskā specifikācija" 3.8. punkts.
- ²¹² Apvienotā štāba priekšnieka 15.02.2023. rīkojums Nr. 114-AŠ "Par loģistikas pakalpojuma par pārtikas produktu piegādi NBS vajadzībām izpildes kārtības precizēšanu" un 18.01.2023. rīkojums Nr. 50-AŠ "Par loģistikas pakalpojuma par pārtikas produktu piegādi NBS vajadzībām uzsākšanu un izpildes kārtību"
- ²¹³ Nacionālo bruņoto spēku 27.03.2023. sniegtā informācija.
- ²¹⁴ Līgums "Par Loģistikas pakalpojuma par pārtikas piegādi NBS vajadzībām izpildi" (Iepirkuma ID Nr. VALIC 2021/135/EN-P-KD).
- ²¹⁵ Publisko iepirkumu likuma 2.pants, 51.panta pirmā daļa, 60.panta pirmā daļa, Publiskas personas finanšu līdzekļu un mantas izšķērdēšanas novēršanas likuma 2.panta pirmā daļa un 3.panta pirmais punkts.
- ²¹⁶ Līguma 2.2., 2.5.punkts. Līguma summa tiek norādīta bez PVN.

- ²¹⁷ Iepirkumu uzraudzības biroja Iepirkumu vadības sistēmas 12.01.2021. paziņojums, <https://pvs.iub.gov.lv/show/681222>.
- ²¹⁸ Konkursa dialoga "Loģistikas pakalpojums par pārtikas piegādi NBS vajadzībām" kandidātu atlases nolikuma VII.sadaļa, apstiprināts iepirkuma komisijas 04.01.2022. sēdē. Konkursa dialoga "Loģistikas pakalpojums par pārtikas piegādi NBS vajadzībām" kandidātu atlases nolikums, apstiprināts iepirkuma komisijas 04.01.2022. sēdē, protokols Nr. VALIC 2021/135/NE-P-KD-03. Uzaicinājums uzsākt konkursa dialogu, apstiprināts iepirkuma komisijas 10.06.2022. sēdē, protokols Nr. VALIC 2021/135/EN-P-KD – 11. Uzaicinājums iesniegt galīgo piedāvājumu konkursa dialogā, apstiprināts iepirkuma komisijas 18.08.2022. sēdē, protokols Nr. VALIC 2021/135/EN-P-KD – 20.
- ²¹⁹ Aizsardzības ministrijas Nodrošinājuma un aizsardzības investīciju politikas departamenta 13.07.2021. ziņojums nr. ZIN/IP – 269 "Par jauno pārtikas iepirkumu".
- ²²⁰ Publisko iepirkumu likuma 11.panta pirmā, otrā un trešā daļa.
- ²²¹ 22.11.2022. sēdes protokols nr. VALIC/2021/135/NE-P-KD-31
- ²²² Iepirkuma komisijas iepirkuma atbildīgās amatpersona NBS Nodrošinājuma pavēlniecības štāba Apgādes pārvaldes Iepirkumu un līgumu daļas priekšnieks.
- ²²³ NBS speciālistu intervijā un e-pastā sniegtā informācija.
- ²²⁴ Publisko iepirkumu likuma 60.panta otrā daļa.
- ²²⁵ <https://www.iub.gov.lv/lv/skaidrojums-iepirkuma-liguma-un-visparigas-vienosanas-grozisana>
- ²²⁶ Aizsardzības ministrijas 16.07.2021. noteikumu Nr. 41-NOT "Iepirkumu plānošanas, organizēšanas un izpildes kontroles kārtība" 32.2. punkts.
- ²²⁷ Aizsardzības ministrijas 16.07.2021. noteikumu Nr. 41-NOT "Iepirkumu plānošanas, organizēšanas un izpildes kontroles kārtība" 32.2. , 37.3. punkts.
- ²²⁸ Nacionālo bruņoto spēku 29.04.2016. Reglaments Nr.2 "Nacionālo bruņoto spēku centralizēto iepirkumu komisijas nolikums".
- ²²⁹ Nacionālo bruņoto spēku 29.04.2016. Reglamenta Nr.2 "Nacionālo bruņoto spēku centralizēto iepirkumu komisijas nolikums"2.1.apakšpunkts.
- ²³⁰ Nacionālo bruņoto spēku 29.04.2016. Reglamenta Nr.2 "Nacionālo bruņoto spēku centralizēto iepirkumu komisijas nolikums"3.1, 3.3.,3.4.apakšpunkts.
- ²³¹ Nacionālo bruņoto spēku AŠ 23.03.2023. vēstule Nr.IPN/2/VN/212 "Par dokumentu iesniegšanu par pārtikas iepirkumu".
- ²³² Nacionālo bruņoto spēku AŠ 23.03.2023. vēstule Nr.IPN/2/VN/212 "Par dokumentu iesniegšanu par pārtikas iepirkumu".
- ²³³ Nacionālo bruņoto spēku 29.04.2016. Reglamenta Nr.2 "Nacionālo bruņoto spēku centralizēto iepirkumu komisijas nolikums"3.1, 3.3.,3.4.apakšpunkts un 11.punkts.
- ²³⁴ Aizsardzības ministrijas 16.07.2021. noteikumu Nr.41 "Iepirkumu plānošanas, organizēšanas un izpildes kontroles kārtība" 38.punkts.
- ²³⁵ Aizsardzības ministrijas 16.07.2021. noteikumi Nr.41 "Iepirkumu plānošanas, organizēšanas un izpildes kontroles kārtība" (spēkā no 01.08.2021).
- ²³⁶ Nacionālo bruņoto spēku 29.04.2016. Reglaments Nr.2 "Nacionālo bruņoto spēku centralizēto iepirkumu komisijas nolikums".
- ²³⁷ Nacionālo bruņoto spēku 27.05.2022. reglamenta Nr.1 "Nacionālo bruņoto spēku Apvienotā štāba Finanšu un budžeta plānošanas (J-8) pārvaldes reglaments" 8.punkts.
- ²³⁸ Aizsardzības ministrijas Nodrošinājuma un aizsardzības investīciju politikas departamenta13.07. 2021.ziņojums nr. ZIN/IP – 269 "Par jauno pārtikas iepirkumu".
- ²³⁹ Līgums par Loģistikas pakalpojuma par pārtikas iegādi NBS vajadzībām izpildi (Iepirkuma ID NR. VALIC 2021/135/NE-P-KD), noslēgts 20.12.2022.
- ²⁴⁰ Līguma par Loģistikas pakalpojuma par pārtikas iegādi NBS vajadzībām izpildi (Iepirkuma ID NR. VALIC 2021/135/NE-P-KD), noslēgts 20.12.2022., 1.3. punkts, Līguma pielikuma nr. 1 "Tehniskā specifikācija" 7. punkts "Prasības krīzes laika nodrošinājumam".
- ²⁴¹ Līguma par Loģistikas pakalpojuma par pārtikas iegādi NBS vajadzībām izpildi (Iepirkuma ID NR. VALIC 2021/135/NE-P-KD), noslēgts 20.12.2022., 11.2. apakšpunkts.
- ²⁴² Līguma par Loģistikas pakalpojuma par pārtikas iegādi NBS vajadzībām izpildi (Iepirkuma ID NR. VALIC 2021/135/NE-P-KD), noslēgts 20.12.2022., 11.2.6. apakšpunkts.
- ²⁴³ Līguma par Loģistikas pakalpojuma par pārtikas iegādi NBS vajadzībām izpildi (Iepirkuma ID NR. VALIC 2021/135/NE-P-KD), noslēgts 20.12.2022., preambula.
- ²⁴⁴ Aizsardzības ministrijas 27.02.2020. Pārskata ziņojums Saeimas Aizsardzības, iekšlietu un korupcijas novēršanas komisijai par nacionālās industrijas attīstības atbalsta politikas ietvaros realizētajiem atbalsta mehānismiem un to nepieciešamajiem papildinājumiem.
- ²⁴⁵ Līguma par Loģistikas pakalpojuma par pārtikas iegādi Nacionālo bruņoto spēku vajadzībām izpildi (Iepirkuma ID NR. VALIC 2021/135/NE-P-KD), noslēgts 20.12.2022., 1.1.2. punkts.
- ²⁴⁶ Ministru kabineta noteikumu projekta "Noteikumi par iedzīvotāju nodrošināšanu ar pārtiku valsts apdraudējuma gadījumā" sākotnējās ietekmes novērtējuma ziņojums (anotācija), https://tapportals.mk.gov.lv/legal_acts/1ce72803-fcde-4431-8d3e-5d246b40d3d0
- ²⁴⁷ Ministru kabineta 01.03.2022. noteikumi Nr. 147 "Noteikumi par iedzīvotāju nodrošināšanu ar pārtiku valsts apdraudējuma gadījumā".
- ²⁴⁸ Līguma "Par Loģistikas pakalpojuma par pārtikas piegādi NBS vajadzībām izpildi" (Iepirkuma ID Nr. VALIC 2021/135/EN-P-KD 4.pielikums Pārtikas produktu piegādes un rezerves apjomi.
- ²⁴⁹ Līguma "Par Loģistikas pakalpojuma par pārtikas piegādi NBS vajadzībām izpildi" (Iepirkuma ID Nr. VALIC 2021/135/EN-P-KD 4.pielikums Pārtikas produktu piegādes un rezerves apjomi.
- ²⁵⁰ Ministru kabineta 01.03.2022. noteikumi "Noteikumi par iedzīvotāju nodrošināšanu ar pārtiku valsts apdraudējuma gadījumā" Nr. 147.
- ²⁵¹ Ministru kabineta 01.03.2022. noteikumu Nr. 147 "Noteikumi par iedzīvotāju nodrošināšanu ar pārtiku valsts apdraudējuma gadījumā" pielikums.
- ²⁵² Līguma par Loģistikas pakalpojuma par pārtikas iegādi NBS vajadzībām izpildi (Iepirkuma ID NR. VALIC 2021/135/NE-P-KD), noslēgts 20.12.2022., 1. pielikuma "Tehniskā specifikācija" sadaļas nr. 1 "Tehniskā specifikācija" 3.1. punkts.
- ²⁵³ Līguma par Loģistikas pakalpojuma par pārtikas iegādi NBS vajadzībām izpildi (Iepirkuma ID NR. VALIC 2021/135/NE-P-KD), noslēgts 20.12.2022., 2.1.1.2. apakšpunkts.
- ²⁵⁴ Līguma par Loģistikas pakalpojuma par pārtikas iegādi NBS vajadzībām izpildi (Iepirkuma ID NR. VALIC 2021/135/NE-P-KD), noslēgts 20.12.2022., 4.3.4., 4.3.6. un 4.3.7. apakšpunkts.
- ²⁵⁵ Līguma par Loģistikas pakalpojuma par pārtikas iegādi NBS vajadzībām izpildi (Iepirkuma ID NR. VALIC 2021/135/NE-P-KD), noslēgts 20.12.2022., 2. pielikuma "Tehniskais piedāvājums" sadaļas nr. 2 "E-platformas apraksts" 4., 9. un 23. lp.
- ²⁵⁶ Līgums "Par Loģistikas pakalpojuma par pārtikas piegādi NBS vajadzībām izpildi" (Iepirkuma ID Nr. VALIC 2021/135/EN-P-KD.
- ²⁵⁷ Ministru kabineta 29.04.2003. noteikumu Nr. 236 "Aizsardzības ministrijas nolikums" 4.4.¹ apakšpunkts.
- ²⁵⁸ Ministru kabineta 29.04.2003. noteikumu Nr. 236 "Aizsardzības ministrijas nolikums" 5.8.apakšpunkts.
- ²⁵⁹ Nacionālo bruņoto spēku likuma 18. panta otrā daļa un 19. panta pirmā daļa.
- ²⁶⁰ Aizsardzības ministrijas 11.12.2009. reglaments Nr.34REGL „Nodrošinājuma politikas departamenta” nolikums.

- ²⁶¹ Aizsardzības ministrijas 11.12.2009. reglamenta Nr.34REGL "Nodrošinājuma un aizsardzības investīciju politikas departamenta nolikums" 4.punkts.
- ²⁶² Aizsardzības ministrijas 21.01.2022. pavēle Nr. 10-P.
- ²⁶³ Aizsardzības ministrijas 16.07.2021.Nr.41 "Iepirkumu plānošanas, organizēšanas un izpildes kontroles kārtība".
- ²⁶⁴ Aizsardzības ministrijas 16.07.2021.noteikumi Nr.41 "Iepirkumu plānošanas, organizēšanas un izpildes kontroles kārtība".
- ²⁶⁵ Aizsardzības ministrijas 16.07.2021.noteikumi Nr.41 "Iepirkumu plānošanas, organizēšanas un izpildes kontroles kārtība".
- ²⁶⁶ CPV (*Common Procurement Vocabulary* – kopējā iepirkuma vārdnīca) nomenklatūras klasifikators, kurš noteikts ar Komisijas Regulu (EK) Nr. 213/2008 (28.11.2007.). Pasūtītājam, organizējot iepirkumu, jāizvērtē, kurš no CPV kodiem precīzāk raksturo iepirkuma priekšmetu un tas jāpiemēro. Būtiski ir atrast CPV kodu, kurš cik vien iespējams precīzi atbilst paredzamajam iepirkuma priekšmetam. Lai gan dažos gadījumos varētu izvēlēties vairākus CPV kodus, ir svarīgi, lai tiktu piemērots viens CPV kods, <https://www.iub.gov.lv/lv/klasifikacija>.
- ²⁶⁷ Aizsardzības ministrijas Nodrošinājuma un aizsardzības investīciju politikas departamenta 29.03.2023. elektroniski sniegtais skaidrojums.
- ²⁶⁸ Aizsardzības ministrijas Nodrošinājuma un aizsardzības investīciju politikas departamenta 29.03.2023. elektroniski sniegtais skaidrojums.
- ²⁶⁹ Aizsardzības ministrijas Nodrošinājuma un aizsardzības investīciju politikas departamenta 13.07.2021. ziņojums Nr.ZIN/IP-269 "Par jauno pārtikas iepirkumu".
- ²⁷⁰ Aizsardzības ministrijas Nodrošinājuma un aizsardzības investīciju politikas departamenta 29.03.2023. elektroniski sniegtais skaidrojums.
- ²⁷¹ Aizsardzības ministrijas 21.04.2023. e-pasta vēstule.
- ²⁷² Aizsardzības ministrijas 21.01.2022. pavēle Nr. 10-P.
- ²⁷³ Aizsardzības ministrijas Nodrošinājuma un aizsardzības investīciju politikas departamenta 13.07.2021. ziņojums nr. ZIN/IP – 269 "Par jauno pārtikas iepirkumu".
- ²⁷⁴ Aizsardzības ministrijas 16.07.2021. noteikumu Nr.41 "Iepirkumu plānošanas, organizēšanas un izpildes kontroles kārtība" (spēkā no 01.08.2021). 133. punkts.
- ²⁷⁵ Aizsardzības ministrijas 16.07.2021. noteikumu Nr.41 "Iepirkumu plānošanas, organizēšanas un izpildes kontroles kārtība" (spēkā no 01.08.2021) 78.punkts.
- ²⁷⁶ Aizsardzības ministrijas 16.07.2021. noteikumi Nr.41 "Iepirkumu plānošanas, organizēšanas un izpildes kontroles kārtība".
- ²⁷⁷ Piemēram, 29.05.2017. pavēle Nr. 86 Par iepirkuma "4x4 taktisko vieglo/vidējo transportlīdzekļu iegāde" komisijas izveidošanu.
- ²⁷⁸ Nacionālo bruņoto spēku likuma 15.panta pirmā daļa.
- ²⁷⁹ Nacionālo bruņoto spēku 06.11.2019. reglaments Nr.4 "Nacionālo bruņoto spēku Apvienotā štāba nolikums".
- ²⁸⁰ Nacionālo bruņoto spēku likuma 15.panta otrā daļa.
- ²⁸¹ Aizsardzības ministrijas 03.08.2012. Noteikumu Nr.21-Not "Militārā dienesta iekārtas reglaments" 46.punkts.
- ²⁸² Nacionālo bruņoto spēku 06.11.2019. reglaments Nr.4 "Nacionālo bruņoto spēku Apvienotā štāba nolikums" 10. un 11.punkts.
- ²⁸³ Nacionālo bruņoto spēku 06.11.2019. reglaments Nr.4 "Nacionālo bruņoto spēku Apvienotā štāba nolikums" 8.2.apakšpunkts.
- ²⁸⁴ Piemēram, Nacionālo bruņoto spēku Apvienotā štāba sastāvā ietilpst: Vadības grupa, Administratīvā pārvalde, Juridiskā pārvalde, Drošības pārvalde, Grāmatvedība, Personāla departaments, Izlūkošanas departaments, Operatīvās plānošanas departaments, Nodrošinājuma departaments, Sakaru un informācijas departaments, Finanšu un budžeta plānošanas pārvalde, Mobilizācijas un rekrutēšanas pārvalde un Medicīnas dienests.
- ²⁸⁵ Nacionālo bruņoto spēku 06.11.2019. reglaments Nr.4 "Nacionālo bruņoto spēku Apvienotā štāba nolikums" 12.punkts.
- ²⁸⁶ Nacionālo bruņoto spēku 06.11.2019. reglamenta Nr. 4 "Nacionālo bruņoto spēku Apvienotā štāba nolikums" 13.1. apakšpunkts.
- ²⁸⁷ Nacionālo bruņoto spēku Apvienotā štāba 16.08.2022. vēstule Nr.2/2.11/10.
- ²⁸⁸ Iepirkums Nr. VALIC 2021/135/EN-P-KD "Loģistikas pakalpojums par pārtikas piegādi NBS vajadzībām".
- ²⁸⁹ Pārbaude tika uzsākta revīzijas par Aizsardzības ministrijas 2022. gada pārskata sagatavošanas pareizību ietvaros.
- ²⁹⁰ Aizsardzības ministra 09.09.2020. pavēle Nr. 155-P "Par pārtikas iepirkumu darba grupas izveidi", aizsardzības ministra 24.02.2021. pavēle Nr. 33-P "Par darba grupas izveidi (jaunā pārtikas iepirkuma modeļa izstrāde)".
- ²⁹¹ Publiskas personas finanšu līdzekļu un mantas izšķērdēšanas novēršanas likums. Aizsardzības un drošības jomas iepirkumu likums, Publisko iepirkumu likums, Nacionālo bruņoto spēku likums
- ²⁹² Aizsardzības ministrijas 13.09.2017. noteikumi Nr. 19–NOT "Iepirkumu plānu izstrādes un iepirkumu organizēšanas kārtība" (spēkā līdz 31.07.2021.) un Aizsardzības ministrijas 16.07.2021. noteikumi Nr.41 "Iepirkumu plānošanas, organizēšanas un izpildes kontroles kārtība" (spēkā no 01.08.2021), Nacionālo bruņoto spēku 06.11.2019. reglaments Nr.4 "Nacionālo bruņoto spēku Apvienotā štāba nolikums", Nacionālo bruņoto spēku 29.04.2016. Reglaments Nr.2 "Nacionālo bruņoto spēku centralizēto iepirkumu komisijas nolikums".
- ²⁹³ Informatīvais ziņojums "Priekšlikumi loģistikas risinājumiem, lai nodrošinātu Latvijā ražotās pārtikas un rūpniecības, kā arī pirmās nepieciešamības importa preču rezervju veidošanu krīzes un kara situācijās, kā arī to izplatīšanu" [DV] (TA-565), Ministru kabineta 08.04.2021. sēdes protokols Nr.32, 57.§, pieejams: <https://tap.mk.gov.lv/mk/mksedes/saraksts/protokols/?protokols=2021-04-08>, Informatīvais ziņojums "Par visaptverošas valsts aizsardzības sistēmas ieviešanas progresu", izskatīts Ministru kabineta sēdē 17.03.2020., pieejams: <https://tap.mk.gov.lv/lv/mk/tap/?pid=40484513&mode=mk&date=2020-03-17>.
- ²⁹⁴ Aizsardzības ministra 09.09.2020. pavēle Nr. 155-P "Par pārtikas iepirkumu darba grupas izveidi", aizsardzības ministra 2021. gada 24. februāra pavēle Nr. 33-P "Par darba grupas izveidi (jaunā pārtikas iepirkuma modeļa izstrāde)".
- ²⁹⁵ Nodrošinājuma un aizsardzības investīciju politikas departamenta 16.02.2021. ziņojums Nr.ZIN/IP-63 "Par pārtikas iepirkumiem aizsardzības resorā" [IP], 07.06.2021. ziņojums Nr.ZIN/223 "Par jaunā pārtikas iepirkuma tirgus izpētes pasākuma norisi" [IP] un 13.07.2021. ziņojums Nr.ZIN/IP-269 "Par jauno pārtikas iepirkumu" [IP].
- ²⁹⁶ Nacionālo bruņoto spēku 22.07.2021. vēstule Nr.DVN/2/2.2/108 "Par papildinājumu nosūtīšanu 2021.-2025.gadam" [DV] un vēstules 1.pielikums [DV].
- ²⁹⁷ Valsts kontrole 2017.gadā veica lietderības revīziju "Nacionālo bruņoto spēku nodrošinājuma plānošanas un apgādes sistēmas darbības efektivitāte". Minētās revīzijas ietvaros tika novērtēta aizsardzības resora nodrošinājuma un apgādes sistēmas darbība. Veiktā pārbaude par iepirkumu „Loģistikas pakalpojums par pārtikas piegādi Nacionālo bruņoto spēku vajadzībām”, balstās uz revīzijā "Nacionālo bruņoto spēku nodrošinājuma plānošanas un apgādes sistēmas darbības efektivitāte" gūto pārliecību par aizsardzības nodrošinājuma un apgādes sistēmas darbības principiem un revīzijā sniegto ieteikumu ieviešanā veiktajām izmaiņām Nacionālo bruņoto spēku nodrošinājuma plānošanas un apgādes sistēmas darbībā.
- ²⁹⁸ Aizsardzības ministrijas Nodrošinājuma un aizsardzības investīciju politikas departamenta 16.02.2021. ziņojums nr. ZIN/IP-63 "Par pārtikas iepirkumiem aizsardzības resorā" un 23.02.2021. ziņojums nr. ZIN/IP69 "Precizējums NAIPD 16.02.2021. ziņojumā Nr.ZIN/IP-63".
- ²⁹⁹ Aizsardzības ministra 24.02.2021. pavēle Nr. 33-P "Par darba grupas izveidi (jaunā pārtikas iepirkuma modeļa izstrāde)".
- ³⁰⁰ Ministru kabineta 08.04.2021.sēdes protokols nr. Nr. 32 57.§
- ³⁰¹ Aizsardzības ministrijas Nodrošinājuma un aizsardzības investīciju politikas departamenta 07.06.2021. ziņojums nr. ZIN/223 "Par jaunā pārtikas iepirkuma tirgus izpētes pasākuma norisi".

- ³⁰² Aizsardzības ministrijas Nodrošinājuma un aizsardzības investīciju politikas departamenta 13.07.2021. ziņojums nr. ZIN/IP – 269 “Par jauno pārtikas iepirkumu”.
- ³⁰³ Valsts aizsardzības loģistikas un iepirkumu centra 18.10.2021. rīkojuma nr. RPDJ/2021-554.
- ³⁰⁴ Konkursa dialoga nr. VALIC 2021/135/NE-P-KD 04.11.2021. sēdes protokols nr. VALIC 2021/135/NE-P-KD-01.
- ³⁰⁵ Konkursa dialoga nr. VALIC 2021/135/NE-P-KD 04.11.2021. sēdes protokola nr. VALIC 2021/135/NE-P-KD-01 pielikums “Uzaicinājums piedalīties ieinteresēto piegādātāju apspriedē”.
- ³⁰⁶ Valsts aizsardzības loģistikas un iepirkumu centra 08.11.2021. rīkojums nr. RPDJ/2021-592.
- ³⁰⁷ Konkursa dialoga nr. VALIC 2021/135/NE-P-KD 22.11.2021. sēdesprotokols nr. VALIC 2021/135/EN-P-KD-02.
- ³⁰⁸ Ieinteresēto piegādātāju apspriedes par konkursa dialoga “Loģistikas pakalpojums par pārtikas piegādi NBS vajadzībām” identifikācijas Nr. VALIC 2021/135/EN-P-KD iespējamām prasībām jautājumu un atbilžu kopsavilkums, publicēts 01.12.2021.. Pieejams: <https://www.eis.gov.lv/EKEIS/Supplier/Procurement/67099>.
- ³⁰⁹ Konkursa dialoga nr. VALIC 2021/135/NE-P-KD 04.01.2022. sēdes protokols nr. VALIC/2021/135/NE-P-KD-03.
- ³¹⁰ Konkursa dialoga nr. VALIC 2021/135/NE-P-KD 11.02.2022. sanāksmes protokols nr.5.
- ³¹¹ Konkursa dialoga nr. VALIC 2021/135/NE-P-KD 17.02.2022. sēdes protokols nr. VALIC/2021/135/NE-P-KD-06.
- ³¹² Iepirkumu uzraudzības biroja 28.02.2022. lēmums nr. 4-1.2/22-34.
- Pieejams: <https://pvs.iub.gov.lv/uploads/files/lemumi/683703/lem683703.pdf>
- ³¹³ Konkursa dialoga nr. VALIC 2021/135/NE-P-KD 08.04.2022.sēdes protokols nr. VALIC/2021/135/NE-P-KD-08.
- ³¹⁴ Konkursa dialoga nr. VALIC 2021/135/NE-P-KD 21.04.2022. sēdes protokols nr. VALIC/2021/135/NE-P-KD-10.
- ³¹⁵ Konkursa dialoga nr. VALIC 2021/135/NE-P-KD 30.06.2022. sanāksmes protokols nr. VALIC/2021/135/NE-P-KD-13.
- ³¹⁶ Konkursa dialoga nr. VALIC 2021/135/NE-P-KD 01.07.2022. sēdes protokols nr. VALIC/2021/135/NE-P-KD-14.
- ³¹⁷ Konkursa dialoga nr. VALIC 2021/135/NE-P-KD 18.07.2022.sanāksmes protokols nr. VALIC/2021/135/NE-P-KD-16.
- ³¹⁸ Konkursa dialoga nr. VALIC 2021/135/NE-P-KD 18.07.2022.sanāksmes protokola nr. VALIC/2021/135/NE-P-KD-16 2.pielikums.
- ³¹⁹ Konkursa dialoga nr. VALIC 2021/135/NE-P-KD 26.07.2022. sanāksmes protokols nr. VALIC/2021/135/NE-P-KD-17.
- ³²⁰ Konkursa dialoga nr. VALIC 2021/135/NE-P-KD 26.07.2022.sēdes protokols nr. VALIC/2021/135/NE-P-KD-18.
- ³²¹ Konkursa dialoga nr. VALIC 2021/135/NE-P-KD 10.08.2022. sēdes protokols nr. VALIC/2021/135/NE-P-KD-19.
- ³²² Konkursa dialoga nr. VALIC 2021/135/NE-P-KD 19.09.2022.sēdes protokols nr. VALIC/2021/135/NE-P-KD-25.
- ³²³ Konkursa dialoga nr. VALIC 2021/135/NE-P-KD 21.09.2022. sēdes protokols nr. VALIC/2021/135/NE-P-KD-26.
- ³²⁴ Konkursa dialoga nr. VALIC 2021/135/NE-P-KD 05.10.2022.sēdes protokols nr. VALIC/2021/135/NE-P-KD-27.
- ³²⁵ Konkursa dialoga nr. VALIC 2021/135/NE-P-KD 25.10.2022. sēdes protokols nr. VALIC/2021/135/NE-P-KD-28.
- ³²⁶ Konkursa dialoga nr. VALIC 2021/135/NE-P-KD 08.11.2022.sēdes protokols nr. VALIC/2021/135/NE-P-KD-29.
- ³²⁷ Konkursa dialoga nr. VALIC 2021/135/NE-P-KD 16.11.2022. sēdes protokols nr. VALIC/2021/135/NE-P-KD-30.
- ³²⁸ Konkursa dialoga nr. VALIC 2021/135/NE-P-KD 22.11.2022. sēdes protokols nr. VALIC/2021/135/NE-P-KD-31.
- ³²⁹ Konkursa dialoga nr. VALIC 2021/135/NE-P-KD 24.11.2022. noslēguma ziņojums.
- Pieejams: <https://www.eis.gov.lv/EKEIS/Supplier/Procurement/65795#>
- ³³⁰ Konkursa dialoga nr. VALIC 2021/135/NE-P-KD 02.12.2022.sēdes protokols nr. VALIC/2021/135/NE-P-KD-32.
- ³³¹ Konkursa dialoga nr. VALIC 2021/135/NE-P-KD 05.12.2022. sēdes protokols nr. VALIC/2021/135/NE-P-KD-33.
- ³³² Konkursa dialoga nr. VALIC 2021/135/NE-P-KD 08.12.2022. sēdes protokols nr. VALIC/2021/135/NE-P-KD-34.
- ³³³ Iepirkums Nr. VALIC 2021/135/EN-P-KD “Loģistikas pakalpojums par pārtikas piegādi NBS vajadzībām”.
- ³³⁴ Iepirkuma komisija nav noteikusi minimālo loģistikas pakalpojumu veikto apjomu iepriekš veiktajam loģistikas pakalpojuma apjomam saskaņā ar PIL 45. panta pirmās daļas 1. punktu.
- ³³⁵ Iepirkumu uzraudzības biroja Publikāciju vadības sistēmā, kas izvietota tīmekļvietnē <https://info.iub.gov.lv>, pieejamie dati par aizsardzības resora pārtikas iepirkumiem.